

Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol
2020-2021

Cynnwys

Cyflwyniad gan Gadeirydd Cyngor Prifysgol Aberystwyth	4
Cyngor Prifysgol Aberystwyth	6
Cynllun Strategol Prifysgol Aberystwyth	12
Adolygiad gan yr Is-Ganghellor	14
Adolygiad Strategol	16
Grŵp Gweithredol y Brifysgol	28
Adroddiadau Blynyddol pwyllgorau'r Cyngor	30
Datganiad Polisi Cyflogau Blynyddol a chydabyddiaeth ariannol uwch reolwyr	37
Cyd-adroddiad ar y flwyddyn ariannol gan Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid a'r Cyfarwyddwr Cyllid	38
Datganiad o'r Budd Cyhoeddus	47
Llywodraethu Corfforaethol a Rheolaeth Fewnol	49
Datganiad o gyfrifoldebau'r cyngor o ran y datganiadau ariannol cyfun	51
Ymgynghorwyr Proffesiynol	53
Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i'r Corff Llywodraethu	54
Datganiadau Ariannol a Nodiadau	58

Cyflwyniad gan Gadeirydd Cyngor Prifysgol Aberystwyth

Yn fy nghyflwyniad i Adroddiad Blynyddol y Brifysgol i 2019/20, cyfeiriais at y flwyddyn honno fel un o'r rhai mwyaf heriol yn hanes y Brifysgol. Digon yw dweud bod 2020/2021 hithau wedi bod yr un mor hynod o ran yr heriau a gafwyd, wrth i effeithiau pandemig COVID-19 gael eu teimlo o hyd gan y sefydliad a'r gymuned y mae'n rhan mor annatod ohoni.

Mae Cyngor y Brifysgol wedi cael gwybod yn rheolaidd am y datblygiadau ddiweddaraf. Mae'n rhaid diolch yn ddiffuant i'r Is-Ganghellor, y staff, y myfyrwyr a'r rhanddeilaid, yn lleol ac yn genedlaethol, am y ffordd y maent wedi ymateb ac am bopeth maent wedi'i gyflawni yn ystod y cyfnod hwn o ansicrwydd mawr. Mae eu hymroddiad a'u hymrwymiad ym mhob dim wedi creu cymaint o argraff.

Cyfarfu'r Cyngor yn ffurfiol chwe gwaith yn ystod 2020-21, gan gynnwys cyfarfod arbennig a alwyd ar fyr rybudd, yn rhan o'r ymateb sefydliadol i'r pandemig. Er mai ar-lein ac o-bell y mae'r Cyngor wedi cyfarfod, mae wedi dal ati i weithio'n ddi-baid serch hynny, ac mae wedi goruchwylio amryw ddatblygiadau a fydd yn gosod y sylfeini i'n llwyddiant yn y dyfodol.

Cymerodd y Cyngor sawl penderfyniad pwysig yn ystod y pandemig i sicrhau bod gan y sefydliad adnoddau ychwanegol y gallai hi fanteisio arnynt i fynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu Aberystwyth oherwydd COVID-19.

Ar yr un pryd, cymerasom gamau i fuddsoddi at y dyfodol - er enghraifft, drwy gymeradwyo buddsoddi pellach er mwyn gwella cynaliadwyedd amgylcheddol drwy godi paneli solar wrth ymyl Fferm Penglais yn rhan o raglen ddatgarboneiddio'r Brifysgol.

Mae gwaith i gryfhau ein trefniadau llywodraethu yn unol â'r argymhellion a geir

yn 'Adolygiad o Lywodraethu Prifysgolion yng Nghymru' (adolygiad Camm) wedi parhau yn ystod 2020-21. Er bod y drefn wedi newid, gyda chyfarfodydd yn cael eu cynnal ar-lein, wedi golygu bod rhaid gohirio rhai o argymhellion Camm ar sicrhau gwell rhyngweithio â rhanddeiliaid, wrth i ni raddol ddychwelyd i gynnal cyfarfodydd y Cyngor yn y cnaud yn Aberystwyth yn ystod 2021-22, gobeithio y bydd hynny'n rhoi cyfleoedd newydd i wella ein trefniadau yn hyn o beth.

Roedd y Cyngor wrth ei fodd o gael gwybod bod dau brosiect cyfalaf o bwys wedi'u cwblhau yn ystod y flwyddyn, sef Campws Arloesi a Menter Aberystwyth, a elwir AberArloesi erbyn hyn, a neuadd breswyl eiconig Pantycelyn. Cyflwynwyd y ddau brosiect yn brydlon ac o fewn y gyllideb a hynny yng nghanol yr amgylchiadau mwyaf heriol.

Mae pob aelod o'r Cyngor yn ymddiriedolwr elusen y Brifysgol, ac mae pob un yn cyfrannu at drafodaethau a phenderfyniadau'r sefydliad. Mae'r aelodau annibynnol yn gwneud hynny'n hollol wirfoddol, gan roi eu hamser am ddim. Mae'r Brifysgol yn cael budd mawr o'u gwaith.

Carwn yn enwedig ddiolch i dri aelod annibynnol o'r Cyngor sydd yn ymdeol am eu cyfraniadau sylweddol, sef George Ashworth, Samantha Blackie a'r Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd. Rwyf hefyd wrth fy modd bod Elfyn yn parhau â'i gyswllt hirsefydlog â'r Brifysgol gan gymryd awenau un o ddwy swydd Dirprwy Ganghellor y Brifysgol.

Croesawsom dri aelod annibynnol newydd ar ddechrau'r flwyddyn: Kate Eden, Rhuanedd Richards a'r Dr William Williams. A hwythau'n dod o'r sectorau preifat a chyhoeddus, maent yn dod ag ystod o brofiad ac arbenigedd proffesiynol gyda nhw i'r Brifysgol. Edrychwn ymlaen at gydweithio â nhw a'r aelodau eraill o'r Cyngor wrth inni nesáu at ddathlu canrif a hanner o hanes y Brifysgol.

Dr Emyr Roberts
Cadeirydd y Cyngor

Cyngor Prifysgol Aberystwyth

Yn unol â Siarter Frenhinol Atodol Prifysgol Aberystwyth 2018, y Cyngor yw “corff llywodraethol goruchaf y Brifysgol”. Ef sy’n gyfrifol am “bennu cyfeiriad strategol y Brifysgol ac am faterion ariannol a gweinyddol y Brifysgol yn ogystal ag agweddau eraill, yn unol â’i hamcanion”.

Dyma aelodau’r corff llywodraethol i’r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021, a hyd at y cyfarfod lle y cymeradwywyd yr Adroddiad Blynyddol a’r Datganiadau Ariannol yn ffurfiol gan y Cyngor:

AELODAU ANNIBYNNOL

Y Cyngor sy’n gyfrifol am benodi’n ffurfiol y Cadeirydd, y Dirprwy Gadeirydd, ac Aelodau Annibynnol eraill y corff llywodraethu.

Mae’r Cyngor wedi gofyn i’r Pwyllgor Enwebu arwain ar y prosesau penodi perthnasol a gwneud argymhellion addas am bobl i’w cyflwyno i gael eu penodi gan y corff llywodraethol.

Yn rhan o’r cyfrifoldeb hwnnw, mae’n ofynnol i’r Pwyllgor Enwebu sicrhau bod yr unigolion sy’n cael eu penodi’n addas o annibynnol (gweler isod).

Dr Emyr Roberts - Cadeirydd y Cyngor

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2015 - 31 Rhagfyr 2023
(Cadeirydd 01 Ionawr 2018 - 31 Rhagfyr 2023)

Emyr Roberts oedd y Prif Weithredwr cyntaf ar Gyfoeth Naturiol Cymru, gan arwain ar uno’r tri chorff blaenorol yn un sefydliad a chanddo gyfrifoldebau eang dros reoli adnoddau naturiol ac amgylchedd Cymru mewn modd cynaliadwy. Cyn hynny, bu’n uwch wasg sifil yn Llywodraeth Cymru, yn rheoli nifer o bortffolios; ei swyddi diwethaf yno oedd Cyfarwyddwr Cyffredinol adran Cyflenwi Gwasanaethau Cyhoeddus a Llywodraeth Leol, a Chyfarwyddwr Cyffredinol adran Addysg a Sgiliau.

Y Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd - Dirprwy Gadeirydd y Cyngor

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2015 - 31 Gorffennaf 2021
(Dirprwy Gadeirydd: 01 Ionawr 2020 - 31 Gorffennaf 2021)

Ganed Elfyn Llwyd ym Metws y Coed; fe’i magwyd yn Llanrwst ac aeth ymlaen i Brifysgol Cymru, Aberystwyth, a Choleg Cyfraith Caer. Cyn dod yn wleidydd, bu’n gweithio fel cyfreithiwr gan ddod yn fargyfreithiwr yn 1997. Roedd Elfyn yn Aelod Seneddol rhwng 1992 a 2015, yn cynrychioli Meirionnydd Nant Conwy yn Nhŷ’r Cyffredin o 1992 tan 2010 a Dwyfor Meirionnydd ar ôl 2010. Fe’i penodwyd i’r Cyfrif Gyngor ym mis Chwefror 2011.

Meri Huws - Dirprwy Gadeirydd y Cyngor

Cyfnod y penodiad: 01 Mai 2019 - 30 Ebrill 2022
(Dirprwy Gadeirydd: 01 Ionawr 2021 - 30 Ebrill 2022)

Tan fis Ebrill 2019, Meri Huws oedd Comisiynydd y Gymraeg, swydd a ddaliodd ers Ebrill 2012. Hi oedd Cadeirydd Bwrdd yr Iaith Gymraeg ers 2004 tan y diddymwyd y Bwrdd ym mis Mawrth 2012. A hithau wedi graddio o Brifysgol Aberystwyth yn y Gyfraith a Gwleidyddiaeth, mae hi hefyd wedi bod yn Ddirprwy Is-Ganghellor ym Mhrifysgol y Drindod Dewi Sant a Phrifysgol Bangor.

George Ashworth

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2015 - 31 Gorffennaf 2021

Mae George Ashworth yn arbenigwr ar ddechrau a datblygu busnesau cyllid; graddiodd o Brifysgol Aberystwyth yn 1977. Ac yntau'n aelod cymwys o Sefydliad Siartredig y Bancwyr a Chymdeithas y Tai Cyllid, cafodd MBA mewn Cyllid Corfforaethol ym Mhrifysgol Middlesex. Yn ystod ei yrfa yn niwydiant y gwasanaethau ariannol, bu George yn Rheolwr Gyfarwyddwr ar ABN AMRO Leasing UK o 2013-15, ac yn ddiweddarach, yn Rheolwr Gyfarwyddwr ar Santander Asset Finance o 2016-19.

Samantha Blackie

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2018 - 31 Gorffennaf 2021

Cyfarwyddwr adnoddau dynol yw Samantha Blackie, a chanddi fwy na 29 o flynyddoedd o brofiad. Cychwynnodd ar ei gyrfa mewn manwerthu cyn cael swyddi uwch ar draws y sector gwasanaethau ariannol, gan gynnwys Cyfarwyddwr Pobl a Materion Corfforaethol y Grŵp yn Royal London, sef cwmni mwyaf Prydain ym maes yswiriant bywyd a phensiynau cydfuddiannol. Mae Sam hefyd wedi bod yn ymddiriedolwr i gynlluniau pensiwn ym Mhrydain ac Iwerddon ac ar hyn o bryd mae'n un o ymddiriedolwyr Meningitis Now ac yn Gyfarwyddwr Anweithredol ar British Friendly.

Kate Eden

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2024

Cyfarwyddwr anweithredol yw Kate Eden, ac mae ganddi dros 15 mlynedd o brofiad ar lefel rheoli uwch, ym Mhrydain ac yn rhyngwladol. Cafodd ei geni a'i magu yn y gogledd, ac fe astudiodd y gwyddorau cymdeithasol a gwleidyddol yng Ngholeg y Brenin, Caergrawnt. Yn y sector fferyllol yn bennaf y meithrinodd ei harbenigedd mewn materion cyhoeddus, polisi a chyfathrebu strategol. Mae hi hefyd wedi gweithio ar bolisi ynni a gwyddoniaeth.

Owen Evans

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2021 - 31 Gorffennaf 2025

Graddiodd Owen Evans mewn Economeg o Brifysgol Abertawe, cyn ymuno ag Ysgol Reoli Prifysgol Aberystwyth yn 1994, cyn cael ei benodi'n Bennaeth Polisi BT Cymru yn 1998. Ar ôl bron i 10 mlynedd yn BT, ymunodd â Busniss in the Community Cymru, cyn dod yn Gyfarwyddwr Sgiliau, Addysg Uwch a Dysgu Gydol Oes yn Llywodraeth Cymru. Ymunodd ag S4C i fod yn Brif Weithredwr yn 2017 lle y mae wedi arwain ar y gwaith i lwyr weddnewid ei helfennau digidol a marchnata.

Yr Athro Simon Green

Cyfnod y penodiad: 01 Medi 2021 - 30 Medi 2025

Dirprwy Is-Ganghellor (Ymchwil) ym Mhrifysgol Aston yw'r Athro Simon Green, ac yno mae'n gyfrifol am strategaeth y Brifysgol ar ymchwil sy'n creu effaith ac sy'n gydweithredol, rhagorol a chynaliadwy. Fe'i haddysgwyd ym mhrifysgolion Manceinion, Heidelberg a Birmingham. Yn 2011, fe'i hetholwyd yn Gymrawd i Academi'r Gwyddorau Cymdeithasol. Ynghyd â'i weithgareddau academiaidd, mae'r Athro Green yn chwarae rhan weithredol i feithrin cysylltiadau rhwng Prydain a'r Almaen.

Sharron Lusher

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2021 - 31 Gorffennaf 2025

Mae gan Sharron Lusher yrfa hynod o ddiddorol hyd yma. Dringodd yn raddol drwy'r rhengau ym Marks and Spencer nes cyrraedd swydd Rheolwr Logisteg Ewrop y cwmni, cyn iddi symud i'r sector addysg. Cafodd Sharron gryn fwynhad o weithio ym maes addysg yn fawr, ac arhosodd yn y sector fel Prif Weithredwr Coleg Sir Benfro tan iddi ymddeol yn 2018.

Rhuanedd Richards

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2024

Astudiodd Rhuanedd Richards ym Mhrifysgol Aberystwyth ac yn Ysgol Newyddiaduraeth Prifysgol Caerdydd. Cychwynnodd ar ei gyrfa mewn newyddiaduraeth gyda BBC Cymru, cyn symud ymlaen i fod yn gyflwynydd ar rai o'u prif raglenni newyddion a gwleidyddol. Gadawodd y BBC yn 2007 a gweithiodd fel cynghorydd arbennig i Lywodraeth Cymru, Prif Weithredwr Plaid Cymru, ac ymgynghorydd gwleidyddol i Lywydd y Cynulliad Cenedlaethol. Dychwelodd i'r BBC yn 2018 lle y mae hi'n Gyfarwyddwr Cynnwys a Gwasanaethau ar hyn o bryd.

Fiona Sharp

Cyfnod y penodiad: 01 Mai 2019 - 30 Ebrill 2022

Mae Fiona Sharp wedi cymhwyso fel cyfrifydd ac mae hi wedi gweithio mewn uwch swyddi cyllid yn y diwydiant cysylltiadau cyhoeddus a hysbysebu, gan gynnwys swydd Cyfarwyddwr Cyllid Grŵp Chime Communications. Mae'n Gymrawd i Gymdeithas Siartredig y Cyfrifwyr Ardystiedig. Ar hyn o bryd mae Fiona yn gweithio fel Rheolwr Cyllid Grŵp Midatech Pharma, sef cwmni technoleg darparu cyffuriau sy'n canolbwyntio ar wella bio-ddarpariaeth a bio-ddosbarthu moddion.

Mark Tweed

Cyfnod y penodiad: 01 Ionawr 2020 - 31 Rhagfyr 2022

Ar hyn o bryd mae Mark Tweed yn Prif Swyddog Ariannol y Grŵp, yn Gyfarwyddwr, ac yn Bennaeth ar faterion cyfreithiol yn Propel Finance. Cyn hynny, fe fu'n Ddirprwy Brif Swyddog Ariannol a Phennaeth Dros Dro ar faterion cyfreithiol i Opel Vauxhall Finance (OVF). Graddiodd mewn Cemeg Ddiwydiannol o Brifysgol Caerdydd; mae Mark hefyd yn aelod annibynnol o Fwrdd Cymdeithas Chwaraeon Cymru. Cyn dod yn aelod o Gyngor y Brifysgol, bu'n gwasanaethu fel aelod annibynnol ar y pwyllgor Adnoddau a Pherfformiad, a'r pwyllgor Buddsoddi.

Yr Athro Syr Robin Williams

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2018 - 31 Gorffennaf 2022

Roedd Robin Williams gynt yn Is-Ganghellor Prifysgol Abertawe. Yn fwy diweddar, bu'n aelod o Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, o Awst 2009 tan 31 Gorffennaf 2018, ac yn gadeirydd ar ei Bwyllgor Ymchwil, Arloesi a Meithrin Cyswllt. Bu'n Gadeirydd y Cyngor Cynghori ar Wyddoniaeth i Gymru ac mae'n Gymrawd o Gymdeithas Ddysgedig Cymru.

Dr William Williams

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2024

Graddiodd William Williams o Brifysgol Aberystwyth ac mae'n Brif Swyddog Gweithredol ar Alacrity Foundation. Ymunodd â Rothschild yn 1990 a threuliodd bum mlynedd yn gweithio mewn cyllid corfforaethol cyn dychwelyd i academia. Roedd yn Ddeon yr Ysgol Fusnes ym Mhrifysgol Sohar yn Oman yn 2013 ac yn Gyfarwyddwr Materion Academaidd mewn prifysgol yn Abu Dhabi. Cyn ymuno ag Alacrity, roedd Williams yn Gyfarwyddwr yng Nghyngor Addysg Abu Dhabi lle y bu'n arwain yr Isadran Gwella Ansawdd Addysg Uwch.

AELODAU ETHOLEDIG Y STAFF

Etholir dau aelod o blith Senedd y Brifysgol gan y Senedd, i fod yn aelodau academaidd o'r Cyngor, a'r staff anacademaidd sy'n ethol yr aelod anacademaidd i'r Cyngor.

Dr Louise Marshall - Aelod o Senedd y Brifysgol

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2024

Mae Louise Marshall yn Ddarllenyydd yn Llenyddiaeth yr Adferiad a'r Ddeunawfed Ganrif ac yn Bennaeth ar Adran y Saesneg ac Ysgrifennu Creadigol Mae ei diddordebau ymchwil yn cynnwys theatr, teuluoedd theatraidd, a sut mae hunaniaeth genedlaethol yn cael ei phortreadu.

Kath Williams - Aelod y Staff Anacademaidd

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2024

Wedi graddio o'r Brifysgol Agored, ymunodd Kath Williams â Phrifysgol Aberystwyth yn 1999 ar ôl bod yn Weinyddwr y Gwasanaethau Tiwtora yn y Brifysgol Agored yng Nghymru. Fe'i penodwyd yn Weinyddwr Adrannol yn yr Adran Astudiaethau Theatr, Ffilm a Theledu yn 1999, ac fe aeth hi ymlaen i fod yn Rheolwr Adrannol arni wedyn. Penodwyd Kath yn Rheolwr ar Gyfadran y Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol yn 2018.

Yr Athro Reyer Zwigelaar - Aelod o Senedd y Brifysgol

Cyfnod y penodiad: 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2024

Ganed Reyer Zwigelaar yn yr Iseldiroedd ac fe symudodd i Brydain i astudio am Ddoethuriaeth yn UCL yn 1993. Ers hynny, mae'n canolbwyntio ar ymchwil ac ar ddarparu dysgu uwchraddedig. Mae ei ymchwil yn canolbwyntio ar fiometrigau a dadansoddi canser mewn delweddau meddygol, yn enwedig canser y fron a'r prostad. Ar y cychwyn roedd yn canolbwyntio ar uwchraddedigion ymchwil, ond yn rhinwedd ei swydd fel Pennaeth Ysgol y Graddedigion mae hefyd yn gyfrifol am yr uwchraddedigion a ddysgir drwy gyrsiau.

AELODAU'R MYFYRWYR

Two members are appointed by Aberystwyth University Students' Union as student members of the Council.

Mared Edwards - Llywydd UMCA

Cyfnod y penodiad: 01 Gorffennaf 2021 - 30 Mehefin 2022

Yn hano o Borth Swtan, Môn, astudiodd Mared y Gymraeg, Drama a Theatr yn y Brifysgol. Ar hyn o bryd mae'n Llywydd yr Urdd am y ddwy flynedd nesaf, yn ogystal â Llywydd UMCA ac yn Swyddog Diwylliant Cymru yma yn Aberystwyth. Cafodd Mared dair blynedd fythgofiadwy wrth astudio ym Mhrifysgol Aberystwyth ac mae'n awyddus i sicrhau bod myfyrwyr yn cael yr un profiadau a chyfleoedd.

Morgan Lewis - Llywydd UMCA

Cyfnod y penodiad: 01 Gorffennaf 2020 - 30 Mehefin 2021

Yn hano o Lanbedr-Pont-Steffan, astudiodd Moc Ddaearyddiaeth ym Mhrifysgol Aberystwyth cyn cael ei ethol i fod yn Swyddog Diwylliant Cymru a Llywydd UMCA yn Undeb y Myfyrwyr. Mae wedi mwynhau ei amser ym Mhrifysgol Aberystwyth, ac yn ystod ei amser ar y Cyngor mae wedi gweithio i sicrhau bod myfyrwyr y dyfodol yn cael profiad cystal â'i brofiad ef.

Sabina O'Donoghue - Llywydd Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth

Cyfnod y penodiad: 01 Gorffennaf 2021 - 30 Mehefin 2022

Mae Sabina'n dod o arfordir de-orllewin Iwerddon, ac fe gafodd hi ei haddysgu mewn ysgol breswyl Wyddeleg cyn dod i Brifysgol Aberystwyth i astudio am Radd Anrhydedd Cyfun mewn Ysgrifennu Creadigol gyda Drama a Theatr. Bu'n gwasanaethu ar bwyllgor cadwraeth gwenyn am ddwy flynedd fel Ysgrifennydd Cymdeithasol, yn ogystal â bod yn gynrychiolydd y gymdeithas ar y Senedd yn ystod yr amser hwnnw.

Nathaniel Pidcock - Llywydd Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth

Cyfnod y penodiad: 01 Gorffennaf 2020 - 30 Mehefin 2021

Ganed Nate yng Nghaer, ac aeth i Brifysgol Lerpwl i astudio Mathemateg Bur, cyn dod i Aberystwyth i astudio am radd Anrhydedd Cyfun mewn Mathemateg ac Astudiaethau Theatr. Yn ystod ei gyfnod fel myfyriwr, roedd Nate yn gynrychiolydd academiaidd ar gyfer astudiaethau theatr ac yn aelod o glwb Lacrosse Aberystwyth. Mae ei brofiad actio wedi mynd ag ef ar daith chwe mis o'r Eidal, yn chwarae rhan Auric Goldfinger mewn cynhyrchiad o James Bond i'r llwyfan.

AELODAU O WEITHREDIAETH Y BRIFYSGOL

Mae'r Is-Ganghellor, yr Athro Elizabeth Treasure, yn gwasanaethu ar y Cyngor mewn rhinwedd *ex-officio*, ynghyd â Dirprwy Is-Ganghellor a enwebir gan yr Is-Ganghellor, sef yr Athro Tim Woods. Gweler Grŵp Gweithredol y Brifysgol ar dudalen 28.

PRESENOLDEB

Yn ystod y cyfnod 01 Awst 2020 - 31 Gorffennaf 2021, cyfarfu'r Cyngor chwe gwaith. Dyma ffigurau presenoldeb aelodau'r Cyngor yn ystod y cyfnod hwnnw:

Aelod	Presenoldeb
Dr Emyr Roberts - Cadeirydd	6/6
The Rt Hon Elfyn Llwyd - Dirprwy Gadeirydd	6/6
Meri Huws	6/6
George Ashworth	6/6
Samantha Blackie	5/6
Kate Eden	5/6
Rhuanedd Richards	6/6
Fiona Sharp	6/6
Mark Tweed	5/6
Prof Sir Robin Williams	6/6
Dr William Williams	6/6
Prof Elizabeth Treasure	6/6
Prof Tim Woods	6/6
Dr Louise Marshall	6/6
Kath Williams	5/6
Prof Reyer Zwiggelaar	6/6
Mared Edwards	1/1
Morgan Lewis	5/5
Sabina O'Donoghue	1/1
Nathaniel Pidcock	5/5

ANNIBYNIAETH AELODAU'R CYNGOR

Disgwylir i bob aelod o'r Cyngor gynnig cyfraniad creadigol i'r corff llywodraethol trwy ddarparu goruchwyliaeth annibynnol, arweiniad strategol, ac adborth adeiladol i'r rheolwyr gweithredol.

Rhaid i'r aelodau beidio â gadael iddynt hwy eu hunain gael eu 'cipio' neu eu dylanwadu'n ormodol gan fuddiannau pobl eraill sy'n gysylltiedig â'r Brifysgol, megis staff, myfyrwyr, cyn-fyfyrwyr, nac undebau llafur. Mae angen i aelodau'r cyngor allu herio'n effeithiol ac yn adeiladol, ac ni allant wneud hynny os oes ganddynt fuddiant mewn mater sy'n cael ei drafod.

Mae'r Cyngor yn cynnwys ymhlith ei aelodau rai sydd yn aelodau o staff y Brifysgol neu'n gynrychiolwyr y myfyrwyr, ac mae'r egwyddorion uchod yr un mor berthnasol i'w cyfraniadau hwythau i'r corff llywodraethol. Serch hynny, mae'n rhaid i'r rhan fwyaf o aelodau'r Cyngor fod yn Aelodau Annibynnol. Mae'r aelodau hynny'n cael eu penodi i'r corff llywodraethol ond heb fod yn fyfyrwyr cofrestredig, swyddogion sabothol Undeb y Myfyrwyr, nac yn aelodau o staff y Brifysgol.

Wrth ystyried ceisiadau ac wrth gyfwrdd â darpar Aelodau Annibynnol i'w penodi i'r Cyngor, mae'r Pwyllgor Penodiadau yn chwilio am dystiolaeth bod yr unigolion dan sylw:

- yn dangos anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, gonestrwydd ac arweinyddiaeth, ac yn agored;
- yn gallu herio'n effeithiol ac adeiladol;
- yn gallu 'sefyll ar wahân' o ddylanwadau amhriodol ac yn gallu bod yn rhydd rhag cael eu 'cipio' gan reolwyr;
- yn rhydd rhag unrhyw fandadau ac unrhyw gyfyngiadau a fyddai'n atal y camau cywir rhag cael eu cymryd; a
- heb fod yn perthyn i unrhyw weithwyr cyflog y Brifysgol, nac unrhyw gorff sy'n cael budd ariannol gan y Brifysgol

GWRTHDARO BUDDIANNAU

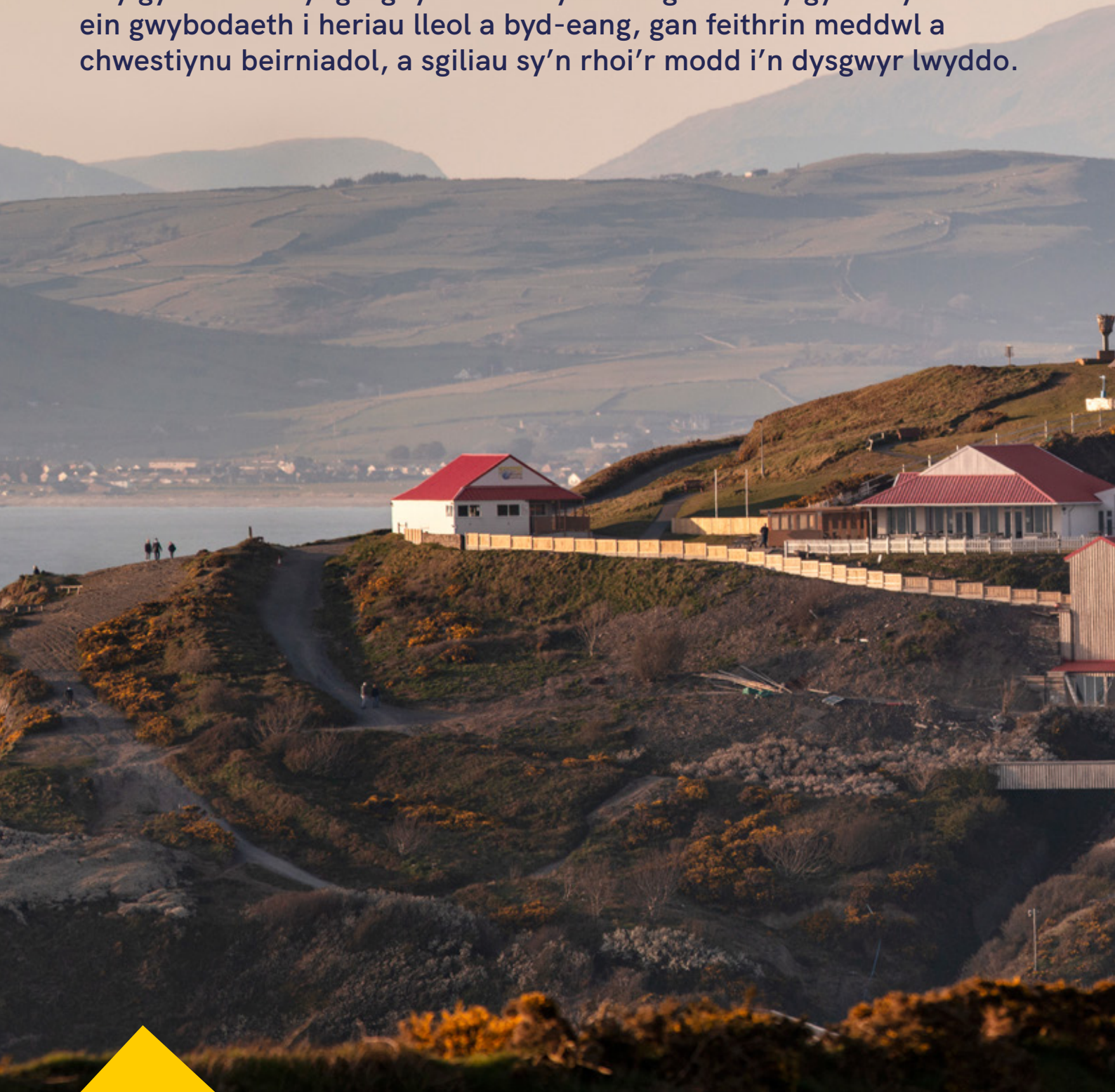
Gofynnir i holl aelodau'r Cyngor ddatgan unrhyw fuddiannau a fo ganddynt pan fyddant yn derbyn eu penodiad. Gofynnir hefyd i'r holl aelodau adolygu eu datganiadau bob blwyddyn.

Mae'r holl ddatganiadau o fuddiant gan aelodau'r Cyngor ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio. Mae crynodeb o'r Gofrestr Buddiannau o unigolion o'r fath yn cael ei gyhoeddi ar wefan Llywodraethu'r Brifysgol.

Dylai'r Aelodau Annibynnol sy'n gwasanaethu ar y Cyngor ofyn am gymeradwyaeth ysgrifenedig Cadeirydd y Cyngor cyn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch neu waith datblygu busnes allanol a allai fod yn gysylltiedig, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, â gwaith y Brifysgol.

Cynllun Strategol ac Amcanion Prifysgol Aberystwyth

Cenhadaeth Prifysgol Aberystwyth yw darparu addysg ac ymchwil sy'n ysbrydoli mewn amgylchedd cefnogol, creadigol, dwyieithog, ac eithriadol yng Nghymru. Ein gweledigaeth yw y byddwn ni, drwy adeiladu ar ein cryfderau hanesyddol a'n harbenigedd, yn cyfrannu at y gymdeithas yng Nghymru a'r byd ehangach trwy gymhwyso ein gwybodaeth i heriau lleol a byd-eang, gan feithrin meddwl a chwestiynu beirniadol, a sgiliau sy'n rhoi'r modd i'n dysgwyr lwyddo.

EIN GWERTHOEDD

- **Trawsnewidiol:** Rydym yn ymdrechu i ddatgloi potensial unigolion drwy ddatblygu cryfderau personol parhaol a fydd yn eu galluogi i lwyddo yn y dyfodol. Mae staff a myfyrwyr yn ysbarduno newid adeiladol drwy fynd i'r afael â heriau lleol a byd-eang. Rydym yn annog dyfeisgarwch trwy syniadau a gweithredoedd newydd, mewn cyd-destun mentergar.
- **Creadigol ac Arloesol:** Rydym yn annog meddwl rhydd, beirniadol a llawn dychymyg drwy elwa ar ein diwylliant penodol Cymreig, a'n hanes, ein hamgylchedd a'n hadnoddau eithriadol. Rydym yn meithrin dyfeisgarwch staff a myfyrwyr drwy ddatrys problemau, addasu a thrwy ein hyblygrwydd.
- **Cynhwysol:** Rydym yn hyrwyddo natur agored a haelioni ysbryd a'r ymdeimlad cryf o gymuned sydd i'w deimlo ledled y brifysgol, tref Aberystwyth a'r byd ehangach. Gwrandawn ar safbwyntiau gonest pobl eraill, ac ymateb iddynt, gyda pharch. Ymfalchiwn yng nghyfoeth yr amrywiaeth o ddiwylliannau, safbwyntiau a chefnidiroedd sydd i'w cael ymhlith ein staff a'n myfyrwyr.
- **Uchelgeisiol:** Rydym yn ymdrechu i ddatblygu ymhellach yr enw da sydd gennym ar draws y byd am ddarganfyddiadau, ansawdd yr addysg, a dyfeisgarwch. Rydym wedi ymrwymo i ragoriaeth mewn ymchwil, dysgu, a meithrin cysylltiadau. Dathlwn lwyddiannau a chyfraniadau ein staff, ein myfyrwyr a'n cyn-fyfyrwyr.
- **Cydweithredol:** Rydym yn meithrin a chynnal cysylltiadau allanol, gan gyfrannu at y ddatl gyhoeddus, at hybu'r Gymraeg a diwylliant Cymru, ac i'r economi'n lleol ac yn ehangach. Rydym yn gweithio gyda'n myfyrwyr i sicrhau bod profiad y myfyriwr a'r amgylchedd dysgu yn cael eu gwella drwy'r amser. Rydym yn cyfleu gwaith a gwerth y brifysgol i'r byd ehangach.

EIN HAMCANION CRAIDD

- **Addysg a phrofiad y myfyrwyr:** Byddwn yn galluogi ein myfyrwyr i wireddu eu potensial eu hun fel dysgwyr annibynnol mewn cymuned ddwyieithog gefnogol, gynhwysol a chreadigol. Bydd ein myfyrwyr yn graddio fel meddylwyr beirniadol annibynnol gyda sgiliau trosglwyddadwy yn ogystal â'r sgiliau sy'n benodol i'w pynciau.
- **Ymchwil ac arloesi sy'n creu effaith:** Byddwn yn cefnogi a datblygu ymchwilwyr er mwyn ymgymryd ag ymchwil sy'n creu effaith ac sydd o ansawdd sy'n arwain y byd, gan adeiladu ar sylfaen ein cryfderau hanesyddol er mwyn mynd i'r afael â heriau cyfoes sy'n wynebu Cymru a'r byd yn yr 21ain Ganrif.
- **Cyfraniad i'r gymdeithas:** Rydym bob amser yn gwneud cyfraniad pwysig i Gymru a'r tu hwnt, gan ddod â manteision i'n cymunedau a'r gymdeithas trwy effaith ein hymchwil, ein haddysg, a llwyddiannau ein staff, ein myfyrwyr a'n cyn-fyfyrwyr.
- **Meithrin cysylltiadau rhyngwladol:** Mae Aberystwyth yn brifysgol flaenllaw yng Nghymru ac mae ganddi enw rhagorol ledled y byd. Byddwn yn gyrchfan boblogaidd yn rhyngwladol i'r rhai sydd yn awyddus i astudio yma ac anogwn ein myfyrwyr i dreulio amser yn astudio dramor.
- **Y Gymraeg a diwylliant Cymru:** Mae gennym hanes balch a chadarn o ddarparu addysg ac ymchwil trwy gyfrwng y Gymraeg. Rydym wedi ymroi i hybu'r Gymraeg a diwylliant Cymru, yn ogystal â galluogi gwell dealltwriaeth am ei hanghenion cymdeithasol-economaidd.

[Mae fersiwn lawn Cynllun Strategol a Chenhadaeth Prifysgol Aberystwyth i'w chael ar-lein yma.](#)

Adolygiad gan yr Is-Ganghellor

Dyna flwyddyn na fu ei thebyg yn hanes y sefydliad hanesyddol hwn. Dyna'r flwyddyn pan gafodd pandemig COVID-19 ei effaith fwyaf sylweddol ar y gwaith rydym yn enwog amdano - sef ein dysgu a'n hymchwil.

Serch hynny, mae'r ymateb i'r amgylchiadau heriol sydd ohoni wedi bod yn ysbrydoliaeth bur - ymateb ein myfyrwyr a gafodd gyfyngiadau ar sut roedden nhw'n cael defnyddio'r campws am gyfnodau yn ystod y flwyddyn; ac ymateb ein staff a frwydrodd i gynnal y profiad addysg i'w myfyrwyr.

Felly fe allwn, gyda chryn falchder a diolchgarwch, roi adroddiad ar flwyddyn pan roesom flaenoriaeth ar ddiogelwch ein myfyrwyr, ein staff a'n cymuned ehangach, yn ogystal â'r canlyniadau academaidd ac addysgol.

Mae ein hymroddiad i ddatblygu'r hyn y mae'r Brifysgol yn ei gynnis yn academaidd heb bylu dim yn wyneb yr amgylchiadau. Ymhlith ein prif ddatblygiadau oedd y newyddion hanesyddol y

byddwn yn cynnig addysg nyrsio yn Aberystwyth o 2022 ymlaen. Bydd hyn yn darparu staff gofal iechyd medrus y mae mawr eu hangen yn y rhanbarth, ledled Gymru a'r tu hwnt. Rydym ni'n ymateb i'r heriau sy'n wynebu'r gymdeithas felly, a hynny ym meysydd iechyd meddwl a nyrsio yn y lle cyntaf. Mae hynny'n adeiladu ar sylfaen y cyhoeddiad y llynedd ein bod ni'n gweithio gyda'r Coleg Milfeddygol Brenhinol i ddysgu milfeddygaeth yma, gan agor yr unig Ysgol Filfeddygaeth yng Nghymru. Cafwyd cryn gynnydd ar y gwaith hwn yn ystod y flwyddyn wrth i'n tîm newydd sicrhau eu bod yn barod ar gyfer eu myfyrwyr cyntaf a gyrhaeddodd ym mis Medi 2021.

Dyma rai enghreifftiau o sut mae ein darpariaeth ddysgu yma yn datblygu a thyfu - yn ymateb i anghenion y gymdeithas, yn ogystal â'r hyn y mae'r myfyrwyr yn chwilio amdano wrth iddynt ystyried ymuno â'r gweithlu. Gan gadw hyn mewn cof, roedden ni'n dal ati i adolygu ein portffolio yn ystod y flwyddyn - yn ei symleiddio a'i ddiweddarau er mwyn rhoi'r profiad gorau posib i'n myfyrwyr.

Mae ymateb y myfyrwyr i'r datblygiadau hyn yn galonogol. Ers dwy flynedd rydym yn gweld mwy o geisiadau a mwy o fyfyrwyr yn cael eu derbyn. Mae'r cynnydd hwnnw'n tarddu o fyfyrwyr sy'n huanu o wledydd Prydain, yn ogystal â myfyrwyr o weddill y byd. Mae ein strategaeth effeithlon i ddenu mwy o fyfyrwyr rhyngwladol yn dwyn ffrwyth erbyn hyn, er ei bod hi hefyd yn bwysig cofio bod niferoedd o fyfyrwyr newydd o wledydd yr Undeb Ewropeaidd wedi lleihau'n sylweddol ers i'r Deyrnas Unedig adael yr Undeb Ewropeaidd. Ar sail y tueddiadau hyn, dylem ddisgwyl cyfanswm uwch o fyfyrwyr yn Aberystwyth y flwyddyn nesaf.

Rydym wedi cadw ein hymroddiad cadarn i sicrhau bod myfyrwyr yn gallu datblygu'n academaidd drwy'r naill neu'r llall o ieithoedd Cymru. Roeddwn wrth fy modd o gael agor Neuadd Pantycelyn sydd newydd gael ei hailwampio ac sy'n arwydd clir o'r ymroddiad hwnnw. Mae'r adeilad hanesyddol hwnnw, sy'n dweud cymaint am gyfoeth hanes Aberystwyth, nawr hefyd yn arwydd o'n dyfodol yn rhan o genedl ddwyieithog falch sy'n mynd i'r afael â heriau sydd yn wirioneddol fyd-eang.

Er gwaethaf y rhwystrau a godwyd oherwydd y pandemig, mae ein hymchwil academaidd wedi parhau mewn amrywiaeth eang o ddisgyblaethau academaidd. Mae gennym waith ar y gweill sy'n arwain y byd ym meysydd iechyd anifeiliaid, cymodi rhyngwladol, mantoli carbon a newid yn yr hinsawdd, ac o ran cyfoethogi ein dealltwriaeth am ein hanes diwylliannol - o lenyddiaeth Cymru i'r gwaith sy'n mynd rhagddo i ddatblygu geiriadur yr Eingl-Normaneg. Mae'r ffaith bod ein hincwm ymchwil wedi cynyddu yn ystod y flwyddyn eto'n dyst i ddyfeisgarwch a dyfalbarhad ein staff ymchwil, yn ogystal ag effeithiolrwydd ein trefniadau mewnol sydd wedi'u rhoi ar waith i gefnogi ein gwaith ymchwil.

Ar y cyd â'n gwaith ymchwil y mae Prifysgol Aberystwyth hefyd yn canolbwyntio ar arloesi - sef rhan o'n hymdrechion i helpu byd diwydiant i ddatblygu ein cynnyrch ymchwil er mwyn helpu i lunio ein dyfodol fel cymdeithas.

Yn hynny o beth, roeddwn i wrth fy modd bod ein gweledigaeth am gampws arloesi a menter wedi dwyn ffrwyth. Mae AberArloesi yn ddatblygiad gwerth sawl miliwn ar ein campws yng Ngogerddan - canolfan a fydd heb amheuaeth yn chwarae rhan allweddol yn natblygiad ein heconomi leol a rhanbarthol am flynyddoedd lawer. Fel Neuadd Pantycelyn, mae AberArloesi'n enghraifft arall o brosiect a reolwyd yn dda ac a gyflawnwyd yn effeithlon, ac rydw i'n ddiolchgar iawn i'r timoedd a fu'n rhan ohono.

Mae hyn oll wedi'i gyflawni o fewn cyd-destun ariannol heriol oherwydd y pandemig. Bu'n rhaid inni ymgymryd â chostau ychwanegol sylweddol yn ystod y flwyddyn, o ad-dalu ffioedd llety i fyfyrwyr, i roi camau diogelwch ar waith ar draws y campws, yn ogystal â darparu adnoddau dysgu ychwanegol. A ninnau wedi colli incwm masnachol hefyd, roedden ni'n derbyn bod angen gwneud colledion yn y tymor byr. Serch hynny, rhaid cydnabod bod maint y colledion wedi'i liniaru gan y niferoedd uwch o fyfyrwyr a ddenwyd, a'r grantiau a gafwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer Buddsoddi ac Adfer Addysg Uwch er mwyn cynnal gweithgareddau y bydden ni wedi gorfod eu hatal fel arall. Rwy'n ddiolchgar i Lywodraeth Cymru ac i'n cydweithwyr yng Nghyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru am eu cefnogaeth.

Yn ystod y blynyddoedd a ddaw, byddwn yn targedu cynnydd pellach yn y meysydd uchod, a bydd ein hymroddiad i ymateb i'r heriau a'r cyfleoedd sy'n codi ac yn datblygu yn aros yr un mor gryf. Cefnogi lles ein myfyrwyr a'n staff; cynnal ein camau seibr-ddiogelwch; a dod o hyd i ddulliau newydd ac ychwanegol o helpu ein graddedigion i ddod o hyd i'r cyfleoedd gyrfaal gorau oll. Dyma rai o'r materion a fydd yn destun trafod a meddwl yma a thrwy'r sector addysg uwch i gyd.

Yn ystod yr amseroedd heriol hyn, buom yn ffodus iawn o allu dibynnu ar gefnogaeth sawl sefydliad lleol allweddol. Mae ein cyfeillion yng Nghyngor Sir Ceredigion a Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda wedi gweithio'n ddiflino i'n cadw ni mor ddiogel â phosib yn ystod y pandemig, ac rydw i'n hynod ddiolchgar iddynt. Mae Undeb Myfyrwyr Aberystwyth yn gymar cyson inni wrth inni gydderdded drwy dirwedd nas troediwyd o'r blaen, ac mae ei swyddogion a'i staff yn haeddu parch mawr a diolchiadau lu.

Fel sy'n digwydd bob blwyddyn, eleni fe gollwyd llawer o ffrindiau'r sefydliad - gormod i'w restru yn y cyflwyniad byr hwn. Serch hynny, carwn grybwyll un yn benodol a fu'n gyfaill eithriadol i'n Prifysgol a'i chymuned. Roedd yr Arglwydd Elystan Morgan yn gyn-fyfyriwr yma, yn Gymrawd er Anrhydedd, Llywydd y Brifysgol a Chadeirydd y Cyngor. Ei hynawsedd, ei gyngor a'i ymroddiad diflino i'r Brifysgol - dyma ddim ond ychydig o'r rhinweddau a'i gwnaeth yn unigolyn mor arbennig ac mae'n golled fawr ar ei ôl.

Pan gyrhaeddais yma yn Aberystwyth, dim ond pedair blynedd yn ôl, fy her gyntaf oedd gosod sylfaen ariannol newydd a sefydlog i'r sefydliad hwn. Llwyddwyd i wneud hynny a llawer mwy mewn cyfnod cymharol fyr ac rwy'n falch o weld y cynnydd a gofnodir yn yr adroddiad hwn. Serch hynny, wrth inni nesáu at ddathlu 150 mlynedd ers sefydlu ein Prifysgol yn 2022, byddwn ni'n mynd ati i ddyblu ein hymdrechion a'n penderfynoldeb i gyrraedd entrychion newydd.

**Yr Athro Elizabeth Treasure
Is-Ganghellor**

1 | Addysg a phrofiad y myfyrwyr

Bu'r flwyddyn yn heriol wrth inni ymaddasu at ffyrdd newydd o ddysgu, o safbwynt y myfyrwyr a'r prifysgolion fel ei gilydd, ym mhob rhan o Brydain, ac rydym yn eithriadol o falch ein bod ni wedi aros ar y brig, y Brifysgol orau yng Nghymru, a hynny am y chweched flwyddyn yn olynol, yn ôl yr Arolwg Cenedlaethol o Fyfyrwyr ar gyfer 2020.

Ar ben y llwyddiant hwnnw, mae'r arolwg hefyd yn cadarnhau mai Prifysgol Aberystwyth yw'r orau yng Nghymru am fodlonrwydd y myfyrwyr wrth inni barhau i berfformio'n well na chyfartaledd y sector ym Mhrydain, gan aros hefyd o fewn y 50 prifysgol uchaf ym Mhrydain.

Fel prifysgol, rydym wedi cofleidio amgylcheddau dysgu newydd a dulliau newydd o ddysgu, gan sicrhau bod ein myfyrwyr yn cael pob cyfle i wireddu eu potensial. Ceir tystiolaeth o'r effaith y mae ein dull ni o ddysgu'n hyblyg wedi'i chael ar ein myfyrwyr yn y ffaith mai ni yw'r uchaf yn y Deyrnas Gyfunol am ansawdd y dysgu a phrofiad y myfyrwyr yng Nghannllaw Prifysgolion Da y Times a'r Sunday Times y flwyddyn academaidd hon.

Ar ddechrau'r flwyddyn academaidd ein nod oedd ysbrydoli ein myfyrwyr i ddysgu a rhoi hwb i'n haddysgu drwy ein cynhadledd flynyddol rithiol a oedd, yn briodol iawn, yn canolbwyntio ar sut y gallwn helpu myfyrwyr i gadw ymdeimlad o gyswllt personol wrth i ddysgu o bellter cymdeithasol ddod yn arferol bellach.

Er ein bod ni wedi cofleidio, gydag arddeliad, ein canolfan newydd o adnoddau ar-lein, 'Hwb Aber', sydd yn gasgliad o wybodaeth, cyngor ac adnoddau i fyfyrwyr, athrawon a rhieni, rydym hefyd wedi gwneud pob ymdrech i gadw darpariaeth sylweddol o ddysgu yn y cnauld ym mhob campws, yn ogystal â sicrhau ein bod yn dal i gydymffurfio â'r holl reoliadau COVID-19 a osodir gan Lywodraeth Cymru.

Buom yn ymateb yn gyson i'r pwysau bugeiliol roedd myfyrwyr yn eu hwynebu ar sawl agwedd, ac roeddem yn gallu cynnig cefnogaeth gadarn o safbwynt iechyd meddwl, cyllid a dysgu digidol er mwyn sicrhau cymaint o brofiad cadarnhaol i'r myfyrwyr ag y bo modd yn yr hinsawdd sydd ohoni.

Gan edrych ymlaen tua'r dyfodol, a ninnau'n cwblhau gwaith ar Ysgol Gwyddor Filfeddygol Aberystwyth - y gyntaf a'r unig un o'i math yng Nghymru - rydym yn edrych ymlaen yn hyderus at groesawu ein blwyddyn gyntaf o fyfyrwyr. Gan fod cymaint o sylw ar iechyd a lles eleni, rydym hefyd yn bwrw ymlaen â'n cynlluniau i addysgu nyrsiau ym meysydd nyrsio oedolion ac iechyd meddwl ar ôl llwyddo i gael contract gydag Addysg a Gwella Iechyd Cymru ym mis Gorffennaf.

“

“Daeth Aberystwyth ar y brig yn ein dadansoddiad o Arolwg Cenedlaethol o Fyfirwyr 2020, am fodlonrwydd ag ansawdd y dysgu, yn ogystal â’r profiad prifysgol ehangach.

“Peth prin yw bod prifysgol yn cael y llwyddiant dwbl hwn yn sgoriau bodlonrwydd ei myfirwyr ... Dim y myfirwyr yw’r unig rai sy’n meddwl bod y dysgu’n dda; cafodd y brifysgol ddyfarniad aur yn y Fframwaith Rhagoriaeth Addysgu.”

The Times / Sunday Times Good University Guide

2 | Ymchwil ac arloesi sy'n creu effaith

Mae ymchwil ac arloesi'n rhan hanfodol o gyfansoddiad ein Prifysgol; mae'r doreth o wybodaeth ac arbenigedd sydd gennym, sy'n cael eu gyrru gan y gweithgareddau hynny, yn cael effaith sylweddol ar yr economi a'r amgylchedd wrth inni gydweithio â diwydiannau a'r gymdeithas i gynnal a darparu buddion gwirioneddol i bobl Cymru a'r tu hwnt.

Er gwaethaf effeithiau'r pandemig a'r amgylchiadau hynod anodd i'n myfyrwyr, fe lwyddodd ymchwilwyr ym Mhrifysgol Aberystwyth i ennill 76 o grantiau ymchwil newydd, gwerth dros £12 miliwn, ac fe ddyfarnwyd 54 o raddau ymchwil.

Ymunodd y Prif Weinidog, Mark Drakeford, ag arbenigwyr bioymchwil a thechnoleg Prifysgol Aberystwyth a chynrychiolwyr diwydiannau arloesol wrth i brosiect BEACON ddathlu degawd o fuddsoddi mewn swyddi gwyrdd. Ers ei sefydlu yn 2010, mae'r prosiect yn hybu gwaith cydweithredol er mwyn datblygu bio-economi gynaliadwy ac uchel ei gwerth yng Nghymru, ac mae wedi cael mwy na £30 miliwn o gyllid gan yr Undeb Ewropeaidd. Mae wedi llwyddo i osod sylfaen gadarn o sgiliau yn y sector bio-fusnes, yn darparu cymorth ymchwil a datblygu sy'n gydweithredol ac yn creu effaith i fusnesau yng Nghymru drwy feithrin cysylltiadau â phrifysgolion Cymru. Mae ei lwyddiant wedi rhoi Cymru ymhlith yr arweinwyr mewn ymchwil ac arloesedd o safon fyd-eang sy'n ymwneud â'r economi isel ei charbon.

Eleni agorwyd Campws Arloesi a Menter Aberystwyth, AberArloesi, adnodd sy'n arwain y byd. Mae'r rhaglen adeiladu gymhleth hon yn cynnig adnoddau ac arbenigedd o'r radd flaenaf yn y sectorau biotechnoleg, amaeth-

dechnoleg, a bwyd a diod. Mae wedi golygu buddsoddiad mawr gan y Brifysgol ar y cyd â Chyngor Ymchwil Biotechnoleg a'r Gwyddorau Biolegol (BBSRC) a Llywodraeth Cymru. Mae'n dangos ein hymroddiad i gydweithio â phartneriaid ac i roi ein hymchwil ar waith er mwyn ymdrin ag anghenion yr economi a'r gymdeithas.

Mae'r Gronfa Arloesi Ymchwil Cymru (RWIF) wedi ein galluogi i sefydlu Canolfan Fenter newydd lle, drwy fanteisio ar wybodaeth ac arbenigedd sy'n cael eu rhannu, gallwn annog twf a arweinir gan waith arloesol a datblygu proffesiynol parhaus ymhlith diwydiannau a busnesau yng Nghymru. Mae'r ganolfan hon yn rhoi cymorth i fusnesau i ddod yn fwy gwydn ac i ddatblygu pobl wrth iddynt anelu tuag at adfer yn sgil y pandemig.

Yn ystod y flwyddyn gwnaeth Athrofa'r Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig ym Mhrifysgol Aberystwyth ymuno â saith prifysgol a sefydliad ymchwil arall ym Mhrydain i ddatblygu Canolfan Hyfforddiant Doethuriaethol er mwyn magu'r to nesaf o feddylwyr rhyngddisgyblaethol ym maes systemau bwyd. Gyda chymorth y Gronfa Blaenoriaethau Strategol (SPF) drwy gorff Ymchwil ac Arloesi yn y DU (UKRI), mae'r rhaglen hon, werth £5 miliwn, yn canolbwyntio ar yr angen brys i drawsnewid system fwyd y DU ar gyfer iechyd a chynaliadwyedd, drwy gydnabod pwysigrwydd systemau bwyd i dwf economaidd a lles cymdeithasol.

Er bod y pandemig efallai wedi llesteirio rhai ymdrechion ymchwil yng Nghymru a ledled y byd, eto mae wedi darparu ysgogiadau newydd mewn rhai meysydd. Ymhlith yr enghreifftiau o ymchwil arloesol a wnaed ym Mhrifysgol Aberystwyth oedd datblygu dulliau arloesol newydd o ymdrin â materion COVID-19 wrth helpu cleifion sy'n gwella ar ôl cael strôc i allu gwneud mwy ymarfer corff a rheoli eu hymdeimlad o unigedd drwy ddefnyddio ap ymarfer corff rhithiol a reolir drwy ddeallusrwydd artiffisial.

“

Dyweddodd y Prif Weinidog Mark Drakeford:

“Rwy’n falch inni allu helpu i estyn prosiect BEACON+ yng Nghymru am ddwy flynedd arall. Bydd hynny’n golygu y bydd mwy byth o fusnesau yn gallu arloesi gyda chymorth arbenigwyr, a manteisio ar y fio-economi. Bydd hyn yn helpu Cymru i feithrin ein harbenigedd ein hun yn y maes hwn.”

3 | Cyfraniad i'r gymdeithas / cynaliadwyedd

Gydag effaith COVID-19 yn bwrw ei chysgod dros gyfnod yr adroddiad, fe wnaeth Prifysgol Aberystwyth - ynghyd â'i phartneriaid, gan gynnwys Cyngor Sir Ceredigion, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda ac Iechyd Cyhoeddus Cymru - ymroi i gynorthwyo â'r ymdrechion i liniaru ei effeithiau ar draws y gymuned leol.

Drwy gynnig lle ar y campws i'w ddefnyddio'n ganolfan frechu roeddem yn gallu darparu man diogel a chyfleus i ddarparu'r gwasanaeth pwysig hwn i bobl Ceredigion. Daeth mwy na 38,000 o bobl leol i'r ganolfan hon i gael y ddau ddogon o'u brechiadau ac fe fydd pobl yn dod eto wrth i'r brechiad atgyfnerthu gael ei gynnig.

Er bod yr amgylchiadau, wrth reswm, wedi cyfyngu ar y gweithgareddau sy'n cael eu darparu drwy ein Canolfan Gelfyddydau amlweddol, a'r ganolfan chwaraeon gerllaw, eto roedd y sefydliadau hyn yn cynnig gwasanaeth hanfodol i bobl Aberystwyth a'r cyffiniau.

Drwy gydweithredu â Chyngor Sir Ceredigion, agorwyd ein pwll nofio i'r gymuned tra oedd cyfleusterau nofio'r cyngor sir ar gau. Ymaddasodd Canolfan y Celfyddydau at yr amgylchiadau wrth iddynt newid, gan ddathlu'r rhan werthfawr y mae'r celfyddydau wedi'u chwarae dros gyfnod y pandemig yn ei Horiell y Clo.

Wrth i drwch y boblogaeth gael ei gyfyngu i'w fro ei hunan, fe wnaeth niferoedd mawr o bobl, gan gynnwys artistiaid amatur a phroffesiynol, droi at gelf a chreadigrwyd i'w helpu i ymdopi drwy'r cyfnod clo. Er mwyn cael ciplun o'r amser digynsail hwn, penderfynasom wneud galwad agored, yn gofyn i bobl gyflwyno gwaith a grëwyd yn ystod y cyfnod hwn. Cafwyd mwy na 1,000 o gyflwyniadau, gan esgor ar arddangosfa hynod ddiddorol a thrawiadol o straeon a phrofiadau personol eithriadol.

Cymerasom gam sylweddol ymlaen tuag at ei nod uchelgeisiol o fod yn garbon-niwtral erbyn 2030, wrth inni gyhoeddi ein cynlluniau i osod paneli solar o'r radd flaenaf. Pan fydd ar waith, bydd y safle pedwar-hectar yn cynhyrchu tua 25% o anghenion trydan blyneddol Campws Penglais, sy'n cyfateb i'r ynni a ddefnyddir gan fwy na 500 o gartrefi.

Rydym yn dal i chwarae rhan allweddol ym mhartneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru, sef menter sy'n anelu at gynrychioli buddiannau a blaenoriaethau'r rhanbarth ar gyfer gwella ein heconomi leol. Gan weithio ar draws y sectorau cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector yn y Canolbarth, rydym yn cydnabod bod angen meithrin consensws ar y blaenoriaethau i'n rhanbarth, ac angen gweledigaeth ar y cyd er mwyn datblygu o ran swyddi, twf a'r economi leol.

Mae'r gwaith ar un o drysorau Aberystwyth, yr Hen Goleg, wedi parhau. Mae hyn yn brosiect o bwys i ganol tref Aberystwyth yn ogystal â bod yn safle hanesyddol i'r Brifysgol. Bydd y datblygiad hwn yn cyd-fynd â'r flwyddyn academiaidd 2022-23 pan fyddwn yn dathlu 150 o flynyddoedd ers sefydlu'r Brifysgol.

Yn naturiol, mae cyfyngiadau COVID-19 wedi effeithio ar ein gweithgareddau i feithrin cyswllt â'n cyn-fyfywrwyr, ond mae hi wedi bod yn flwyddyn brysur serch hynny. Cofrestrodd mwy na 900 o gyn-fyfywrwyr am y rhaglen gyntaf o ddigwyddiadau byd-eang rhithiol a gynhaliwyd gan y Brifysgol, ac fe wnaeth 270 o gyn-fyfywrwyr gefnogi mentrau cyflogadwyedd, gyda 260 ohonynt yn mentora myfywrwyr ar-lein, ac fe roddwyd anerchiadau i fyfywrwyr a staff gan 10 o gyn-fyfywrwyr mewn cyfres newydd o Ddosbarthiadau Meistr. Dal i dyfu y mae'r ymdrechion codi arian, diolch i gefnogaeth gan fwy na 1,000 o roddwyr, ac mae hynny'n cyfrannu at y gwasanaethau Cyfleoedd a Chymorth i Fyfywrwyr, at ymchwil a datblygiadau academiaidd, ac yn enwedig, at Apêl yr Hen

Goleg, gan ddod i gyfanswm o £3.4 miliwn hyd yn hyn, gan unigion a ffynonellau dyngarol eraill.

Mae'r Brifysgol yn dal ati i feithrin a chynnal ei chysylltiadau â'i chymuned o 60,000 o gyn-fyfywrwyr, ym mhob cwr o'r byd, ac mae'n elwa ar y gwaith gwirfoddol a'r arian a godir drwy'r gymuned honno. Mae'r Brifysgol yn enwedig o ddiolchgar am y cymorth parhaol gan ein Cymrodorion er Anrhydedd a'n sefydliadau partneriaethol, sef Cymdeithas y Cyn-Fyfywrwyr a Chlwb Cyn-fyfywrwyr Malaysia. Mae'r ddau yn dathlu cerrig milltir pwysig, sef 130 o flynyddoedd ers sefydlu Cymdeithas y Cyn-fyfywrwyr a 30 o flynyddoedd i Glwb Cyn-fyfywrwyr Malaysia.

4 | Meithrin cysylltiadau rhyngwladol

Mae proffil rhyngwladol Prifysgol Aberystwyth yn tyfu wrth i nifer y ceisiadau rhyngwladol newydd i'r Brifysgol ddyblu o'u cymharu â'r flwyddyn gynt. Llwyddwyd i wneud hynny er gwaethaf y cyfyngiadau teithio ar fyfyrwyr.

Mae'n gadarnhaol ac yn galonogol bod Prifysgol Aberystwyth wedi gallu meithrin ei chysylltiadau a'i pherthynas â'i chyfeillion, er gwaethaf y cyfyngiadau, wrth inni barhau â chodi ein proffil ar y lefel ryngwladol.

Mae'r Brifysgol wedi sefydlu presenoldeb staff yn India, yn Delhi, ac mae hynny'n ychwanegu at y presenoldeb staff sydd eisoes gennym ym Malaysia a Tsieina, sy'n golygu y gallwn fanteisio ar gyfleoedd i ddatblygu a

denu myfyrwyr yn y gwledydd hynny. Mae trafodaethau cynnar pellach ar y gweill ar hyn o bryd i ddatblygu cysylltiadau agosach ag ardaloedd eraill yn India a Tsieina ac fe fydd y gwaith hwn yn cael ei wneud mewn partneriaeth â Phrifysgol Bangor. Bydd hynny'n golygu y bydd y sefydliadau addysg dan sylw yn gallu cyfoethogi eu meysydd llafur ym mhynciau'r Celfyddydau a Masnach i gyd-fynd â safonau diwydiant ac felly byddant yn datblygu sgiliau eu myfyrwyr a hybu cyflogaeth ymhlith pobl ifainc.

Er gwaethaf effeithiau'r pandemig ar allu teithio myfyrwyr eleni, roedd dau o'n myfyrwyr yn gallu cymryd rhan yn rhaglen uchel ei bri Globalink MITACS, yn darparu interniaethau ymchwil gydag ymchwilwyr Canadaidd, ac fe wnaeth y bartneriaeth addysg uwch Cymru Fyd-Eang ddarparu'r cyllid i bedwar o'n huwchraddedigion, gan ddyfarnu ysgoloriaethau gwerth £10,000 i bob un ohonynt.

Wrth inni gynllunio at y flwyddyn academiaidd, boom yn llwyddiannus wrth gael mwy na £400,000 o gyllid symudedd drwy Gynllun Turing, sef cynllun gan Lywodraeth y DU i ddarparu cyllid i gyfleoedd rhyngwladol am addysg a hyfforddiant ar draws y byd. Bydd y cyllid hwn yn galluogi myfyrwyr Aberystwyth i fanteisio ar gyfleoedd i astudio a gweithio dramor yn 2021-2022, gan ddatblygu sgiliau newydd, cael dealltwriaeth am ddiwylliannau eraill, a rhoi hwb i'w cyflogadwyedd.

Cyhoeddwyd hefyd y bydd y cyfleoedd pwysig hyn yn cael eu cyfoethogi ymhellach gan Raglen

Gyfnewid newydd ar gyfer Dysgu Rhyngwladol, a fydd yn rhedeg o 2022 hyd 2026, gyda chymorth £65 miliwn o fuddsoddiad gan Lywodraeth Cymru. Rydyn ni'n ymroddedig i weithio gyda'r ddau gynllun er mwyn sicrhau'r cyfleoedd gorau posib i'n myfyrwyr.

Llwyddiant arall o bwys yn y maes hwn yn ystod y flwyddyn academiaidd hon oedd llofnodi ein cytundeb gyda'r Brifysgol Americanaidd, Washington DC, ar radd Meistr ddeuaidd mewn Gwleidyddiaeth Ryngwladol.

5 | Y Gymraeg a Diwylliant Cymru

Mae Prifysgol Aberystwyth bob amser yn ymfalchïo yn ehangder ac ansawdd ei darpariaeth israddedig ac uwchraddedig drwy gyfrwng y Gymraeg. Yn ystod y flwyddyn academiaidd hon fe basiwyd carreg filltir arwyddocaol ar ein taith arloesol ac uchelgeisiol tuag at fodloni anghenion addysg a hyfforddiant y Gymru gyfoes.

Rydym wedi ymrwmo i ddatblygu strategaeth academiaidd gyfrwng-Cymraeg newydd a fydd yn ymateb yn rhagweithiol i heriau Cynllun Strategol Prifysgol Aberystwyth 2018-2023 a strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru.

Roedd hi'n ffrainc gan y Brifysgol benodi dau aelod newydd allweddol o staff Cymraeg eu hiaith, a hynny yn sgil penodi'r Athro Emyr Lewis yn Bennaeth ar Adran y Gyfraith a Throsedddeg y llynedd, sef Mererid Hopwood, y fenyw gyntaf i ennill y Gadair yn yr Eisteddfod Genedlaethol, sydd wedi'i phenodi'n Athro'r Gymraeg yn Adran y Gymraeg ac Astudiaethau Celtaidd, ac Iwan Teifion Davies a benodwyd yn Gyfarwyddwr Cerddoriaeth.

Rydym wedi dal ati i fuddsoddi yn y ddarpariaeth drwy gyfrwng y Gymraeg yn fewnol, gan fanteisio i'r eithaf ar y cynlluniau cenedlaethol a ariennir gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, i feithrin cyfleoedd pellach i fyfyrwyr allu astudio drwy gyfrwng y Gymraeg. Eleni gwelwyd lansiad ein darpariaeth filfeddygol newydd ar y cyd â'r Coleg Milfeddygaeth Brenhinol, ac mae'r Gymraeg yn rhan annatod o'r cwrs hwinnw. Mae wedi'i hategu gan grant ysgogi am dair blynedd gan y Coleg Cymraeg er mwyn ysgogi a datblygu'r cynnwys a'r ddarpariaeth Gymraeg.

Er gwaethaf heriau'r pandemig, gwnaeth cangen Aberystwyth o'r Coleg Cymraeg lansio cyfres o seminarau ar-lein a ddarparodd lwyfan i 81 o'n hisraddedigion Cymraeg eu hiaith gwblhau tystysgrif sgiliau iaith y Coleg yn llwyddiannus, gyda chymorth ymroddedig gan swyddogion sgiliau iaith ac Academaidd y Brifysgol. Ar ben hynny, roedd 151 o israddedigion yn dal bwrsariaethau gan Brifysgol Aberystwyth a'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol. Hefyd fe enillodd y Brifysgol ysgoloriaeth PhD gan y Coleg am brosiect rhyngddisgyblaethol a fydd yn gweithio ar draws adrannau academiaidd, ac yn cael ei arwain gan Fioleg a Hanes, yn ogystal â'r ysgoloriaeth PhD a ddyfarnwyd i Adran y Gyfraith a Throsedddeg.

Penodwyd y Dr Anwen Jones, Dirprwy Is-Ganghellor Cyfadran y Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol, i Fwrdd Cyfarwyddwyr y Coleg Cymraeg. Cafodd aelodau eraill o staff y Brifysgol wobrau gan y Coleg am eu rhagoriaeth a'u harbenigedd yn ystod y flwyddyn gyda'r Athro Rhys Jones, a'r Doethuriaid Hywel Griffiths, Ceris Jones, Rhys Dafydd Jones ac Awen Jones i gyd yn cael eu gwobrwyo am eu gwasanaeth i Addysg Uwch drwy gyfrwng y Gymraeg.

Cynhaliwyd 'Gwobrau Gŵyl Dewi' traddodiadol Prifysgol Aberystwyth yn rhithiol, wrth inni anrhydeddu'r rhai a enwebwyd gan y staff a'r myfyrwyr am eu cyfraniadau tuag y Gymraeg.

“

*Dyweddodd y Dr Rhodri Llwyd Morgan,
Cyfarwyddwr y Gymraeg a Diwylliant Cymru, a Chysylltiadau Allanol:*

“Hoffwn longyfarch pawb sydd wedi ennill, a phawb sydd wedi cael cydnabyddiaeth arbennig am eu hymdrechion i hybu’r Gymraeg. Pleser pur yw cael cydnabod a dathlu cyfraniadau arbennig pawb, ac fe allwn ni i gyd gael ein hysbrydoli i wneud ymdrechion tebyg i gofleidio’r Gymraeg ac i annog a hybu’r defnydd ohoni.”

6 | Ein Pobl

Nid yw'n syndod bod y pandemig wedi cael effaith sylweddol ar sut rydym yn cynnal ein cysylltiadau â'n myfyrwyr, ond ar yr un pryd mae wedi dangos yn glir ymroddiad eithriadol ein staff. Roedd llawer o ffactorau y tu hwnt i'n rheolaeth ni (a'u rheolaeth nhw) yn ei gwneud hi'n fwy anodd gweithio - boed yn salwch y Coronafirws ei hun, hunanynysu, cysgodi pobl eraill, plant yn dysgu gartref a llawer o oblygiadau iechyd a gofal eraill. Mae'n glod mawr i'n cydweithwyr ein bod wedi llwyddo i gael adborth cadarnhaol iawn, serch hynny, gan ein myfyrwyr yn ein harolwg Holiaduron Cloriannu Modiwlau yn gynt yn flwyddyn academaidd, yn ogystal â'r canlyniadau mwy diweddar yn yr Arolwg Cenedlaethol o Fyfywyr.

Yn ogystal â'r ddarpariaeth i'r myfyrwyr, efallai mai'r ffordd rydym wedi helpu i gadw'r staff yn ddiogel a chadw'r cyfraddau heintio'n isel yw agweddau mwyaf cadarnhaol y flwyddyn. Rydym wedi ehangu ein trefniadau glanhau, hybu trefniadau ymbellhau cymdeithasol clir, a sicrhau rheolaeth dynn ar y niferoedd o staff ar y campws sydd wedi cadw'r ddysgl yn wastad rhwng gwaith hanfodol y staff ac iechyd a diogelwch ein myfyrwyr.

Dangosodd yr arolygon byrion rheolaidd a gynhaliwyd yn ystod y pandemig fod mwyafrif helaeth yr ymatebwyr yn dweud eu bod yn teimlo ein bod yn cymryd materion diogelwch yn o ddifrif. Roedd hi'n galonddid gweld bod 68% o'r staff a weithiai o bell yn teimlo eu bod yn gallu gwneud eu gwaith yn effeithiol yn ystod y cyfnod hwnnw. Roedd cryn werthfawrogiad hefyd o'r hyfforddiant a ddarparwyd gan yr Uned Cyfoethogi Dysgu ac Addysgu i'r staff academaidd er mwyn inni allu darparu dysgu o safon uwch ar-lein.

Serch hynny, mae'n sicr bod llawer wedi ei chael hi'n anodd dod i ben â'r cyfrifoldebau gwaith a gofal, dysgu plant gartref, a'r angen i ddarparu'r un sesiwn fwy nag unwaith oherwydd y trefniadau pellter cymdeithasol

yn y manau dysgu. Mae partneriaid lleol, yn enwedig drwy Dîm Rheoli Digwyddiadau Ceredigion, wedi bod yn hynod ganmoliaethus o'n hymdrechion i gadw'r gymuned gyfan yn ddiogel, ac rydym yn ddiolchgar am eu cefnogaeth barhaol hwythau.

Ar ôl cyfnod o wneud arbedion er mwyn rhoi'r Brifysgol ar sylfaen ariannol gynaliadwy, mae'n bwysig cadw llygad ar y dyfodol ac edrych ar ailgyflwyno cyfleoedd gyrfaol, megis dyrchafiadau academaidd a mentora ar gyfer academyddion benywaidd. Hefyd fe gyflwynasom yr arolwg llawn cyntaf o'r staff tua diwedd y flwyddyn academaidd ac fe fydd hynny'n rhoi dealltwriaeth ddefnyddiol iawn inni am yr hyn y gallwn ei wneud i wella ein cyswllt â'r staff i'r tymor hir.

Heb os, er bod y flwyddyn gron yn heriol i bawb, rydym wedi dysgu llawer am beth rydym yn ei wneud yn dda, yr hyn y gallwn ei wneud yn wahanol yn y dyfodol, a'r hyn mae'r staff yn ei ddweud wrthym am y gwelliannau yr hoffent eu gweld. Mae hyn oll yn rhoi llwyfan clir ar gyfer gweithgareddau a mentrau wrth inni symud yn hyderus yn ein blaen.

Gweithrediaeth y Brifysgol

Y Weithrediaeth yw tîm uwch reolwyr y Brifysgol ac maent yn gyfrifol am reolaeth a gweinyddiaeth gyffredinol y Brifysgol.

Yr Athro Elizabeth Treasure

Is-Ganghellor

Daeth yr Athro Elizabeth Treasure i Brifysgol Aberystwyth ym mis Ebrill 2017. Cyn hyn, roedd yn Ddirprwy Is-Ganghellor ym Mhrifysgol Caerdydd. Yn Is-lywydd (Cymru) UUK, mae hi'n aelod o Fwrdd Cymdeithas Cyflogwyr y Prifysgolion a'r Colegau (UCEA). Graddiodd o Brifysgol Birmingham, ac mae hi wedi gweithio i'r GIG mewn swyddogaethau clinigol a rheolaethol, yn ogystal ag ym Mhrifysgol Otago, Seland Newydd. Mae Elizabeth yn Gymrawd o Gymdeithas Ddysgedig Cymru.

Yr Athro Colin McInnes

Dirprwy Is-Ganghellor dros Ymchwil, Cyfnewid Gwybodaeth, ac Arloesi

Y mae'n Gymrawd o Academi'r Gwyddorau Cymdeithasol ac o Gymdeithas Frenhinol y Celfyddydau, ac ef hefyd yw Cadeirydd Comisiwn Cenedlaethol UNESCO yn y Deyrnas Gyfunol. Yn ddiweddar, bu'n gweithio gyda Sefydliad Iechyd y Byd i ddatblygu fframwaith ymgynghorol ar gyfer cydweithrediadau sifil-filwrol mewn argyfyngau iechyd, ac mae ar hyn o bryd yn aelod o banel FfRhY2021 ym maes Gwleidyddiaeth ac Astudiaethau Rhyngwladol, yn ogystal ag aelod o banel ymgynghorol rhyngddisgyblaethol FfRhY2021.

Yr Athro Tim Woods

Dirprwy Is-Ganghellor Dysgu, Addysgu a Phrofiad y Myfyrwyr

Yr Athro Tim Woods sy'n arolygu materion sicrhau ansawdd a materion yn gysylltiedig â myfyrwyr ledled y Brifysgol. Y mae'n adolygydd i'r Asiantaeth Sicrhau Ansawdd, ac fe'i enwebwyd gan y Cyngor Cyllido i Banel Ymgynghorol TEF y Deyrnas Gyfunol. Cafodd ei benodi'n ddiweddar yn Gadeirydd Grŵp Ymgynghorol Arbenigol Cymrodoriaethau ac Achredu Advance HE, mae'n cynrychioli Prifysgol Aberystwyth ar nifer o rwydweithiau Prifysgolion Cymru, ac ef sydd wedi arwain y prosiect i ddatblygu Ysgol Gwyddor Filfeddygol Prifysgol Aberystwyth.

Yr Athro Anwen Jones

Dirprwy Is-Ganghellor Cyfadran y Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol

Yn ogystal â bod yn Ddirprwy Is-Ganghellor, gan yr Athro Anwen Jones mae'r cyfrifoldeb sefydliadol am y ddarpariaeth academaidd, ysgolheictod, ac ymchwil trwy gyfrwng y Gymraeg, yn ogystal ag agwedd rhywedd yr agenda Cydraddoldeb ac Amrywiaeth. Mae hi'n Athro ym maes Astudiaethau Theatr, yn olygydd ar yr e-gyfnodolyn ysgolheigaidd, rhyng-ddisgyblaethol Gwerddon, a gefnogir gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, yn un o Ymddiriedolwyr Llyfrgell Genedlaethol Cymru ac un o Gyfarwyddwr y Coleg Cymraeg Cenedlaethol.

Yr Athro Qiang Shen

Dirprwy Is-Ganghellor i Gyfadran Busnes a'r Gwyddorau Ffisegol

Enillodd yr Athro Qiang Shen ei Ddoethuriaeth ym maes Cyfrifiadura a Pheirianeg Drydanol ym Mhrifysgol Heriot-Watt a gradd DSc mewn Deallusrwydd Cyfrifiadurol o Brifysgol Aberystwyth. Fe'i hetholwyd yn Gymrawd o Gymdeithas Ddysgedig Cymru yn 2012. Mae'n gyn-Bennaeth yr Adran Gyfrifiadureg ac yn Gyfarwyddwr ar Athrofa Mathemateg, Ffiseg a Chyfrifiadureg.

Yr Athro Neil Glasser

Dirprwy Is-Ganghellor Cyfadran y Gwyddorau Daear a Bywyd

Ar ben ei swydd yn Ddirprwy Is-Ganghellor, mae gan yr Athro Glasser gyfrifoldeb am Gydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant yn ogystal â materion yn ymwneud â'r Amgylchedd a Chynaliadwyedd yn y Brifysgol. Mae'n gyn Ysgolor Nodedig Fulbright yn y Ganolfan Data Eira ac lâ Cenedlaethol yn Boulder, Colorado, yn aelod o Goleg Arsylwi Cymheiriaid NERC ac yn olygydd y Journal of Glaciology.

Mr Stephen Forster

Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol

Ymunodd Stephen Forster â'r Brifysgol yn 2018. Ar hyn o bryd mae ei swydd yn cwmpasu goruchwyllo strategol a chyfrifoldeb am Gyllid a Chaffael, Cynllunio a Rheoli Risg, Ystadau, Adnoddau a Llety, a Gwasanaethau Masnachol. Gweithiodd yn flaenorol i gwmni PricewaterhouseCoopers LLP lle bu ganddo swyddi mewn Cyllid, Rheoli Risg ac Yswiriant, Rheoli Contractau Cyflenwyr ac Ymgynghori ar Reoli Mewnol. Mae'n Gymrawd o Gymdeithas Siartredig y Cyfrifwyr Ardystiedig (FCAA).

Dr Rhodri Llwyd Morgan

Cyfarwyddwr y Gymraeg a Chysylltiadau Allanol

Cyn ymuno â'r Brifysgol, gweithiodd Dr Rhodri Llwyd Morgan i BBC Cymru, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, a Chyngor Sir Ceredigion. Ef yw Cadeirydd Bwrdd y Mudiad Meithrin, sy'n darparu gofal ac addysg i'r blynyddoedd cynnar trwy gyfrwng y Gymraeg, ac mae'n aelod o Gyngor Partneriaeth y Gymraeg, Llywodraeth Cymru. Ef hefyd a gadeiriodd Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Cymunedau Cymraeg, a gyhoeddodd ei raglen i 'gynyddu nifer y cymunedau Cymraeg'.

Adroddiadau blynyddol pwyllgorau'r Cyngor

Y PWYLLGOR ARCHWILIO, RISG A SICRWYDD

Yn ystod blwyddyn academaidd 2020-21, aelodau'r Pwyllgor hwn oedd:

Name	Categori	Cyfarfodydd a fynychwyd
George Ashworth (Cadeirydd)	Aelod Annibynnol	4/4
Kate Eden	Aelod Annibynnol	3/4
Melanie Hamer	Aelod Annibynnol	4/4
Wojtek Salski	Aelod o blith y Myfyrwyr	2/4
Mark Tweed	Aelod Annibynnol	4/4
Jacqui Weatherburn	Aelod Annibynnol	4/4

Yn unol â'r hyn a ganiateir gan baragraff 122 yng Nghod Rheoli Ariannol y Cyngor Cyllido, gwasanaethodd Kate Eden yn Aelod Annibynnol ar y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd (ARS), a'r Pwyllgor Adnoddau a Pherfformiad (A&Ph). Cytunodd y Cyngor i hyn ar 10 Gorffennaf 2020, ar y sail bod y cynnydd yn y pwyslais ar ymarferoldeb cyllidol yn y sector yn golygu bod traws-gynrychiolaeth yn hanfodol, fel bod yr aelod yn gallu clywed yn uniongyrchol gan yr archwilwyr ar y Pwyllgor ARS, ac yna mynegi hyn i'r Pwyllgor A&Ph fel sy'n briodol. Ni fu Kate Eden yn Gadeirydd ar y naill bwyllgor na'r llall nac yn Gadeirydd ar y corff llywodraethu yn y cyfnod hwn.

Roedd cynrychiolwyr Archwilwyr Allanol a Mewnol y Brifysgol yn bresennol yn ystod y cyfarfodydd a gynhaliwyd yn 2020-21, yn ogystal â'r Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol, Ysgrifennydd y Brifysgol, a'r Is-Ganghellor.

Swyddogaeth y Pwyllgor ARS yw cynghori a chynorthwyo'r corff llywodraethu ynglŷn â phob agwedd ar faterion sicrwydd a rheolaeth y Brifysgol. Mae'n atebol i'r Cyngor, ac mae ei ddyletswyddau pennaf yn cynnwys:

- Profi effeithlonrwydd trefniadau'r sefydliad yng nghyswllt rheoli risg, diwylliant, rheolaeth a llywodraethu, a'r dulliau rheoli a'r gweithdrefnau mewnol ar gyfer hyrwyddo arbedion, effeithlonrwydd, ac effeithiolrwydd, a chynghori'r Cyngor ar y materion hyn;
- Goruchwylio trefniadau'r archwiliad allanol a mewnol, yn cynnwys cynghori'r corff llywodraethu ynglŷn â phenodi darparwyr yr archwiliad, a goruchwylio natur a chwmpas yr archwiliadau Allanol a Mewnol ac effeithiolrwydd y prosesau archwilio; a

- Goruchwylio elfennau archwiliadol datganiadau ariannol y sefydliad, yn cynnwys barn yr Archwilwyr Allanol, y datganiad o gyfrifoldebau'r aelodau, y datganiad o reolaeth fewnol, ac unrhyw fater perthnasol a godir yn llythyr rheoli'r Archwilwyr Allanol.

Yn ystod 2020-21, canolbwyntiodd y Pwyllgor yn bennaf ar graffu ar faterion allweddol a chynghori'r Cyngor fel sy'n briodol ar y materion hynny. Os oedd yn briodol, gwnaed penderfyniadau gan y Pwyllgor yn unol â'i gylch gorchwyl. Mae'r busnes a ystyriwyd yn ystod 2020-21 yn cynnwys:

- canlyniad yr Arolwg Allanol ar Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020, a'r camau a gymerwyd gan Weithrediaeth y Brifysgol i ymateb i unrhyw argymhellion a godwyd gan yr Archwilwyr Allanol;
- penodiad ffurfiol yr Archwilwyr Allanol am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021, a chymeradwyo'r Cynllun Archwilio Allanol cysylltiedig;
- Adroddiad Blynyddol a Barn yr Archwilwyr Mewnol;
- Cynllun Archwilio Mewnol y blynyddoedd academaidd 2020-21 a 2021-22 ac adroddiadau dilynol yr Archwiliad Mewnol. Yn ystod 2020-21, derbyniwyd adroddiadau'r Archwiliad Mewnol ar: Fisâu a Mewnffudo y Deyrnas Gyfunol; Cyfadran y Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol; Systemau Ariannol; Llywodraethu Corfforaethol; Rheoli Risg; Rheolaethau TG cyffredinol; Gweithgareddau Ymchwil; Dulliau costio tryloyw; a'r manylion blynyddol am y gweithredu a wnaed yn dilyn argymhellion o flynyddoedd blaenorol;

- y cynnydd a wnaed gan Weithrediaeth y Brifysgol i gyflawni'r argymhellion a godwyd yn rhan o adroddiadau'r Archwiliad Mewnol yn y blynyddoedd diwethaf;
- trefniadau rheoli risg yn y sefydliad, yn cynnwys arolwg y Polisi Rheoli Risg, a'r Datganiad a Matrics Archwaeth Risg;
- dulliau rheoli risg yng nghyswllt Ffermydd y Brifysgol;
- adroddiad am y gwersi a ddysgwyd yng nghyswllt cangen gampws Mawrises;
- adroddiad blynyddol ynglŷn â gwerth am arian o fewn y sefydliad; a
- y graddau y cydymffurfir â Chod Ymarfer Pwyllgor Cadeiryddion y Prifysgolion ym mis Mai 2020 ar gyfer Pwyllgorau Archwilio mewn Addysg Uwch.

Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU A CHYDYMFFURFIO

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2020-21, aelodau'r Pwyllgor hwn oedd:

Enw	Categori	Cyfarfodydd a fynychwyd
Samantha Blackie (Cadeirydd)	Aelod Annibynnol	3/3
Morgan Lewis	Aelod o blith y Myfyrwyr	2/3
Y Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd	Aelod Annibynnol	3/3
Sharron Lusher	Aelod Annibynnol	3/3
Dr Louise Marshall	Aelod o'r Senedd	3/3
David Moyle	Aelod o'r Staff Anacademaidd	1/3
Rhuanedd Richards	Aelod Annibynnol	2/3
Dr Emyr Roberts	Cadeirydd y Cyngor	3/3
Yr Athro Elizabeth Treasure	Is-Ganghellor	3/3

Roedd y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol, Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol, Rheolwr Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd, ac Ysgrifennydd y Brifysgol hefyd yn bresennol ymhob un o'r cyfarfodydd yn 2020-21.

Craffu yw swyddogaeth y Pwyllgor Llywodraethu a Chydymffurfio ac mae'n cynghori'r Cyngor ar faterion yn cynnwys llywodraethu sefydliadol; llywodraethu gwybodaeth; adnoddau dynol a datblygu staff; cydraddoldeb ac amrywiaeth; iechyd a diogelwch; y Gymraeg; a chydymffurfio â deddfwriaeth a chydaf gofynion cyffredinol y llywodraeth, y Cyngor Cyllido, a rheoleiddwyr eraill.

Yn ystod 2020-21, bu'r Pwyllgor yn canolbwyntio'n bennaf ar graffu ar faterion allweddol a chynghori'r Cyngor fel sy'n briodol ar y materion hynny, yn cynnwys:

- agweddau ynglŷn â chyflogaeth staff y Brifysgol, a'r telerau ac amodau cysylltiedig;
- datblygu a gweithredu Cynllun Datblygu Sefydliadol newydd, mentrau i gyfoethogi diwylliant sefydliadol, a chynigion i gynnal arolwg o farn staff yn ystod y flwyddyn academiaidd;
- Datganiad Taliadau Blynyddol y sefydliad, i'w gyhoeddi'n unol â gofynion Llywodraeth Cymru;

- cydymffurfio â Dyletswydd Prevent, yn cynnwys adroddiad blynyddol y sefydliad ynglŷn â chydymffurfio â'r Ddyletswydd a diwygiadau i God Ymarfer Rhyddid i Lefaru;
- diwygiadau i bolisiau allweddol ynglŷn â chydymffurfio, ac yn ystod y flwyddyn roedd hyn yn cynnwys y polisi Gwrth Iwgrwobrwyo a'r polisi Gwrth dwyll a Chamarfer;
- datblygu a gweithredu cynlluniau i gynyddu cydraddoldeb ac amrywiaeth yn y sefydliad yng nghyswllt staff a myfyrwyr; yn ogystal â'r Adroddiad Blynyddol ar Gydraddoldeb sydd angen i'r Cyngor gytuno arno a'i gyhoeddi;
- rhoi cynllun gweithredu'r sefydliad ar waith mewn ymateb i Adroddiad Gillian Camm 2019, Adolygiad o Lywodraethu Prifysgolion yng Nghymru, ac unrhyw weithredu pellach sydd ei angen er mwyn cydymffurfio â chynlluniau y cytunwyd arnynt yn genedlaethol mewn ymateb i'r Arolwg;
- rhoi cynllun gweithredu'r sefydliad ar waith mewn ymateb i'r arolwg allanol yn 2019 ar effeithiolrwydd llywodraethu yn y Brifysgol; a'r
- Cytundeb Perthynas rhwng y Brifysgol ac Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth; a phrofi i ba raddau y cydymffurfir â Rhan II Deddf Addysg 1994.

Y PWYLLGOR ENWEBIADAU

Yn ystod blwyddyn academaidd 2020-21, aelodau'r Pwyllgor hwn oedd:

Enw	Categori	Cyfarfodydd a fynychwyd
Dr Emyr Roberts (Cadeirydd)	Cadeirydd y Cyngor	2/2
Samantha Blackie	Aelod Annibynnol	2/3
Dr Rebecca Edwards	Aelod o'r Staff Anacademaidd	3/3
Y Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd	Dirprwy Gadeirydd y Cyngor	3/3
Nathaniel Pidcock	Aelod o blith y Myfyrwyr	3/3
Yr Athro Elizabeth Treasure	Is-Ganghellor	1/2

Roedd Ysgrifennydd y Brifysgol hefyd yn bresennol ymhob un o'r cyfarfodydd yn 2020-21.

Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn rhoi ystyriaeth i argymhellion ar gyfer y Cyngor yn ymwneud â phenodiadau allweddol, ac yn cytuno ar yr argymhellion hynny, gan gynnwys penodi ac ail-benodi'r Cadeirydd a'r Aelodau Annibynnol i'r corff llywodraethu a'i is-bwyllgorau. Mae'r Pwyllgor hefyd yn ystyried ac yn cytuno ar argymhellion yn gysylltiedig â chyfnod yr Is-Ganghellor yn y swydd, ac unrhyw ail-benodi am gyfnodau pellach.

Yn ystod 2020-21, cymerodd y Pwyllgor gyfrifoldeb am arwain yn achos prosesau penodi allweddol ar ran y Cyngor a chynghori'r Cyngor yn unol â hynny, ar gyfer yr isod:

- Tymor Dr Emyr Roberts yn Gadeirydd y Cyngor, ac fe gafodd Dr Roberts ei ailbenodi am gyfnod pellach, olaf yn y swydd (ni chymerodd Dr Roberts ran yn y cyfarfod yr ystyriwyd y mater hwn ynddo, ac fe gadeiriwyd y cyfarfod hwnnw gan y Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd);
- Tymor yr Athro Elizabeth Treasure yn Is-Ganghellor, ac fe gafodd Athro Treasure ei hailbenodi am gyfnod pellach (ni chymerodd yr Athro Treasure ran yn y cyfarfod yr ystyriwyd y mater hwn ynddo); a
- penodi aelodau annibynnol allanol newydd i wasanaethu ar y Cyngor a'i is-bwyllgorau.

Yn unol â'r arferion gorau, wrth ystyried ceisiadau a chyfweld â darpar Aelodau Annibynnol i'w penodi i'r Cyngor, mynnodd y Pwyllgor Penodiadau dystiolaeth bod yr unigolion dan sylw:

- yn dangos anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, didwylledd, gonestrwydd ac arweinyddiaeth;
- yn gallu herio'n effeithiol ac adeiladol;
- yn gallu 'sefyll ar wahân' i ddylanwadau amhriodol ac yn gallu bod yn rhydd rhag cael eu 'dal' gan reolwyr;
- yn rhydd rhag unrhyw fandad ac unrhyw gyfyngiad a fyddai'n atal y camau cywir rhag cael eu cymryd; ac
- nad ydynt yn perthyn i unrhyw un o weithwyr cyflogedig y Brifysgol, nac unrhyw gorff sy'n cael budd ariannol gan y Brifysgol.

Y PWYLLGOR TALIADAU

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2020-21, aelodau'r Pwyllgor hwn oedd:

Enw	Categori	Cyfarfodydd a fynychwyd
Y Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd (Cadeirydd)	Dirprwy Gadeirydd y Cyngor	1/1
Samantha Blackie	Aelod Annibynnol	1/1
Nathaniel Pidcock	Aelod o blith y Myfyrwyr	1/1
Dr Emyr Roberts	Cadeirydd y Cyngor	1/1
Yr Athro Syr Robin Williams	Aelod Annibynnol	1/1
Yr Athro Reyer Zwigelaar	Aelod o'r Senedd	1/1

Roedd Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol, Ysgrifennydd y Brifysgol, a'r Is-Ganghellor hefyd yn bresennol ymhob un o gyfarfodydd y Pwyllgor a gynhaliwyd yn 2020-21. (Ni chymerodd yr Is-Ganghellor a Chyfarwyddwr Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol ran yn unrhyw drafodaethau ynglŷn â'u cyflogau eu hunain, ac nid yw cyflog Ysgrifennydd y Brifysgol yn rhan o gylch gorchwyl y Pwyllgor Taliadau).

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn ystyried a phennu materion sy'n ymwneud â thalu uwch staff y Brifysgol, yn unol â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor. Mae'r Pwyllgor yn annibynnol a chymwys ac mae'n cael comisiynu arbenigedd annibynnol allanol os oes angen.

Oherwydd yr heriau a ddaeth yn sgil cyfnod COVID-19 ni ofynnwyd i'r Pwyllgor Taliadau ystyried unrhyw newidiadau i daliadau uwch staff yn ystod 2020-21.

Cyflwynir adroddiad llawnach o weithgaredd y Pwyllgor Taliadau yn ystod 2020-21 ar dudalen 49 yn yr Adroddiad Blyneddol, yn unol â gofynion Cod Pwyllgor Cadeiryddion y Prifysgolion ar gyfer 'Taliadau i Uwch Staff mewn Addysg Uwch' (Mehefin 2018).

Y PWYLLGOR ADNODDAU A PHERFFORMIAD

Yn ystod blwyddyn academiaidd 2020-21, aelodau'r Pwyllgor hwn oedd:

Enw	Categori	Cyfarfodydd a fynychwyd
Fiona Sharp (Cadeirydd)	Aelod Annibynnol	4/4
Kate Eden	Aelod Annibynnol	3/4
Dr Rebecca Edwards	Aelod o'r Staff Anacademaidd	4/4
Owen Evans	Aelod Annibynnol	4/4
Nathaniel Pidcock	Aelod o blith y Myfyrwyr	3/4
Dr Emyr Roberts	Cadeirydd y Cyngor	4/4
Yr Athro Elizabeth Treasure	Is-Ganghellor	4/4
Yr Athro Syr Robin Williams	Aelod Annibynnol	4/4
Dr William Williams	Aelod Annibynnol	4/4
Yr Athro Reyer Zwiggelaar	Aelod o'r Senedd	3/4

Roedd y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol, ac Ysgrifennydd y Brifysgol hefyd yn bresennol ymhob un o'r cyfarfodydd yn 2020-21.

Craffu yw swyddogaeth y Pwyllgor Adnoddau a Pherfformio, ac mae'n cynghori'r Cyngor ar faterion yn cynnwys rheolaeth a chynaliadwyedd cyllid y sefydliad; denu a chofrestru myfyrwyr, yn cynnwys gweithgaredd rhyngwladol; cynhyrchu incwm; ymchwil, trosglwyddo gwybodaeth ac arloesi; yr ystadau a'r amgylchedd.

Yn ystod 2020-21, bu'r Pwyllgor yn canolbwyntio'n bennaf ar graffu ar faterion allweddol a chynghori'r Cyngor fel sy'n briodol ar y materion hynny, yn cynnwys:

- Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2020, a datganiadau blynyddol cysylltiedig ar gynaliadwyedd ar gyfer y Cyngor Cyllido;
- datblygu cyllideb y sefydliad am 2021-22 a nodi'r rhagolygon ariannol am flynyddoedd pellach ymlaen tan 2025-26;

- cyflawni prosiectau sylweddol o fewn i amserlenni a chyllidebau y cytunwyd arnynt, gan ganolbwyntio'n arbennig ar brosiect adnewyddu'r Hen Goleg;
- cyflwr ystâd y Brifysgol ar hyn o bryd, datblygu Strategaeth Ystadau newydd, a chynigion i waredu asedau tir ac adeiladau os bernir nad yw'r sefydliad eu hangen;
- perfformiad y sefydliad o'i gymharu â'i Strategaeth Rheoli Carbon, cynigion i ddiwygio'r Strategaeth hwnnw, a chynlluniau i gynyddu cynaliadwyedd amgylcheddol; a
- perfformiad Cynllun Pensiwn ac Aswiriant Prifysgol Aberystwyth, y strategaeth fuddsoddi gysylltiedig, a chyfamodau'r Brifysgol fel cyflogwr.

Y SENEDD

Am y flwyddyn academaidd 2020-21, aelodau'r Senedd hwn oedd:

Enw	Categori	Cyfarfodydd a fynychwyd
Yr Athro Elizabeth Treasure (Cadeirydd)	Is-Ganghellor	5/5
Dr Cathryn Charnell-White	Cynrychiolydd Adran	5/5
Yr Athro Hazel Davey	Cynrychiolydd Adran	4/5
Prysor Davies	Cynrychiolydd Adran	5/5
Yr Athro Sarah Davies	Cynrychiolydd Adran	5/5
Yr Athro Iain Donnison	Cynrychiolydd Adran	5/5
Rebecca Edwards	Aelod o'r Staff Anacademaidd	4/5
Dr Gwion Evans	Cynrychiolydd Adran	5/5
Dr Patrick Finney	Cynrychiolydd Adran	4/5
Yr Athro Neil Glasser	Dirprwy Is-Ganghellor	5/5
Dr Sarah Higgins	Cynrychiolydd Adran	4/5
Dr Aloysius Igboekwu	Cynrychiolydd Adran	5/5
Penri James	Cadeirydd Cangen y Brifysgol o'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol	4/5
Yr Athro Anwen Jones	Dirprwy Is-Ganghellor	4/5
Dr Ffion Jones	Cynrychiolydd Adran	5/5
Morgan Lewis	Aelod o blith y Myfyrwyr	4/5
Chris Loftus	Cynrychiolydd Adran	5/5
Yr Athro Colin McInnes	Dirprwy Is-Ganghellor	3/5
Dr Alex Mangold	Cynrychiolydd Adran	5/5
Dr Louise Marshall	Cynrychiolydd Adran	4/5
Yr Athro Robert Meyrick	Cynrychiolydd Adran	4/5
John Morgan	Cynrychiolydd Adran	3/5
David Moyle	Aelod o'r Staff Anacademaidd	5/5
Nathaniel Pidcock	Aelod o blith y Myfyrwyr	4/5
Yr Athro Eleri Pryse	Cynrychiolydd Adran	5/5
Yr Athro Phillipp Schofield	Cynrychiolydd Adran	5/5
Yr Athro Qiang Shen	Dirprwy Is-Ganghellor	4/5
Chloe Wilkinson-Silk	Aelod o blith y Myfyrwyr	4/5
Yr Athro Tim Woods	Dirprwy Is-Ganghellor	5/5
Dr Victoria Wright	Cynrychiolydd Adran	5/5
Dr Sarah Wydall	Cynrychiolydd Adran	2/5
Yr Athro Reyer Zwiggelaar	Pennaeth Ysgol y Graddedigion	5/5

Gwahoddwyd y Cofrestrydd Academaidd, Pennaeth Swyddfa'r Is-Ganghellor, ac Ysgrifennydd y Brifysgol i bob cyfarfod a gynhaliwyd yn 2020-21, yn ogystal â phennaeth pob adran academaidd os na chawsant eu hethol i gynrychioli eu hadrannau ar y Senedd.

Y Senedd yw awdurdod academaidd y Brifysgol, ac mae'n rhoi sicrwydd i'r Cyngor ynglŷn ag ansawdd academaidd yr addysgu a'r ymchwil, yn rheoli a chymeradwyo'r portffolio academaidd, a rheoli rheoleiddiad buddiannau academaidd y sefydliad.

Yn ystod 2020-21, gwnaeth y Senedd arolwg o

Siarter y Myfyrwyr a gwneud newidiadau iddo, yn ogystal ag i amrywiol reoliadau a gweithdrefnau academaidd; hefyd fe gymeradwyodd gamau priodol i'w cymryd mewn ymateb i COVID-19 er mwyn sicrhau na fyddai'r myfyrwyr dan anfantais academaidd oherwydd y newidiadau i ddulliau darparu'r cyrsiau oherwydd y pandemig.

Bu'r Senedd hefyd yn craffu ar benderfyniadau perthnasol i'w cymryd gan y corff llywodraethu a chynghori'r Cyngor amdanynt, yn cynnwys y Datganiadau Sicrhau Ansawdd blynyddol, i'w cyflwyno i'r Cyngor Cyllido.

GWEITHREDIAETH Y BRIFYSGOL

Am y flwyddyn academaidd 2020-21, aelodau Gweithrediaeth y Brifysgol oedd:

Enw	Swydd	Cyfarfodydd a fynychwyd
Yr Athro Elizabeth Treasure (Cadeirydd)	Is-Ganghellor	22/22
Stephen Forster	Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol	21/22
Yr Athro Neil Glasser	Dirprwy Is-Ganghellor	20/22
Yr Athro Anwen Jones	Dirprwy Is-Ganghellor	20/22
Yr Athro Colin McInnes	Dirprwy Is-Ganghellor	17/22
Dr Rhodri Llwyd Morgan	Cyfarwyddwr y Gymraeg a Chysylltiadau Allanol	21/22
Yr Athro Qiang Shen	Dirprwy Is-Ganghellor	21/22
Yr Athro Tim Woods	Pro Vice-Chancellor	20/22

Roedd Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol, Pennaeth Cyfathrebu a Materion Cyhoeddus, Pennaeth Swyddfa'r Is-Ganghellor, ac Ysgrifennydd y Brifysgol hefyd yn bresennol yng nghyfarfodydd Gweithrediaeth y Brifysgol a gynhaliwyd yn ystod 2020-21.

Yr Is-Ganghellor yw prif swyddog academaidd, gweinyddol a chyfrifo'r sefydliad ac mae'r Cyngor wedi dirprwyo cyfrifoldeb cyffredinol i'r Is-Ganghellor am reolaeth y Brifysgol. Swyddogaeth bennaf Gweithrediaeth y Brifysgol, sef tîm uwch reolwyr y sefydliad, yw cynghori'r Is-Ganghellor.

Bu Gweithrediaeth y Brifysgol felly yn ystyried unrhyw fater y barnwyd oedd yn briodol i'r canlynol:

- cynghori'r Is-Ganghellor ar faterion y maent yn gyfrifol amdanynt, os yw'r Is-Ganghellor yn dymuno ymgynghori ag aelodau'r Weithrediaeth cyn dod i benderfyniad;

- cynghori aelodau eraill o Weithrediaeth y Brifysgol ar faterion lle mae cyfrifoldeb wedi'i ddirprwyo'n benodol iddo, lle byddai aelodau craidd efallai'n dymuno ymgynghori â chyd-weithwyr cyn gwneud penderfyniad; ac
- ystyried a dod i benderfyniad ar faterion a ddirprwywyd iddo'n benodol fel corff, yn bennaf gan Siarter ac Ystatudau, Ordinhadau, Rheoliadau, Polisiâu a Gweithdrefnau'r Brifysgol.

Os oedd yn briodol, cyflwynodd y Weithrediaeth argymhellion i'r Cyngor a'i is-bwyllgorau i'w cymeradwyo - ceir braslun o'r materion hyn uchod yn rhan o'r crynodeb o faterion busnes a ystyrir gan bob pwyllgor.

Datganiad Polisi Cyflogau Blynyddol a chydabyddiaeth ariannol uwch reolwyr

Mae pob aelod o staff y Brifysgol, waeth beth yw eu cyflog, yn mynd trwy drefn flynyddol y Cynllun Cyfraniad Effeithiol o adolygu perfformiad, sydd yn ei dro yn cael ei ddefnyddio i fwydo i gynlluniau datblygu gyrfa ac anghenion hyfforddi. Rydym yn cynnig, yn ogystal â hyn, amrywiaeth o rwydweithiau, a chynlluniau datblygu arweinyddiaeth a mentora i gefnogi datblygiad a chynnydd gyrfa.

Mae gan y Brifysgol gynllun cyflog cysylltiedig â pherfformiad, Dyfarniad Cyfraniad Unigol ar gyfer Graddau 1-9 a Dyfarniad Cyfraniad Unigol (Cynyddiad Dilyniant) ar gyfer Gradd 10 sy'n cael ei lansio ar 21 Hydref 2021. Mae'r cynllun hwn yn disodli'r drefn Cynyddrannau Cyflymedig a Phwyntiau Cyfrannu.

Y pwynt tâl uchaf yw Pwynt 9 ar [Raddfa Gradd 10](#), sy'n cyfateb i £100,976 (ar 31 Gorffennaf 2021). Mae 10 o uwch swyddi sydd â phecyn taliadau dros £100,000, yn seiliedig ar dâl sylfaenol yn ogystal ag unrhyw lwfans am gyfrifoldeb ychwanegol ar 31 Gorffennaf 2021. Caiff y cyflogau hynny eu pennu'n seiliedig ar ddata meincnodi perthnasol o'r tu mewn a'r tu allan i'r sector Addysg Uwch.

Y pwynt tâl isaf yw Pwynt 3 ar y [Raddfa Sbinol Unigol](#), sy'n cyfateb i £16,736 (ar 31 Gorffennaf 2021). Ond, yn ymarferol mae unigolion ar y raddfa gyflog hon yn derbyn y Cyflog Byw Gwirioneddol sydd ar hyn o bryd yn £18,031 (dechreuodd y Brifysgol dalu'r Gwir Gyflog Byw ym mis Ebrill 2018 a chafodd ei wneud yn gyflogwr achrededig Cyflog Byw Gwirioneddol ym mis Hydref 2018).

Mae'r Brifysgol yn gydnabod ei bod yn gweithredu mewn amgylchiadau cystadleuol ac mae'n awyddus i ddenu a chadw'r staff gorau posib. Serch hynny, wrth wneud unrhyw benderfyniadau sy'n ymwneud â thâl y staff uwch, mae'n ofynnol i'r Pwyllgor Taliadau ystyried i ba raddau y gellir fforddio unrhyw benderfyniadau o'r fath, gan gyfeirio at y data meincnodi i Brifysgolion tebyg.

Mae canlyniadau arfarniadau'r staff uwch o dan Gynllun Cyfraniad Effeithiol y sefydliad yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Taliadau ac maent yn darparu sylfaen ar gyfer unrhyw argymhellion i'r Pwyllgor Taliadau o ran unrhyw newidiadau i dâl y staff dan sylw. Mae pob aelod o'r staff uwch yn y Brifysgol yn derbyn yn awtomatig unrhyw ddyfarniadau tâl 'costau byw' sy'n cael eu darparu gan y Brifysgol i'w staff ar y golofn dâl sengl y cytunwyd arni'n genedlaethol.

Mae'r Corff Llywodraethol wedi cymeradwyo Fframwaith Cydnabyddiaeth Uwch Staff i'r Brifysgol, sy'n pennu ymagwedd y sefydliad tuag at dâl ei staff uwch. Yn unol â'r hyn a osodwyd yn Fframwaith Cydnabyddiaeth Uwch Staff, mae'r Cyngor wedi dirprwyo i'r Pwyllgor Taliadau yr awdurdod i gytuno ar faterion sy'n ymwneud â thalu'r Is-Ganghellor; y Dirprwy Is-Gangellorion; a'r Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol.

Cyd-adroddiad ar y flwyddyn ariannol gan Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid a'r Cyfarwyddwr Cyllid

Mae'r Brifysgol wedi gweithredu mewn tirwedd ariannol heriol yn ystod 2020-21 ac mae wedi rheoli effaith ariannol COVID-19 yn effeithiol. Mae'r (£3.2) miliwn o ddiffyg yn sefyllfa weithredol waelodol y grŵp yn cyd-fynd â'r disgwyliadau cyllidebol a'r monitro a wnaed trwy gydol y flwyddyn.

Yn anad dim, mae'r canlyniad yn adlewyrchu gweithredu o fewn i gyfyngiadau COVID-19. Er bod incwm wedi cynyddu, yn bennaf oherwydd cynnydd mewn grantiau gan gyrff ariannu a gweithgarwch ymchwil, mae gwariant wedi parhau'n gyson â blynyddoedd blaenorol i raddau helaeth. Cafwyd gwariant sylweddol wrth baratoi a chynnal 'campws parod i wynebu COVID', sy'n ategu ein hymrwymiad i fyfyrwyr. Mae'r Brifysgol hefyd wedi gweld cwmparhaus yn yr incwm o lety myfyrwyr trwy addaliadau ffioedd neuadd a'r masnachu cysylltiedig ar y campws trwy gydol y flwyddyn, oherwydd bod llai o bobl wedi ymweld â'r campws. I raddau helaeth roedd y colledion incwm hyn yn anochel, ac yn ganlyniad uniongyrchol i COVID-19, yn dilyn ymlaen o 2019-20. Serch hynny, roedd modd rheoli'r effaith ariannol; mae effeithiau'r colledion yn cael eu hadlewyrchu'n bennaf yng nghanlyniad diwygiedig yr Incwm a'r Gwariant a chwymp yn yr arian parod - rhoddir mwy o wybodaeth am hyn yn yr adrannau isod.

Cwmpas y datganiadau ariannol

Mae datganiadau ariannol y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021 yn ymgorffori canlyniadau'r Brifysgol, Campws Arloesi a Menter Aberystwyth Cyf (CAMA), Aber Trading Cyf ac Aber-Bangor Consultancy Cyf, sydd i gyd yn is-gwmnïau.

Mae'r tabl isod yn dangos crynodeb o ganlyniadau'r Grŵp. Mae cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn yn cynnwys nifer o gofnodion cyfrifon nad ydynt yn arian parod. Mae'r Brifysgol yn cofnodi gwerth £0.6 miliwn o enillion o ganlyniad i'r lleihad yn narpariaeth Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) yn 2020-21 (2019-20 £10.9 miliwn o enillion). Yn ail, mae adolygiad pellach o werth asedion sefydlog y Brifysgol a phrasiadau asedion a ddefnyddiwyd yn ystod y cyfnod 2020-21 wedi arwain at leihau gwerth cario ymlaen ei hasedion sefydlog (cost colli gwerth), sef £0.9 miliwn yn llai (2019-20 £7.7 miliwn). Mae'r Brifysgol hefyd yn cydnabod colledion cyfrifon gwerth £2.3 miliwn yn 2020-21 (2019-20: colledion £11.1 miliwn) ar ôl prisiad o asedau a rhwymedigaethau'r gronfa bensiynau (prisiad actiwaraid) a gynhaliwyd gan ein cynghorwyr annibynnol, Mercers. Rhoddir rhagor o fanylion am gynlluniau pensiwn y Brifysgol o dudalen 86 ymlaen.

Mae buddiannau ariannol y gwaith i ailgyfeirio ein strategaeth yn y blynyddoedd diwethaf wedi'u gwireddi i raddau helaeth, yn benodol y camau i ailgloriannu sylfaen costau'r Brifysgol yn unol â'i hincwm a niferoedd y myfyrwyr. Mae'r newidiadau hynny wedi galluogi Aberystwyth i weithredu yn fwy hyblyg ac i anelu sut rydym yn defnyddio ein hadnoddau yn fwy strategol, yn ogystal ag ymdrin ag effeithiau COVID-19. Mae'r gwariant yn ôl ein cyllideb i 2020-21 yn adlewyrchu sylfaen o gostau a fyddai, o dan amgylchiadau gweithredu arferol, yn cynhyrchu ychydig o weddill ariannol - yn wir mae'r Brifysgol wedi gosod cyllideb weithredol am weddill yn 2021-22. Fel sydd wedi digwydd yn y rhan fwyaf o sefydliadau gweddol fawr, bu angen rhoi mwy o sylw i rai meysydd yn ystod y flwyddyn, ac mewn rhai achosion mae hynny'n parhau yng nghwrs arferol ein gwaith. Yn unol â'r disgwyl, cafwyd ychydig iawn o gostau newid yn ystod 2020-21 wrth i'r newidiadau arfaethedig gael eu gweithredu.

Mae Aberystwyth yn dal ati i fuddsoddi er mwyn gwireddu ei hamcanion strategol sef, yn benodol, darparu dysgu ac ymchwil ardderchog yn y tymor hir, gan gynnwys y buddsoddiadau cyfalaf cysylltiedig er mwyn darparu sylfaen i'r amcanion hynny. Mae'r datblygiadau cyfalaf a wnaethpwyd yn cynnwys yr adnoddau ymchwil diweddaraf yn ArloesiAber, gwerth £40.5 miliwn, gyda'r gwaith adeiladu yn cael ei gwblhau yn 2020-21. Ailwampwyd Neuadd Pantycelyn yn llwyr erbyn dechrau'r flwyddyn academaidd 2020-21, gan ddarparu llety ychwanegol i fyfyrwyr Cymraeg, ac adfer yr adeilad hanesyddol i fod yn adnodd defnyddiol unwaith eto.

Mae cysoniad crynhoi rhwng y Datganiadau Ariannol a'r Cyfrifon Rheoli (y sefyllfa weithredu waelodol) wedi'i ddangos isod er cyflawnder. Mae'r Safonau Cyfrifon yn mynnu bod y Brifysgol yn cynnwys nifer o eitemau nad ydynt yn arian parod yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr. Y sefyllfa weithredol waelodol yw (£3.2) miliwn o ddiffyg yn y grŵp pan hepgorir yr eitemau hyn, ac mae'r rhain wedi'u gosod yn y tabl isod.

	2020-21 £m	2019-20 £m
Cyfanswm Incwm Cynhwysfawr	1.9	(16.2)
Cost colli gwerth	(0.9)	7.7
Elw ar ôl gwerthu asedau sefydlog	(0.2)	(0.0)
Colledion / (enillion) o fuddsoddiadau	(6.0)	2.1
Gwaddolion Newydd	(0.3)	(0.3)
Symudiadau yn y pensiwn USS yn ystod y flwyddyn	(0.6)	(10.9)
Costau llog pensiynau	0.6	1.1
Symudiadau ym mhensiynau CPAPA a'r ALL yn ystod y flwyddyn	2.3	11.1
Sefyllfa Weithredol Waelodol	(3.2)	(5.4)

Mae'r tabl isod yn dangos crynodeb o ganlyniadau'r grŵp i'r flwyddyn. Mae rhagor o wybodaeth a manylion ar gael yn y datganiadau ariannol.

	2020-21 £m	2019-20 £m
Incwm	118.8	107.6
Gwariant	(120.8)	(110.6)
Diffyg cyn enillion a cholledion eraill	(2.0)	(3.0)
Elw ar ôl gwerthu asedau sefydlog	0.2	0.0
(Colledion) / enillion o fuddsoddiadau	6.0	(2.1)
Diffyg cyn treth	4.2	(5.1)
Gweddill / diffyg ar ôl treth	4.2	(5.1)
Colledion actiwaraid ar y cynlluniau pensiwn	(2.3)	(11.1)
Cyfanswm incwm cynhwysfawr	1.9	(16.2)

Mae gwerth buddsoddiadau'r Brifysgol ei hun yn anodd ei ragweld gan ei fod yn dibynnu ar werthoedd y farchnad. Yn gyffredinol, mae'r marchnadoedd ariannol wedi cryfhau dros 2020-21 sydd wedi gweld adferiad yn y gwerth a gofnodir i fuddsoddiadau'r Brifysgol. Yn 2020-21 gwnaeth y Brifysgol £6.0 miliwn o enillion heb eu gwireddu ar sail gwerth buddsoddiadau ar y farchnad (2019-20: £2.1 miliwn o gollodion).

Cyn y pandemig COVID-19, roedd Cynllun Ariannol pum mlynedd y Brifysgol wedi rhagweld gwarged cymedrol ar gyfer 2020-21. Mae effaith yr amodau gweithredu ar berfformiadau yn cael ei adlewyrchu yn y £3.2 miliwn o ddiffyg gweithredu gwaelodol, sy'n adlewyrchu'r colledion anochel mewn incwm yn ogystal â rhywfaint o gostau ychwanegol yn ystod y cyfnod hwnnw. Mae'r pandemig wedi effeithio ar sawl agwedd ar waith y Brifysgol, gan gynnwys incwm o lety myfyrwyr a ad-dalwyd neu a gollwyd a'r rhwymedigaethau sy'n deillio o hynny i warantu rhent i drydydd partion (£1.9 miliwn), dirywiad yn amgylchiadau masnachu'r campws ym mhob maes gan gynnwys Arlwy, Adnoddau Chwaraeon, Canolfan y Celfyddydau a Chynadledda (£1.8 miliwn). Gwnaed rhai arbedion ar gostau oherwydd bod llai o weithgarwch ar y campws, ond ni wnaeth y rheini ond gwneud rhywfaint o iawn am y colledion.

Mesuriadau iechyd ariannol

Mae'r Brifysgol yn defnyddio sawl Dangosydd Perfformiad Allweddol i fonitro ei hiechyd ariannol. Roedd y gwelliant yn y perfformiad gweithredol a ragwelwyd i 2020-21 wedi'i daro'n sylweddol gan COVID-19 a'i effaith barhaus ar waith y Brifysgol. Er bod yr arian parod gweithredol a gynhyrchwyd gan y Brifysgol wedi dioddef, roedd y buddsoddiad cyfalaf sylweddol yn parhau yn 2020-21, gyda phrosiectau o bwys megis cwblhau'r Campws Arloesi a neuadd Pantycelyn.

Yn ystod 2020-21, parhaodd y sector addysg uwch ehangach i reoli heriau gweithredol yn deillio o COVID-19. Mae'r ffaith bod Aberystwyth wedi llwyddo i gyflawni prosiectau cyfalaf strategol allweddol, ynghyd â'r diffyg gweithredol, wedi golygu bod daliannau arian parod, sydd eisoes wedi'u heffeithio'n negyddol gan y pandemig, yn parhau'n isel. Yn weithredol, mae'r sefyllfa honno wedi'i lliniaru trwy ddefnyddio'r Adnodd Credyd Cylchdroi dros y cyfnod hwn. Cynyddwyd cyfanswm y gweddill sydd ar gael o'r gronfa hon i £15 miliwn ym mis Tachwedd 2020. Ym mis Gorffennaf 2021, roedd £3.0 miliwn wedi'u defnyddio. Parhaodd y Brifysgol i gydymffurfio â chyfamodau'r adnodd ym mhedwar chwarter 2020-21 ac mae wedi cytuno ar gyfmod newydd gyda'i bancwyr, yn weithredol o'r chwarter a ddaeth i ben ym mis Gorffennaf 2021, ac y rhagwelir y caiff ei gyflawni drwy gydol y ddwy flynedd nesaf.

Er gwaethaf y pwysau gweithredol parhaus sy'n gysylltiedig â COVID-19, tyfodd mantolen y Brifysgol £1.9 miliwn yn ystod y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2021. Gyrrwyd twf y fantolen a'r cronfeydd wrth gefn gan enillion disgwylidig nas gwiredwyd ar werth buddsoddiadau'r Brifysgol (£6.0 miliwn) wrth i farchnadoedd ariannol ymsefydlu ac adfer dros y cyfnod. Mae'r enillion hyn wedi gwrthbwysu'r colledion gweithredol a nodwyd, sy'n ymwneud yn bennaf ag incwm a gollwyd a chostau gweithredu uwch yn ystod y pandemig, yn ogystal â'r addasiadau actiwaraidd sy'n ymwneud â CPAPA a chynlluniau pensiwn awdurdodau lleol (£2.3 miliwn). Er bod ansicrwydd yn parhau o ran effaith barhaol COVID-19 ar weithrediadau, mae'r Brifysgol wedi ystyried bod gwella'r mesuriadau iechyd ariannol yn elfen allweddol o'i chynllunio ariannol wrth inni ailafael yn ein gweithgareddau a denu mwy o fyfyrwyr, yn unol â'r rhagolygon cyn y pandemig.

Mae strategaeth ariannol y Brifysgol yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd a bydd yn diweddarau'r targedau mesuriadau iechyd ariannol. Mae disgwyl i'r gwaith hwn, gafodd ei ohirio oherwydd y pandemig, gael ei orffen yn gynnar yn 2022.

MESURIADAU IECHYD ARIANNOL	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18
Mesurau wrth gefn (diwrnodau)				
Sicrwydd cronfa gynradd wrth gefn (arian parod)	25 days	40 days	66 days	92 days
Sicrwydd cronfa wrth gefn (yn ôl y llyfr)	238 days	201 days	302 days	451 days
Cymhareb y ddyled (dyled allanol/arian parod)	688%	458%	349%	236%
Cymhareb twf y fantolen	1.9%	(14.2%)	(26.0%)	4.0%
Ailgyflenwi incwm				
Canlyniad a gedwir (% o'r incwm)	(2.7%)	(5.1%)	(2.1%)	(6.0%)

Mae sicrwydd y gronfa Gynradd (arian parod) wrth gefn wedi gwaethygu o 40 diwrnod i 25 diwrnod. Mae'r ffigur hwn yn dangos yr amcangyfrif am sawl diwrnod y byddai'r arian parod a oedd gan y Brifysgol ym mis Gorffennaf 2021 yn gallu cynnal ei gweithgareddau creiddiol. Mae'r gweithgareddau creiddiol wedi'u cyfrif fel gwariant ar ôl tynnu dibrisio, llog, amorteiddio, addasiadau i'r pensiynau nad ydynt yn arian parod, a chostau nad ydynt yn rheolaidd. Mae'r newid yn adlewyrchu'r £5.0 miliwn o gwmp yn yr arian parod ac arian cyfatebol cyfwerth ag arian parod. Effaith andwyol COVID-19 ar weithrediadau, ynghyd â buddsoddiadau cyfalaf strategol a gynlluniwyd, yw'r prif resymau am y cwmp hwn, ond mae'r Brifysgol hefyd wedi defnyddio llai o arian parod o'i Hadnodd Credyd Cylchdroi ym mis Gorffennaf 2021 nag a gynlluniwyd, sy'n dal i adael capasiti yn yr adnodd. Yn dilyn y cynnydd yng ngwerth y fantolen a'r cronfeydd wrth gefn, mae sicrwydd y gronfa gyffredinol (ddigyfyngiad) wrth gefn wedi cynyddu o 201 diwrnod i 238 diwrnod. Mae'r mesur hwn yn debyg i'r sicrwydd Cynradd wrth gefn ond mae'n dangos yr amcangyfrif am sawl diwrnod y byddai cronfeydd digyfyngiad wrth gefn y Brifysgol yn gallu cynnal ei gweithgareddau creiddiol.

Mae'r mesuriadau sicrwydd hyn yn is na thargedau mwy hirdymor y Brifysgol ac fe gedwir llygad barcud ar y gwelliannau a ragwelir trwy'r dulliau adrodd cyfredol.

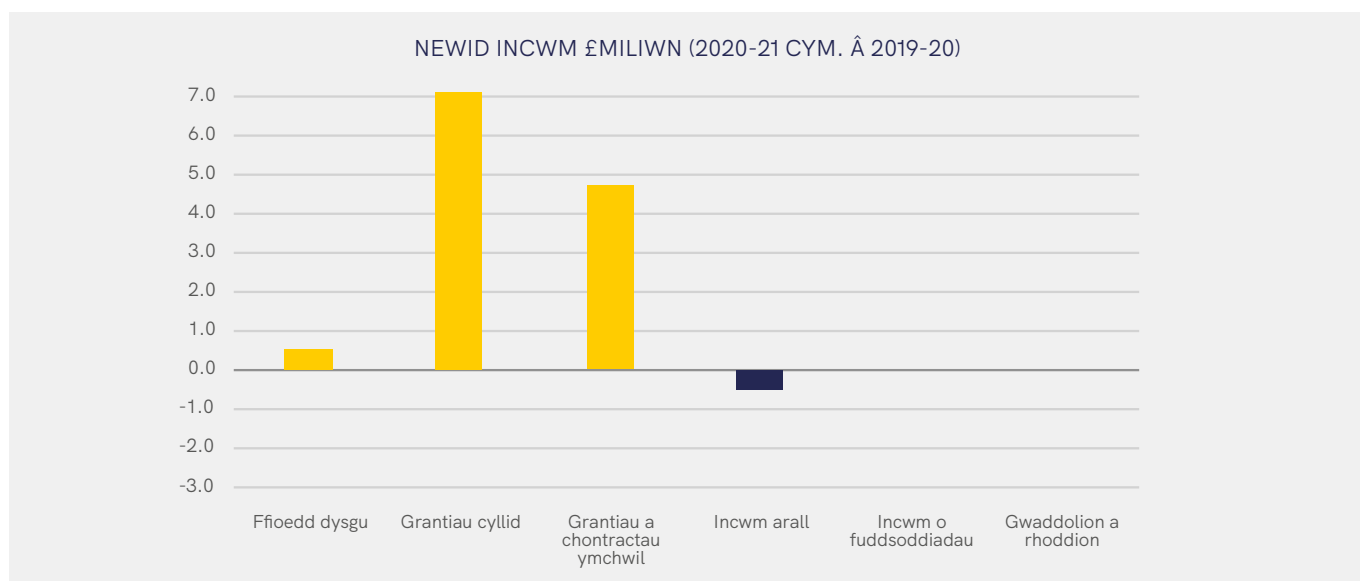
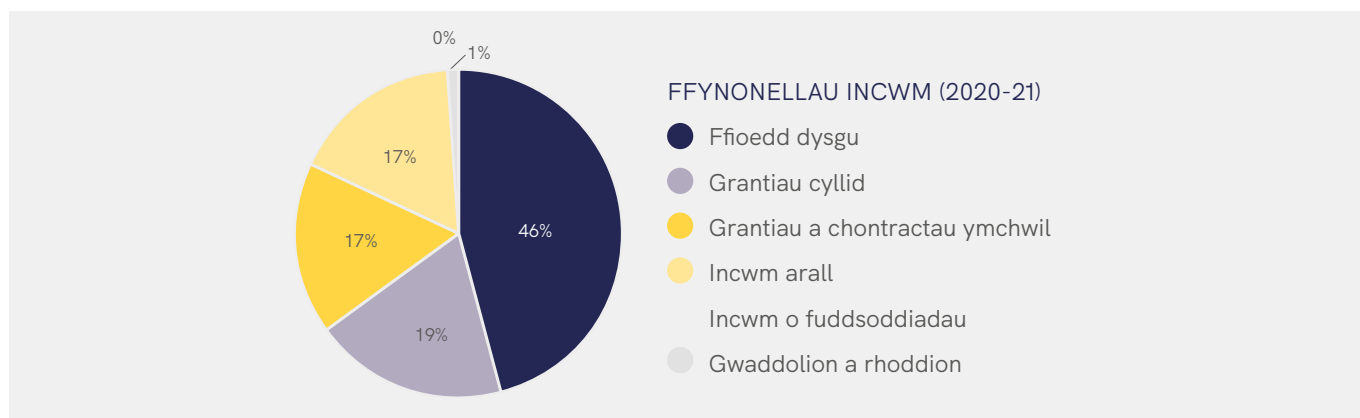
O ganlyniad i'r gostyngiad yn yr arian parod a nodwyd uchod, mae Cymhareb y Ddyled wedi gwanhau o 458% i 688%. Mae'r ddyled allanol yn y gymhareb ddyled yn dod o'r rhwymedigaethau a sicrhawyd a benthyciad Salix diwarant, di-log i ariannu prosiectau effeithlonrwydd ynni. Mae rhwymedigaethau dyled a chydymffurfiaeth â chyfamodau yn cael eu monitro'n drylwyr gan y Brifysgol er mwyn sicrhau bod y cwbl yn cael eu cyflawni trwy ei chynlluniau i wella ei sefyllfa ariannol.

Mae asedau net y Brifysgol wedi cynyddu £1.9 miliwn o £98.0 miliwn i £99.9 miliwn, sef twf o 1.9%.

Mae mesur y canlyniad a gedwir fel canran o'r incwm yn negyddol (2.7%), sydd yn adlewyrchu'r golled weithredol waelodol, sef £3.2 miliwn, fel cyfran o gyfanswm incwm y Brifysgol. Unwaith eto, mae'r trosiant a gollwyd yn sgil y cyfyngiadau masnachu, a'r costau uwch ynghlwm wrth weithredu'n ddiogel yn ystod y pandemig, wedi cael effaith sylweddol ar y sefyllfa weithredol yn 2020-21.

Incwm

Cafodd y Brifysgol fwy o incwm o ffioedd dysgu, o ymchwil, ac yn fwyaf arwyddocaol o Grantiau Cyrff Cyllido, a gynyddodd £7.1 miliwn (47.1%). Cafwyd £2.3 miliwn yn llai o incwm o lety'r myfyrwyr ac o'r manau masnachu, yn bennaf o ganlyniad i ad-dalu cyfran sylweddol o'r ffioedd llety i'r myfyrwyr, ynghyd â'r ffaith bod manau manwerthu yn dal i fod ar gau neu wedi lleihau eu gweithgarwch. Denwyd ychydig yn fwy o fyfyrwyr i'r Brifysgol yn 2020-21 o'i gymharu â 2019-20, ac roedd maint y grantiau ymchwil a'r elw cysylltiedig hefyd yn uwch na rhai'r flwyddyn gynt. Yn rhan o'r broses gyllido, mae'r Brifysgol wedi cynllunio'n ariannol ar gyfer y rhan fwyaf o'r gostyngiadau cyn COVID-19, ac felly mae'r rhain yn fras yn cyd-fynd â'n disgwyliadau cyllidebol. Serch hynny, mae'r rhan fwyaf o'r cynnydd yn yr incwm yn 2020-21 yn ymwneud â chyllid cymorth ychwanegol a gafwyd gan gyrff cyllido yn ogystal â rhywfaint o adferiad ar ôl lleihad sylweddol mewn incwm yn 2019-20. Mae ein Strategaeth Ariannol yn dal i sicrhau bod y toriadau angenrheidiol yn y costau yn cyd-fynd â'r gostyngiadau mewn incwm, er mwyn sicrhau cynaliadwyedd ariannol

Gwariant

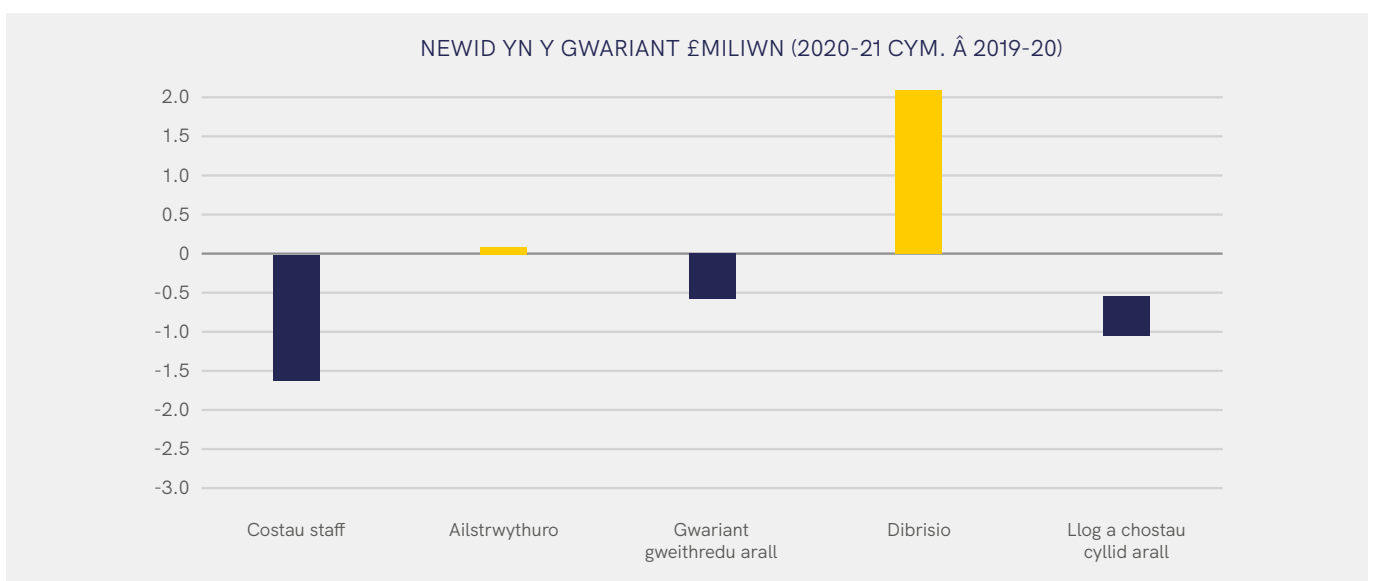
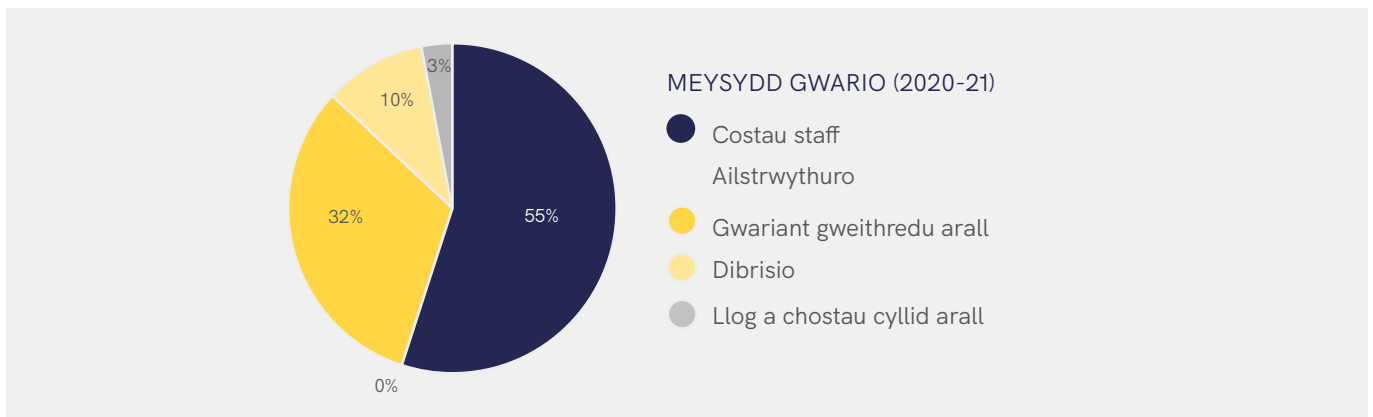
Roedd y Brifysgol wedi dal ati i reoli ei sylfaen o gostau yn ofalus yn 2020-21, gan adeiladu ar sylfaen cynnydd y blynyddoedd diweddar a mireinio rhai elfennau allweddol. Mae proses gadarn a heriol er mwyn gosod y gyllideb, sy'n gysylltiedig â phwyslais ar weithgareddau datblygu, yn cefnogi'r amcan hwnnw o hyd. Yn 2020-21 mae'r Brifysgol wedi llwyddo yn fras i fantoli'r sylfaen costau yn gyfrannol â'r incwm a gynhrychwyd, er bod gwelliannau busnes sydd angen eu gwneud o hyd. Mae'r costau staffio wedi lleihau tua £2.3 miliwn (4.2%) o'u cymharu â'r flwyddyn gynt, sy'n dangos bod y gweithgarwch sylfaenol yn gynaliadwy. Ymgwymerwyd â rhai newidiadau i wella effeithlonrwydd yn ystod y flwyddyn.

Mae'r portffolio academiaidd cytbwys, gyda chefnogaeth y gwasanaethau proffesiynol ar raddfa addas, yn galluogi sefydlogrwydd o ran gwariant. Mae'r gwaith i ddatblygu sefydliad y staff yn ystod 2020-21 wedi ymgorffori'r amgylchedd rheoli hwnnw.

Fe fu rhai costau bychain yn ystod 2020-21 wrth i'r aildrefnu arfaethedig yn y Brifysgol gael ei gwblhau, ond nid ydynt yn rhan o sylfaen y costau gwaelodol ac felly nid ydynt yn rhan o'n gwaith cynllunio i'r tymor hir.

Mae gwariant ymchwil wedi aros yn gyson o'i gymharu â 2019-20, ac fe lwyddwyd i sicrhau mwy o grantiau yn 2020-21. Mae cyfraniad ymchwil at ei gilydd wedi cynyddu, sy'n adlewyrchu'r ffaith bod perfformiad adrannau'n cryfhau mewn rhai meysydd.

Mae rheolaeth lem hefyd ar y gwariant ar nwyddau treuliadwy, sydd wedi'i hwyluso gan adolygiadau trylwyr ar gyllidebau, yn ogystal â chyflwyno gwybodaeth rheoli 'amser go iawn' i ddeiliaid cyllidebau, sy'n deillio o'r system adrodd ariannol. Mae cwotgi ar rai gweithgareddau o ganlyniad i COVID-19 wedi lleihau'r gwariant gweithredol amrywiol hefyd yn ystod y flwyddyn, wrth i'r arlwygo a'r gweithgareddau eraill ar y campws leihau. Mae'r Brifysgol wedi ceisio cael y lleihad mewn gwariant i gyd-fynd â gostyngiadau yn yr incwm, er mwyn rheoli holl effeithiau'r pandemig. Mae'r Brifysgol wedi cydnabod bod heriau o hyd mewn manau penodol ac mae wedi datblygu cynlluniau gweithredu strategol i dargedu'r manau hynny.

Sylwer: Mae'r costau staff yn cynnwys enillion yn narpariaeth costau gwasanaethau'r pensiynau.

Y Fantolen

Mae asedau net cyfunol y Brifysgol wedi cynyddu £1.3 miliwn o'r hyn a adroddwyd yn 2019-20. Mae'r asedau anghyfredol wedi cynyddu trwy fuddsoddiad parhaus mewn asedau sefydlog a chynnydd yng ngwerth buddsoddiadau'r Brifysgol. Serch hynny, mae'r cynnydd hwn wedi'i wrthbwyso gan leihad mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod a chynnydd mewn credydwy'r sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn sy'n gysylltiedig â derbyniadau o grantiau cyfalaf (gweler isod).

£ miliwn	Asedau Sefydlog	Buddsoddiadau	Banc ac Arian Parod	Credydwy'r Hirdymor	Rhwymedigaeth Pensiynau
2020-21	251.6	40.3	7.3	133.1	52.4
2019-20	244.8	33.4	12.3	127.7	52.0
	↑	↑	↓	↑	↑

Buddsoddiadau Cyfalaf

Gostyngodd y buddsoddiadau yn ystadau ac adnoddau'r Brifysgol a llety'r myfyrwyr yn 2020-21 ar ôl lefel uchel yn nhermau hanesyddol dros y ddwy flynedd flaenorol, ar ôl i sawl prosiect cyfalaf mawr gael eu cwblhau. Syrthiodd y gwariant terfynol ar gampws £40.5 miliwn ArloesiAber, a gwblhawyd ym mis Awst 2020, ac ar adnewyddu neuadd hanesyddol Pantycelyn yn llawn, i flwyddyn academaidd 2020-21.

Yn ystod y flwyddyn, gwariwyd £20.9 miliwn (2019-20 £34.2 miliwn) yn buddsoddi yn yr isadeiledd ac mewn cyfarpar ar draws y grŵp. Cwblhaodd y Brifysgol waith gwerth £2.4 miliwn i adnewyddu adeiladau i greu adnoddau ar gyfer yr Ysgol Filfeddygaeth newydd, a groesawodd ei myfyrwyr cyntaf ym mis Medi 2021. Parhaodd gwariant o £1.3 miliwn (2019-20 £0.7 miliwn) ar baratoadau cyn gwaith adeiladu i fraenaru'r tir ar safle'r Hen Goleg cyn cychwyn ar brosiect o bwys, a ariennir yn rhannol gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri, i roi bywyd newydd i'r adeilad hanesyddol hwn. Mae'r Brifysgol yn parhau i fuddsoddi mewn prosiectau sydd â'r nod o leihau ôl troed carbon ei gweithgareddau. Trwy gyfuniad o fenthyciad Salix di-log, cyllid allanol a'i chronfeydd wrth gefn ei hun, buddsoddodd y Brifysgol £3.0 miliwn ar gam cyntaf ei phrosiectau arfaethedig i sicrhau effeithlonrwydd ynni.

O gyfanswm y gwariant, mae £1.7 miliwn (2019-20 £1.4 miliwn) yn ymwneud ag offer ymchwil newydd y talwyd amdanynt trwy grantiau. Mae gweddill y gwariant yn ymwneud â buddsoddiadau strategol yn y campws a'i adnoddau, yn adlewyrchu gwelliannau yn yr adeiladau a'r isadeiledd cyffredinol. Mae tua £12.8 miliwn (2019-20 £20.4 miliwn) o gyfanswm y gwariant wedi'i gyllido o ffynonellau allanol.

Buddsoddiadau

Dros gyfnod y deuddeg mis a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021, gwnaeth buddsoddiadau'r gwaddolion a buddsoddiadau'r brifysgol ddychwelyd enillion, sef 15.3% (2019-20 -4.7%) o'u cymharu â'r meincnod polisi a roes enillion 14% (2019-20 -0.3%). Y rhannau o'r portffolio a berfformiodd orau oedd Ecwiti yn y DU (twf 47.5%) ac Ecwiti Datblygedig Byd-eang (26.4%).

Arian parod ac adneuron byrdymor

Roedd hylifedd y Brifysgol (asedau / (rhwymedigaethau) ar 31 Gorffennaf 2021 yn parhau'n negyddol ar (£9.7 miliwn), sy'n ostyngiad pellach o'r (£2.7 miliwn) a adroddwyd ar 31 Gorffennaf 2020. Mae'r gostyngiad hwn yn cyd-fynd yn fras â'r gostyngiad mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod o £12.3 miliwn ar 31 Gorffennaf 2020 i £7.3 miliwn ar 31 Gorffennaf 2021. Mae effaith uniongyrchol a pharhaus COVID-19 ar weithgareddau'r Brifysgol, ar ôl dwy flynedd o fuddsoddiadau cyfalaf sylweddol, wedi lleihau daliannau arian parod y Brifysgol. Mae'r gallu i gadw arian parod a gwella'r mesuriadau hylifedd, wrth i'n gwaith sefydlogi ac wrth i'r rhaglen gyfalaf leihau, yn parhau i fod yn un o'r prif flaenoriaethau yn 2021-22 a'r tu hwnt.

Mae Adnodd Credyd Cylchdroi'r Brifysgol wedi galluogi'r Brifysgol i ymdrin ag ansicrwydd cynlluniedig a thymor byr ym mhroffil ei llif arian parod. Ym mis Tachwedd 2021 cynyddodd y Brifysgol gyfanswm y cyllid sydd ar gael trwy'r Adnodd Credyd Cylchdroi o £10 miliwn i £15 miliwn. Fel y cynlluniwyd, roedd y Brifysgol wedi defnyddio £3 miliwn o'r adnodd ym mis Gorffennaf 2021, a oedd yn ostyngiad o'r £6.5 miliwn a ddefnyddiwyd ym mis Gorffennaf 2020. Mae'r adnodd hwn yn cynorthwyo â gwahaniaethau amseru arian

parod byrdymor yn unig, ac nid yw'n gyllid benthyg sicredig hirdymor. Mae'r Brifysgol yn bwriadu dychwelyd i wargedion gweithredol, a'r cynnydd mewn cadw arian parod sy'n deillio o hynny, yn ei chynlluniau ariannol o 2021-22 ymlaen. Bydd yn parhau i ddefnyddio'r Adnodd Credyd Cylchdroi i esmwytho llif arian wrth fuddsoddi mewn prosiectau cyfalaf sylweddol, gyda'r disgwyliad y bydd gweddillion yn cael eu had-dalu'n llawn erbyn mis Gorffennaf 2024.

Mae'r Brifysgol yn monitro cydymffurfiad â chyfamodau bancio yn ofalus ac yn eu hadolygu'n rheolaidd gyda'i benthycwyr. Mae'r cynlluniau a'r rhagolygon ariannol yn nodi y bydd y cyfamodau hyn yn parhau i gael eu cyflawni.

Mae'r Brifysgol yn monitro ei mantolen a'i hymrwymiaidau o ran arian parod yn drylwyr trwy adroddiadau a rhagolygon misol a chwarterol, lle caiff risgiau eu hamlygu a'u rheoli. Er bod ansicrwydd o hyd ledled y sector ynghylch effaith barhaus COVID-19, mae'r Brifysgol yn obeithiol y bydd llai o gyfyngiadau yn caniatáu i'r arian parod gweithredol a gynhyrchir ac a gedwir i gyrraedd y lefelau a ragwelwyd cyn y pandemig.

Mae'r Brifysgol yn dal wrthi'n adolygu ac yn cydgrynhoi'r asedau sydd ganddi er mwyn gweld lle y gellir gwaredu rhai asedau nad oes mo'u hangen i'n gofynion gweithredu a'n cynlluniau strategol. Yn ystod 2020-21, daeth y strategaeth honno ag enillion arian parod, sef £0.9 miliwn (2019-20 £2.1 miliwn) o werthiannau asedau sydd wedi'u defnyddio i gynnal gwelliannau a datblygiadau cyfalaf sy'n cyd-fynd â chyfeiriad strategol y Brifysgol.

Prif faterion risg ac ansicrwydd

Mae proses rheoli risg y Brifysgol yn cydnabod nifer o feysydd risg, gan gynnwys: risgiau strategol corfforaethol, sef nodi'r risgiau mwyaf arwyddocaol i gyflawni amcanion y Brifysgol; y risgiau gweithredol, a allai effeithio ar waith y sefydliad o ddydd i ddydd; a'r risgiau cysylltiedig â'r prosiectau datblygu mawr, sy'n nodi'r risgiau sy'n effeithio ar raglen buddsoddi cyfalaf y Brifysgol.

Cofnodir pob cofrestr risg mewn adnodd ar-lein er mwyn hwyluso'r gwaith goruchwyllo gan y rheolwyr a'r gwaith i adnabod risgiau cysylltiedig, ac maent yn cael eu diweddarau'n rheolaidd a'u hadolygu gan y Corff Llywodraethu. Mae'r Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd yn cael adroddiad manwl ar reoli risg ym mhob un o'i gyfarfodydd. Cofnodir cofrestrau risg ar gyfer pob adran academiaidd a'r gwasanaethau proffesiynol yn yr un adnodd ar-lein a chânt eu monitro ar lefel cyfadrn.

Erys rhai materion o ansicrwydd i'r sector cyfan a fydd yn effeithio ar bob prifysgol, yn enwedig rhai sy'n deillio o berthynas y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd. Mae pob prifysgol ym Mhrydain yn wynebu newidiadau yn eu perthynas â'r Undeb Ewropeaidd ac mae'r effeithiau posibl hyn wedi'u hymgorffori mewn cofnodion risg fel y bo'n briodol. Mae pandemig diweddar COVID-19 a'r materion cysylltiedig yn ymwneud â'r niferoedd o fyfyrwyr a ddenir, yn enwedig yn achos myfyrwyr rhyngwladol, wedi ychwanegu haen arall o ansicrwydd ar y sefyllfa o ran incwm o ffioedd. Mae'r prif risgiau i'r Brifysgol, a sut maent wedi'u lliniaru, i'w gweld yn y tabl isod:

Maes y Risg	Disgrifiad o'r Risg	Lliniaru'r Risg
Cynaliadwyedd a Chyllid	Newidiadau i'r drefn ariannu prifysgolion o ffynonellau cyhoeddus, gan gynnwys effeithiau unrhyw newidiadau i ffioedd myfyrwyr, ariannu ymchwil, ac ymateb y Llywodraeth i adolygiad Augar ar addysg ôl-18 oed a sut y'i hariannir.	Mae'r Brifysgol yn cynllunio'n ddoeth ac mae wedi ymgorffori dadansoddiadau sensitifrydd manwl o'r tybiaethau incwm yn ei rhagolygon ariannol. Mae'r cynlluniau ariannol ar gyfer blwyddyn academiaidd 2021-22 yn dangos y Brifysgol yn dychwelyd i sefyllfa lle y ceir gwaged.
Denu Myfyrwyr	Mae'r Brifysgol yn methu â denu a chadw digon o fyfyrwyr.	Mae'r Brifysgol yn cynllunio'n realistig ar gyfer y galw ac mae ganddi strategaethau ar waith i ddenu myfyrwyr, gan ganolbwyntio ar ardaloedd allweddol yng Nghymru a gweddill Prydain, gan ddatblygu rhwydweithiau rhyngwladol yn ogystal â chysylltiadau cryfion ag ysgolion lleol. Mae'r Brifysgol yn adolygu ei phortffolio'n rheolaidd i sicrhau ei bod yn dal i ddiwallu gofynion myfyrwyr a chyfflogwyr.
Ymchwil	Methu â denu staff ymchwil o ansawdd uchel, methu â datblygu partneriaethau ymchwil strategol a methu â chyflawni'r Strategaeth Ymchwil ac Arloesi.	Yng nghynllun strategol y Brifysgol mae ymrwymiad clir i ymchwil ac mae'n chwarae rhan weithredol yn rhaglen 'Sêr Cymru' i ddarparu cymrodoriaethau a chefnogaeth i ymchwilwyr newydd. Mae datblygiadau diweddar, yn cynnwys Campws Arloesi a Menter Aberystwyth, GEOM a Bwydydd y Dyfodol, ymhlith eraill yn darparu cyfleoedd newydd i feithrin partneriaethau newydd â byd busnes.

Pensiynau	Ailbrisiadau pellach neu gynnydd yn y diffygion a asesir yn y cynlluniau pensiwn sy'n cynyddu'r all-lif o arian parod o'r Brifysgol, neu o bosib yn gwneud Aberystwyth yn gyflogwr llai deniadol.	Cwblhawyd ymgynghoriad trwy'r sector ar gynllun yr USS yn ddiweddar. Mae Aberystwyth wedi ceisio lliniaru'r risg o gyfraniadau pensiwn pellach gan y cyflogwr drwy ail-lunio ei sylfaen gostau er mwyn sicrhau bod modd talu am ymrwymadau yn y dyfodol o'i gweithgareddau gweithredol.
Enw da	Mae'r Brifysgol yn methu â chynnal ei henw da rhyngwladol am ansawdd ei dysgu a'i hymchwil.	Mae'r Brifysgol yn gwneud buddsoddiadau sylweddol ym mhrofiad y myfyrwr ac mewn ymchwil o safon fyd-eang. Mae'r llwyddiant yn y tablau, y Fframwaith Rhagoriaeth Dysgu a'r Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil yn dyst i effeithiolrwydd strategaethau'r Brifysgol.
Gadael yr Undeb Ewropeaidd	Mae'r Brifysgol yn cydnabod bod nifer o risgiau sy'n gysylltiedig â gadael yr Undeb Ewropeaidd, a hynny yn nhermau'r effaith bosib ar: ddenu myfyrwyr o wledydd yr UE; colli'r hawl i fanteisio ar raglenni ymchwil ac incwm i ymchwil; colli staff o wledydd yr UE; costau nwyddau a gwasanaethau yn cynyddu; colli raglenni ERASMUS a chyfnewid.	Mae cofrestrau risg y Brifysgol wedi'u hadolygu'n drylwyr i gynnwys goblygiadau ymadael â'r UE o ran yr effaith ar ddenu myfyrwyr, denu a chadw staff a'r goblygiadau i gadwyni cyflenwi. Mae'r Brifysgol wedi cynorthwyo staff yr effeithiwyd arnynt gan ofnyon y Cynllun Preswylion Sefydlog i Ddinasyddion yr UE. Mae'r Brifysgol yn monitro llif gweithgarwch yn ymwneud â grantiau ymchwil ac mae wrthi'n meithrin cysylltiadau ymchwil â phartneriaid ym mynd diwydiant.
Pandemig COVID-19	Mae'r Brifysgol, y myfyrwyr, y staff a'r gymuned leol yn dioddef pe bai nifer uchel o achosion o COVID-19 yn yr ardal.	I raddau, mae'r risg hon wedi'i gwireddu, gydag effaith ariannol sylweddol yn ystod y flwyddyn yn gysylltiedig â cholli incwm masnachol ac incwm o gynadleddau. Mae'r mesurau lliniaru yn cynnwys arolwg awyru o'r holl fannau dysgu, hyrwyddo brechu i staff a myfyrwyr a mesurau rheoli haint yng nghyswllt dysgu ac ymchwil, astudio a gweithgareddau cymdeithasol. Mae cynlluniau wrth gefn manwl yn eu lle rhag ofn y ceir cynnydd yn yr achosion lleol.

Cynaliadwyedd

Mae cynllunio ariannol hirdymor y Brifysgol ar gyfer y blynyddoedd hyd at 2025-26 wedi'i seilio ar ddarparu rhagoriaeth i fyfyrwyr. Mae'r sector addysg uwch yn dal i fynd yn fwyfwy cystadleuol, ac er bod COVID-19 wedi amharu ar Brifysgol Aberystwyth, mae gennym ffydd yn ein rhagdybiaethau a'r mecanweithiau cynllunio ar gyfer y dyfodol agos.

Mae Aberystwyth yn parhau i fireinio ei gwaith marchnata a denu myfyrwyr, myfyrwyr o Brydain a rhai rhyngwladol fel ei gilydd. Mae ein strategaethau wedi'u seilio ar ddatblygu portffolio o raglenni o ansawdd uchel a chanddynt hunaniaethau clir; ar berthynas dda â'n hysgolion bwydo; ac ar gyswllt unigol a chefnogol â'n hymgeiswyr. Y blaenoriaethau sy'n darparu'r sylfaen i'r elfen o 'dwf' yn ein cynlluniau yw sefydlu darpariaeth dysgu sy'n gyson ragorol a sefydlu adran flaenllaw ar gyfer y gwaith marchnata a denu myfyrwyr. Mae'r ddwy flaenoriaeth hon wedi'u hymgorffori yn ein Strategaeth Ariannol at y dyfodol, ac rydym yn dal ati i adolygu gweithgareddau dysgu a denu myfyrwyr pob un o adrannau'r Brifysgol.

Roedd nifer y myfyrwyr a dderbyniwyd yn 2020 yn well na'r disgwyl yn ein cyllideb. Ein hamcanion strategol yw atgyfnerthu a manteisio ar y gwelliant hwnnw, yn ogystal â sicrhau bod Prifysgol Aberystwyth yn gyrchfan i fwyfwy o fyfyrwyr lle y gallant fyw a dysgu mewn amgylchedd eithriadol. Mae ein dealltwriaeth a'n modelu busnes yn cefnogi'r rhagdybiaeth honno, a ddangosir trwy gynnydd yn y ceisiadau o'i gymharu â chylchoedd cofrestru blaenorol.

Mae'r Brifysgol yn dal i wneud buddsoddiadau mawr yn ei hystâd, a fydd yn cael effaith ar ei sefyllfa ariannol yn y dyfodol. Er ein bod yn llwyddo i gynnal hylifedd ariannol, mae'r Brifysgol unwaith eto wedi gweld ei gweddillion arian parod yn lleihau yn 2020-21, ac mae'n amlwg o hyd bod angen i'r perfformiad ariannol wella yn y dyfodol er mwyn sicrhau cynaliadwyedd yn y tymor hir. Mae'r Brifysgol yn dal ar y trywydd iawn i wneud hynny ac fe ddaliwn ati i gadw llygad barcud ar y llif arian parod a'r enillion gwaelodol, er mwyn parhau â'n gwaith ac i ddarparu sylfaen yr arian parod ar gyfer ein cynlluniau i fuddsoddi mwy o gyfalaf yn y dyfodol.

Bydd ein Strategaeth Ariannol i'r blynyddoedd nesaf yn gweld rhaglen gyfalaf sylweddol yn mynd yn ei blaen, gan adeiladu ymhellach ar ein cryfderau creiddiol. Mae ein rhagolygon ariannol yn dangos sefyllfa gyllidebol dynn, ac fe ragwelir y bydd y Brifysgol yn cyrraedd yn ôl i sefyllfa lle y ceir gweddill gweithredol yn 2021-22. Ein gobaith yw y llwyddir i sicrhau gwargedion cymedrol drwyddi draw yn y dyfodol. Yn ogystal â'r eitemau hyn, mae'r Brifysgol wedi cynnwys yn ei rhagolygon gyflogau uwch, y cyflogau byw gwirfoddol a chyfraniadau pensiwn ychwanegol gan y cyflogwyr, gan gynnwys y costau o leihau'r diffyg sy'n deillio o'r prisiad diweddaraf.

Mae'r Brifysgol yn aelod o nifer o gynlluniau pensiwn ac mae rhywfaint o risg yn gysylltiedig â chanlyniadau'r prosesau prisio. O gofio'r elfennau sylweddol hyn o ansicrwydd, mae'n dal i fod yn bwysig bod y Brifysgol yn gwella ei pherfformiad ariannol yn ystod 2021-22 a'r tu hwnt. Bydd yn dal ati i reoli'r gwariant yn ofalus, yn enwedig y gwario a wneir er mwyn cael asedau sefydlog, gan sicrhau eu bod yn cyd-fynd â'r rhagamcanion cynllunio cyfalaf. Bydd y pwyslais parhaus ar gyflawni amcanion y Cynllun Strategol yn parhau i sicrhau cynaliadwyedd hirdymor trwy ddenu myfyrwyr i astudio ar bob lefel yn y Brifysgol. Yn y cyd-destun economaidd ehangach, fe gawn amseroedd heriol yn y dyfodol. Serch hynny, gyda'n rheolaeth a'n staff yn gadarn, mae'r Brifysgol yn hyderus y bydd yn gwneud cynnydd yn ei chynlluniau strategol, ac yn cyflawni ei hamcanion.

Yn rhan o'r modd y mae'n ymdrin â chynaliadwyedd ariannol, mae'r Brifysgol yn cynnal adolygiadau gwariant manwl ac mae ganddi gyfundrefn gadarn ar waith i fonitro'r gyllideb. Mae ymrwymadau ariannol ychwanegol wedi'u hadolygu a'u lleihau yn ôl yr angen, megis gwneud rhywfaint o'r gwariant cyfalaf mewn camau. Yn ystod 2020-21, cynhaliodd y Brifysgol adolygiad strategol cynhwysfawr o'i gweithgareddau caffael, a allai drawsnewid y ffordd mae'r Brifysgol yn prynu nwyddau a gwasanaethau, yn ogystal â sicrhau arbedion cynaliadwy hirdymor. Cynhelir cyfarfodydd rheolaidd i adolygu'r sefyllfa ariannol ac i ystyried cymryd camau lliniaru, gan gynnwys cynhyrchu refeniw, rheoli costau, rheoli arian parod a phosibiliadau cyllid. Ceir trafodaethau rheolaidd rhwng yr adrannau Marchnata, Cyllid a Chynllunio er mwyn modelu'r incwm o ffioedd dros y tymor hwy.

Mae'r rhagolygon ariannol yn ansicr o hyd ac fe fydd 2021-22 yn heriol, wrth inni ddal ati i ddarparu dull cyfunol o ddysgu, a rheoli'r costau a'r heriau ychwanegol o ddarparu campws diogel. Erys o hyd risg nad oes modd ei mesur pe bai'r cyfyngiadau presennol yn cael eu hestyn neu pe bai cyfnodau clo ychwanegol yn y dyfodol oherwydd COVID-19. Fe allai'r risg honno fennu ar incwm y Brifysgol, yn enwedig yr incwm sy'n gysylltiedig â llety'r myfyrwyr. Serch hynny, mae ein modelu o reoli ariannol ac arian parod yn dangos bod y Brifysgol yn dal i allu bodloni ei hymrwymadau ariannol, gan gynnwys sefyllfaoedd posib sy'n ymgorffori risgiau o fwy o golledion. Mae'r Brifysgol wedi cyllidebu gweddill gweithredol yn 2021-22, o ganlyniad i'r cynnydd yn y niferoedd o fyfyrwyr a'r rheolaeth gref ar gostau.

Stephen Forster,
Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau
Corfforaethol

Fiona Sharp,
Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau a
Pherfformiad

Datganiad o'r Budd Cyhoeddus

Mae Prifysgol Aberystwyth yn elusen gofrestredig (Rhif 1145141) yn unol â thelerau Deddf Elusennau 2011. Wrth bennu ac adolygu nodau ac amcanion y Brifysgol, mae Cyngor y Brifysgol yn rhoi ystyriaeth briodol i ganllawiau cyffredinol y Comisiwn Elusennau ar y budd cyhoeddus a'r canllawiau ategol i elusennau a sefydlwyd at ddibenion addysgiadol.

Ers 1872 mae'r Brifysgol yn hybu rhagoriaeth mewn ymchwil a dysgu o dan ei harwyddair, 'Nid byd, byd heb wybodaeth'. Anelwn at helpu'r myfyrwyr i allu datblygu eu hawch am ymholi academaidd, dysg a datblygu personol sy'n para gydol oes ac sy'n trawsnewid bywydau. Rydym yn rhoi gwerth ar arloesedd a rhagoriaeth mewn ymchwil ym mhob maes a disgyblaeth, ac yn annog gwaith ar draws y disgyblaethau er mwyn ymdrin â heriau byd-eang. Anelwn at chwalu'r meini tramgwydd sy'n rhwystro pobl rhag gallu manteisio ar addysg ac rydym yn cydweithio'n agos â'r gymuned er mwyn sicrhau bod y drysau i'n darpariaeth yn cael eu hagor yn lletach.

Dysgu

Ein cenhadaeth greiddiol yw cynhyrchu graddedigion hyddysg, medrus a hyderus sydd wedi'u paratoi'n drylwyr i fyd gwaith ac i waith y byd. Rydym yn gwneud hynny trwy ddarparu dysgu rhagorol ar draws 19 maes academaidd creiddiol a thrwy ymgorffori cyflogadwyedd, sgiliau trosglwyddadwy a materion dinasyddiaeth fyd-eang yn ein cwricwlwm. Rydym yn cefnogi amrywiaeth o brosiectau ar gyfer dysgu yn y gymuned, gan gynnwys darpariaeth eang o gyrsiau dysgu gydol oes mewn ieithoedd, yn y gwyddorau, y celfyddydau a'r dyniaethau, ar gampws y Brifysgol ac mewn lleoliadau cymunedol ar draws Cymru, yn ogystal â phortffolio o gyrsiau rhan-amser ac undydd. Rydym yn cydnabod ein dyletswydd arbennig i annog pobl i fanteisio ar ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ac i hybu'r Gymraeg ac rydym yn chwarae rhan weithredol wrth annog myfyrwyr Cymraeg i ddilyn eu hastudiaethau drwy gyfrwng y Gymraeg. Rydym wedi sefydlu'r Ysgol Filfeddygaeth gyntaf yng Nghymru yn ddiweddar ac fe fyddwn yn chwarae rhan allweddol yn hyfforddi nyrsys y dyfodol yn dilyn ein tendr llwyddiannus i gynnig cymwysterau nyrsio am y tro cyntaf.

Ymchwil

Mae gennym hanes hir ac anrhydeddus o ymgymryd â gwaith ymchwil blaenllaw sydd o bwysigrwydd rhyngwladol, gan ymchwilio i'r prif heriau sy'n wynebu'r gymdeithas, gan gynnwys newid yn yr hinsawdd a'r amgylchedd, anghydraddoldeb byd-eang, ymchwil i'r gofod, economeg ryngwladol, deallusrwydd artiffisial a hunaniaethau diwylliannol. Rydym wrthi'n ymsefydlu fel canolfan i ymchwil gydweithredol â busnesau drwy ein Campws Arloesi a Menter, ArloesiAber, sydd bellach wedi dechrau ar ei gwaith. Mae ein gwaith i feithrin cyswllt y gymuned â'n gwaith ymchwil yn cynnwys rhaglenni iechyd a lles, gweithdai roboteg, a darlithoedd cyhoeddus.

Ehangu Cyfranogiad

Mae ein dull o agor drysau addysg uwch yn lletach yn cynnwys prosiectau i godi uchelgais ymhlith y rhai sy'n gadael ysgol, ac rydym yn cydweithio'n agos ag ysgolion a'r gymuned leol i wella sgiliau, yn enwedig yn y pynciau STEM (Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianeg a Mathemateg). Rydym yn darparu ystod gynhwysfawr o fwrsariaethau, ysgoloriaethau a gwobrau, gan gynnwys bwrsariaethau i fyfyrwyr ar raglenni ymchwil uwchraddedig, sy'n cael eu hariannu drwy waddolion a ariannwyd gan gyn-fyfyrwyr a'r Brifysgol. Rydym hefyd yn darparu ystod o gymorth academaidd a phersonol a dargedir at fyfyrwyr i'w helpu i aros yn y brifysgol ac i hybu eu llwyddiant.

Estyn yn Rhyngwladol

Cymuned ryngwladol ffyniannus ydym, yn croesawu staff a myfyrwyr o dros 90 o wledydd o bob cwr o'r byd, ac yn cydweithio â sefydliadau, busnesau a chyrff ledled y byd. Mae ein Canolfan Saesneg Ryngwladol yn helpu myfyrwyr o

dramor i feithrin eu sgiliau Saesneg fel y gallant fod yn aelodau hyderus o'n cymuned ddiogel a chynhwysol.

Cynaliadwyedd

Rydym yn llwyr ymroddedig i wella, hybu a datblygu arferion cynaliadwy, a'r nod yw annog tyfiant ac arferion cynaliadwy, o safbwynt yr unigolyn a'r sefydliad fel ei gilydd. Rydym wedi cymryd sawl cam i gael gwared â phlastigion untro, gan gynnwys cyflwyno treth ar gwpanau coffi, darparu ffynhonnau dŵr am ddim i'r staff, y myfyrwyr ac ymwelwyr, a chyflwyno cynhwysion compostadwy ar gyfer cludfwyd. Mae'r newidiadau hyn yn eu tro wedi lleihau allyriannau carbon y Brifysgol o safbwynt prynu plastigion untro a gwell cyfraddau ailgylchu ac aildddefnyddio. Rydym hefyd wedi cael caniatâd cynllunio i osod paneli solar o'r radd flaenaf ar safle wrth ymyl Fferm Penglais - cynllun ynni adnewyddadwy a fyddai'n cynhyrchu tua 25% o anghenion trydan blyneddol Campws Penglais.

Rydym yn ymroddedig i gyrraedd sefyllfa garbon-niwtral erbyn 2030 ac mae'r Brifysgol wedi blaenoriaethu ei chyfrifoldeb i ddiogelu'r amgylchedd rhag effeithiau ei gweithrediadau a'i gweithgareddau. Mae Datganiad Polisi'r Brifysgol ar Gynaliadwyedd yn rhoi braslun o'i hymrwymiad i gynnal ei gweithgareddau mewn modd sy'n gyfrifol o ran yr amgylchedd.

Cyswllt â'r Gymuned

Mae gennym gyswllt cryf â'n cymuned leol trwy ein Canolfan i'r Celfyddydau a'i rhaglenni diwylliannol bywiog sy'n cynnwys theatr, cerddoriaeth, sinema, arddangosfeydd yn yr orielau, gwyliau ffilm a llenyddiaeth, dosbarthiadau dawnio, prosiectau'r haf i blant ysgolion a dosbarthiadau nos a gweithdai i oedolion. Rydym yn ymfalchïo hefyd yn ein gwaith partneriaethol â Llyfrgell Genedlaethol Cymru ac ag ysgolion lleol a grwpiau cymunedol, ac elusennau, gan gynnwys Elusen y Flwyddyn y

Brifysgol, a ddewisir gan ein staff a'n myfyrwyr. Rydym yn annog ein staff a'n myfyrwyr i wirfoddoli ac rydym yn falch o'r rhan y mae'r ddau yn ei chwarae mewn gweithgareddau megis cadwraeth ar lan y môr a'r gwaith gyda Brigâd Ambiwlans Sant Ioan. Rydym yn cynnig gwasanaethau i fusnesau rhanbarthol. Rydym yn cefnogi'r ysbyty lleol a rhaglenni ieuchyd cymunedol, ac yn darparu adnoddau chwaraeon a dosbarthiadau o safon uchel i'r gymuned leol (gan gynnwys dosbarthiadau chwaraeon, clybiau chwaraeon yn ystod y gwyliau, gweithgareddau i hybu ieuchyd a lles pobl dros eu 50 oed).

COVID-19

Mae cyfraniadau ein staff a'n myfyrwyr wedi amrywio o waith ymchwil i ddarparu cymorth i'r gymuned, cyfraniadau sy'n hanfodol wrth ymladd â COVID-19. Rydyn ni'n ymroddedig i gydweithio â'n partneriaid, gan gynnwys Cyngor Sir Ceredigion, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda ac Iechyd Cyhoeddus Cymru i leihau effeithiau COVID-19 ar ein cymunedau ac i roi cymorth wrth gynllunio at y dyfodol. Yn ogystal â'n gwaith academaidd sy'n gysylltiedig â COVID-19, mae'r Brifysgol wedi parhau i weithio'n gyson gyda'n myfyrwyr a'n staff i godi ymwybyddiaeth am gyfyngiadau a chynghor diweddaraf Llywodraeth Cymru. Rydym wedi darparu cymorth penodol yng ngoleuni'r pandemig ac wedi hwyluso profion gan mai ein blaenoriaeth yw diogelwch ein myfyrwyr, ein staff a'r gymuned yn ehangach. Darparwyd cyfleusterau'r Brifysgol i gynnal y rhaglen frechu gymunedol, sy'n golygu bod miloedd o bobl wedi ymweld â'n campws i gael eu brechu gan staff gwasanaeth ieuchyd lleol.

Llywodraethu corfforaethol a rheolaeth fewnol

Yn unol â Siarter Frenhinol Ategol Prifysgol Aberystwyth, fel y'i diwygiwyd yn 2018, Cyngor y Brifysgol yw "corff llywodraethol goruchaf y Brifysgol" ac mae'n gyfrifol am "benderfynu ar gyfeiriad strategol y Brifysgol, am y modd y gweithredir materion ariannol a gweinyddol, ac am faterion eraill y Brifysgol, yn unol â'i hamcanion".

Yn unol â manylion dogfennau llywodraethol y Brifysgol, mae'r Cyngor yn cynnwys: Aelodau Annibynnol (rhai ohonynt yn gwasanaethu ex-officio); aelodau staff ex-officio; ac aelodau a etholir gan y Senedd, y staff anacademaidd a'r myfyrwyr. Ni fydd cyfanswm aelodaeth y Cyngor â'r hawl i bleidleisio yn fwy na 18 aelod. Caiff y Cyngor hefyd gyfethol aelodau ychwanegol os dymuna wneud hynny, ar yr amod bod cyfanswm nifer yr aelodau yn cyd-fynd â'r Statud, er nad yw hynny'n digwydd ar hyn o bryd.

Aelodau Annibynnol anweithredol yw'r rhan fwyaf o aelodau'r Cyngor, nad ydynt yn aelodau o'r staff nac yn fyfyrwyr y Brifysgol. Ar ben hynny, mae swyddogaeth Cadeirydd y Cyngor - sydd ar gael i Aelod Annibynnol yn unig - wedi'i gwahanu oddi ar swyddogaeth Prif Weithredwr y Brifysgol, sef yr Is-Ganghellor.

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi ymrwmo i hybu cydraddoldeb ac amrywioldeb, ac mae'n ymdrechu i fod yn gynhwysol ac i werthfawrogi natur amrywiol ei staff, ei myfyrwyr a'i chymuned. Hysbysebwr pob swydd wag am Aelodau Annibynnol y Cyngor yn allanol, ac mae croeso enwedig pan geir diddordeb o blith grwpiau a dangynrychiolir. Pan fynegir diddordeb yn un o'r swyddi hyn fe'u hystyrir gan Bwyllgor Enwebiadau a'u pwysu a'u mesur yn ôl aelodaeth bresennol y Cyngor i sicrhau bod gan ei aelodau ystod o sgiliau sy'n bodloni gofynion y Brifysgol.

Mae'r Brifysgol yn anelu at ymgymryd â'i gwaith mewn modd moesegol yn unol â'r saith egwyddor a osodwyd yn Adroddiad Pwyllgor Nolan ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus: anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, bod yn agored, gonestrwydd ac arweinyddiaeth. Mae'r Brifysgol hefyd wedi ymrwmo i arddel yr arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol, gan roi ar waith yr egwyddorion craidd a'r saith elfen

sylfaenol o lywodraethu fel y'u gosodwyd yn 'Cod Llywodraethu Addysg Uwch' Pwyllgor Cadeiryddion y Prifysgolion (Medi 2020) yn ogystal â'r egwyddorion perthnasol a roddir yn 'Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU' a gyhoeddwyd gan y Cyngor Adrodd Ariannol.

Comisiynwyd adolygiad o effeithiolrwydd y llywodraethu gan y Cyngor yn ystod gwanwyn 2019. Fe'i cynhaliwyd gan AdvanceHE, ac fe gyflwynwyd eu hadroddiad terfynol i'r Cyngor ar 28 Mehefin 2019. Mae'r Cyngor yn anelu at wella llywodraethu a pherfformiad y sefydliad yn barhaus. Mae'r argymhellion a wnaed yn yr adolygiad diweddaraf ar effeithiolrwydd y llywodraethu yn cael eu gweithredu o dan oruchwyliaeth y Pwyllgor Llywodraethu a Chydymffurfio. Bwriedir cynnal yr adolygiad nesaf o effeithiolrwydd y llywodraethu yn ystod blwyddyn academaidd 2022-23.

Ar 19 Chwefror 2020, cyhoeddwyd adolygiad annibynnol Gillian Camm o Lywodraethu yng Nghymru (Adolygiad o Lywodraethu Prifysgolion yng Nghymru) ynghyd ag ymateb unfrydol y sector, ar ffurf Siarter Llywodraethu Prifysgolion yng Nghymru a chynllun Ymrwymiad i Weithredu. Mae'r Brifysgol wedi datblygu ei chynllun gweithredu ei hun mewn ymateb i'r argymhellion a wnaed yn adroddiad Camm, ar ben y Siarter a'r cynllun Ymrwymiad. Cytunodd y Cyngor ar gynllun gweithredu'r Brifysgol ei hun ar 27 Ebrill 2020, a bydd adroddiadau am y cynnydd a wnaed tuag at weithredu'r cynllun hwnnw yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu a Chydymffurfio ddwywaith y flwyddyn. Ers Ebrill 2020 gwnaed cynnydd da tuag at weithredu llawer o'r camau y cytunwyd arnynt, er bod y pandemig COVID-19 wedi golygu bod rhai camau wedi'u gohirio oherwydd bod holl gyfarfodydd y Cyngor a'r is-bwyllgorau yn cael eu cynnal yn rhithwir.

Disgrifir prif gyfrifoldebau'r Cyngor yn Ystatudau ac Ordinhadau'r Brifysgol. Yn ôl yr arfer ac yn unol â'r Cod Rheoli Ariannol y cytunwyd arno â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, mae'r Cyngor yn dal iddo'i hun, ymysg pethau eraill, gyfrifoldeb am gymeradwyo datblygiadau a gwariant sylweddol, ac am sefydlu unrhyw is-gwmnïau ac am weithgareddau'r is-gwmnïau hynny.

Cyfarfu'r Cyngor chwe gwaith yn ystod y flwyddyn academaidd 2020-21. Ymdrinnir â llawer o'r gwaith manwl cychwynnol gan sawl is-bwyllgor. Mae prif is-bwyllgorau llywodraethu'r Brifysgol yn cynnwys: Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd; Pwyllgor Llywodraethu a Chydymffurfio; Pwyllgor Taliadau; a Pwyllgor Adnoddau a Pherfformiad.

Mae pob un o'r is-bwyllgorau hyn yn cyflwyno eu hadroddiadau i'r Cyngor, ac mae pob un wedi'i sefydlu'n ffurfiol â'i gylch gorchwyl ei hun a chyfran o'i aelodau yn dod o blith Aelodaeth Annibynnol y Cyngor. Mae gwybodaeth fanwl am aelodaeth a chyfrifoldebau'r is-bwyllgorau hyn i'w chael ar ein gwefan.

Sefydlwyd y Pwyllgor Taliadau i ystyried a phennu materion sy'n ymwneud â thalu Staff Uwch yn y Brifysgol, o fewn fframwaith cyffredinol a gymeradwywyd gan y Cyngor. Wrth gytuno i unrhyw newidiadau i'r tâl a roddir i'r Is-Ganghellor, y Dirprwy Is-Gangellorion ac aelodau eraill a ddiffinnir o'r Staff Uwch, mae'r Pwyllgor Taliadau yn ystyried i ba raddau y gellir fforddio unrhyw benderfyniadau o'r fath. Mae'r Pwyllgor Taliadau yn rhoi adroddiadau i'r Cyngor ar ei holl benderfyniadau.

Yn y pen draw, Cyngor y Brifysgol sy'n gyfrifol am drefniadau rheoli mewnol y Brifysgol ac am arolygu effeithiolrwydd y trefniadau hynny. Bwriad trefniadaeth o'r fath yw rheoli'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes yn hytrach na chael gwared â'r risg honno, a bydd yn cynnig sicrwydd rhesymol yn unig - nid sicrwydd llwyr - yn erbyn camddatgan neu golled sylweddol.

Mae'r Cyngor yn ymgymryd â phroses barhaus ar gyfer canfod, cloriannu a rheoli risgiau arwyddocaol i'r Brifysgol; ac roedd y broses honno ar waith ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021, a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol. Mae wedi ei hadolygu gan y corff llywodraethol yn rheolaidd; ac mae'n cydymffurfio â'r canllawiau rheoli mewnol i Gyfarwyddwyr yng Nghod Llywodraethu Corfforaethol y DU, fel y'i diwygiwyd gan Grŵp Cyfarwyddwyr Cyllid Prifysgolion Prydain.

Y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd sy'n gyfrifol am y cyfarfod â'r Archwilwyr Allanol i drafod canfyddiadau'r archwiliadau, ac am gwrdd â'r Archwilwyr Mewnol i ystyried adroddiadau manwl ar archwiliadau mewnol ac argymhellion i wella trefniadau rheoli mewnol y Brifysgol, ynghyd ag ymateb y rheolwyr a'u cynlluniau gweithredu. Mae'r is-bwyllgor hwn hefyd yn monitro i ba raddau y cedwir at y gofynion rheoliadol, ac yn arolygu datganiadau ariannol blynyddol y Brifysgol ynghyd â'r polisiâu cyfrifo. Ar ben hynny, gellid

gofyn iddynt archwilio i unrhyw enghreifftiau lle na chydymffurfiwyd â deddfwriaeth a rheoliadau eraill. Er bod uwch-swyddogion gweithredol yn mynd i gyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd yn ôl yr angen, nid ydynt yn aelodau o'r is-bwyllgor hwnnw, a gall aelodau'r is-bwyllgor gwrdd â'r Archwilwyr ar eu pen eu hunain er mwyn cael trafodaethau annibynnol.

Mae gan Weithrediaeth y Brifysgol brosesau ffurfiol sydd ar waith i gloriannu a rheoli risgiau sylweddol y mae'r Brifysgol yn eu hwynebu. Mae'r gwaith hwnnw'n cynnwys nodi'r mathau o risgiau y mae'r Brifysgol yn eu hwynebu, gan eu hystyried drwy broses sy'n edrych o'r pen i'r gwaelod ac o'r gwaelod i'r pen, a hynny ar y lefel gorfforaethol ac yn adrannol. Mae'r risgiau yn cael eu blaenoriaethu o ran eu heffaith ddichonol ac o ran pa mor debyg ydynt o ddigwydd yn unol â pholisi rheoli risg a gymeradwywyd. Edrychir ar y risgiau hyn yng ngoleuni amcanion strategol y sefydliad, a'u monitro, ynghyd â'r dulliau rheoli cysylltiedig, a'r camau lliniaru risg, yn barhaus gan Weithrediaeth y Brifysgol. Mae'r Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd yn cael adroddiad am y sefyllfa ddiweddaraf o ran risg ym mhob un o'i gyfarfodydd, ac mae'r adroddiadau a'r argymhellion priodol yn cael eu cyflwyno i Gyngor y Brifysgol.

Mae gan y Brifysgol broses ar waith i ymdrin â materion rheoli o bwys sy'n golygu bod Cadeirydd y Cyngor a Chadeiryddion y Pwyllgor Adnoddau a Pherfformiad a'r Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd yn cael gwybod am faterion o'r fath yn syth; ac fe roddir gwybod hefyd i Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Comisiwn Elusennau fel y bo'n briodol.

Mae gan y Brifysgol Gynllun Cyhoeddi y cytunwyd arno sy'n pennu'r wybodaeth a fydd yn cael ei darparu gan y sefydliad i'r cyhoedd. Ceir mwy o wybodaeth ar ein gwefan. Ar ôl i'r ddogfen hon gael ei chymeradwyo'n ffurfiol gan y Cyngor, fe'i cyhoeddir ar wefan y Brifysgol gyda'r dogfennau sy'n ymwneud â blynyddoedd academiaidd ac ariannol blaenorol.

Datganiad o gyfrifoldebau'r cyngor o ran yr adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol

Y Cyngor sy'n gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blynyddol a'r datganiadau ariannol cyfun yn unol â gofynion y Memorandwm Sicrwydd ac Atebolrwydd a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC), ac unrhyw gyfreithiau a rheoliadau sy'n berthnasol.

Mae'n ofynnol arno baratoi datganiadau ariannol i grŵp y Brifysgol a'r rhiant-gorff yn unol â safonau cyfrifeg y DU a'r gyfraith berthnasol (Ymarfer Cyfrifeg a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y DU), gan gynnwys FRS 102 sef y Safon Adrodd Ariannol sydd ar waith yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon, a gofynion Deddf Elusennau 2011. Ar ben hynny, mae'n ofynnol yn ôl y telerau a'r amodau cyllido fod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â Datganiad 2019 ar Arferion Cymeradwy - Cyfrifeg mewn Addysg Bellach ac Uwch, yn unol â gofynion Cyfarwyddyd Cyfrifon i Sefydliadau Addysg Uwch ar gyfer 2020/21 a gyhoeddwyd gan CCAUC.

Mae'n ofynnol ar y Cyngor baratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion Grŵp y Brifysgol a'r rhiant-gorff, ac o'u hincwm a'u gwariant, eu henillion a'u cholledion, a'r newidiadau yn y cronfeydd wrth gefn am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi pob un o ddatganiadau ariannol grŵp y Brifysgol a'r rhiant-gorff, mae'n ofynnol ar y cyfarwyddwyr:

- ddewis polisïau cyfrifeg addas a'u gweithredu'n gyson;
- gwneud asesiadau ac amcangyfrifon rhesymol a synhwyrol;
- datgan a yw safonau cyfrifeg perthnasol y DU wedi'u dilyn, a datgelu unrhyw wahaniaethau o sylwedd yn y drefn, a'u hegluro yn y datganiadau ariannol;
- asesu a yw grŵp y Brifysgol a'r rhiant-gorff yn gallu parhau ar sail busnes parhaus, gan ddatgelu, fel y bo'n briodol, unrhyw faterion sy'n berthnasol i'r gallu hwnnw; a

- defnyddio'r dull cyfrifeg ar sail busnes parhaus oni bai ei bod hi'n fwriad ganddo ddirwyn grŵp y Brifysgol neu'r rhiant-gorff i ben neu atal eu gweithredoedd, neu os nad oes ganddo ddewis amgen realistig heblaw gwneud hynny.

Y Cyngor sy'n gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifeg digonol sy'n ddigon manwl i ddangos ac esbonio trafodion rhiant-gorff y Brifysgol, ac sy'n datgelu â chywirdeb rhesymol, ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol rhiant-gorff y Brifysgol. Mae'n gyfrifol am unrhyw reolaeth fewnol sydd yn ei farn ef yn angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau ariannol heb gamddatganiad o sylwedd, boed hynny'n deillio o dwyll neu o amryfusedd. Mae ganddo gyfrifoldeb cyffredinol am gymryd unrhyw gamau sydd yn rhesymol o fewn ei allu i ddiogelu asedau'r Grŵp ac i atal a darganfod unrhyw dwyll neu arferion afreolaidd eraill.

Mae'r Cyngor hefyd yn gyfrifol am sicrhau bod:

- y cronfeydd o ba bynnag ffynhonnell a weinyddwyd gan y Grŵp neu'r Brifysgol at ddibenion penodol wedi'u defnyddio yn briodol at y dibenion hynny a'u rheoli yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol;
- y cronfeydd a ddarparwyd gan CCAUC wedi'u defnyddio yn unol â'r Memorandwm Sicrwydd ac Atebolrwydd a bod y Cod Rheoli Ariannol wedi'u rhoi ar waith yn unol â'r telerau a'r amodau sydd ynghlwm wrthynt;
- sicrhau bod rheoliadau trefniadau ariannol a rheolaeth addas mewn grym i ddiogelu cyllid cyhoeddus yn ogystal â chyllid a ddaw o ffynonellau eraill; a
- sicrhau bod adnoddau a gwariant y brifysgol yn cael eu rheoli'n ddarbodus, yn effeithlon, ac yn effeithiol.

Y Cyngor sy'n gyfrifol am gynnal y wybodaeth gorfforaethol ac ariannol a gyhoeddir ar wefan y Brifysgol, ac am ei chywirdeb. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n ymwneud â pharatoi a dosbarthu datganiadau ariannol fod yn wahanol i'r ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

YMDDIRIEDOLWYR Y BRIFYSGOL

Dyma Ymddiriedolwyr y Brifysgol i'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021, a hyd at gyfarfod y Cyngor lle y cymeradwywyd y datganiadau ariannol hyn yn ffurfiol:

Aelodau Annibynnol

Ex-officio

Dr Emyr Roberts, Cadeirydd y Cyngor (6/6)

Y Gwir Anrhydeddus Elfyn Llwyd - Dirprwy Gadeirydd y Cyngor [tan 31 Gorffennaf 2021] (6/6)

Ms Meri Huws, Dirprwy Gadeirydd y Cyngor [o 01 Awst 2021, cyn hynny yn rhinwedd ei swydd fel Aelod Annibynnol a benodwyd] (6/6)

Penodwyd

Mr George Ashworth [tan 31 Gorffennaf 2021] (6/6)

Mrs Samantha Blackie [tan 31 Gorffennaf 2021] (5/6)

Ms Kate Eden (5/6)

Mr Owen Evans [o 01 Awst 2021]

Yr Athro Simon Green [o 01 Medi 2021]

Ms Sharron Lusher [o 01 Awst 2021]

Ms Rhuanedd Richards (6/6)

Ms Fiona Sharp (6/6)

Mr Mark Tweed (5/6)

Yr Athro Syr Robin Williams (6/6)

Dr William Williams (6/6)

Aelodau Staff / Myfyrwyr

Ex-officio

Yr Athro Elizabeth Treasure, Is-Ganghellor (6/6)

Yr Athro Tim Woods, Dirprwy Is-Ganghellor (6/6)

Aelodau o'r Senedd

Dr Louise Marshall (6/6)

Yr Athro Reyer Zwiggelaar (6/6)

Aelod o'r Staff Anacademaidd

Ms Kath Williams (5/6)

Aelodau yn Cynrychioli'r Myfyrwyr

Ms Mared Edwards, Llywydd UMCA [o 01 Gorffennaf 2021] (1/1)

Mr Moc Lewis, Llywydd UMCA [tan 30 Mehefin 2021] (5/5)

Ms Sabina O'Donoghue, Llywydd Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth [o 01 Gorffennaf 2021] (1/1)

Mr Nate Pidcock, Llywydd Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth [tan 30 Mehefin 2021] (5/5)

Rhoddir gwybodaeth am bresenoldeb aelodau'r Cyngor a fu'n gwasanaethu yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021, wedi'i rhoi ar ffurf y nifer o gyfarfodydd y Cyngor yr aethpwyd iddynt allan o'r cyfanswm o gyfarfodydd yr oedd disgwyl i'r aelod fynd iddynt.

Ymgynghorwyr Proffesiynol

Archwilwyr allanol ac ymgynghorwyr ar dreth gorfforaethol

KPMG LLP
3 Assembly Square
Britannia Quay
Caerdydd
CF10 4AX

Archwilwyr mewnol

Deloitte LLP
The Pinnacle
150 Midsummer Boulevard
Milton Keynes
Buckinghamshire
MK9 1FD

Bancwyr

Banc Barclays
26 Ffordd y Môr
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 2AE

Cyfreithwyr

Shakespeare Martineau
No 1 Colmore Square
Birmingham
B4 6AA

Prif swyddfa

Prifysgol Aberystwyth
Y Ganolfan Ddelweddu
Campws Penglais
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3BF

Adroddiad yr archwilwyr annibynnol i gyngor Prifysgol Aberystwyth

ADRODDIAD AR YR ARCHWILIAD I'R DATGANIAD ARIANNOL

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Prifysgol Aberystwyth ("y Brifysgol") i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021, sy'n cynnwys y Fantolen Gyfun a Mantolen y Brifysgol, y Datganiad Cyfun a Datganiad y Brifysgol o Incwm Cynhwysfawr, y Datganiad o Newidiadau Cyfun a Datganiad Newidiadau'r Brifysgol yn yr Arian Wrth Gefn, y Datganiad Llif Arian Cyfun a'r nodiadau perthnasol, gan gynnwys y Datganiad o'r Prif Bolisiâu Cyfrifeg.

Yn ein barn ni mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion y Grŵp a'r Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2021, ac o incwm a gwariant y Grŵp a'r Brifysgol, a'u henillion a'u cholledion, a'r newidiadau yn y cronfeydd wrth gefn ac o lif arian parod y Grŵp, am y flwyddyn a ddaeth i ben y pryd hynny;
- wedi'u paratoi'n gywir yn unol â safonau cyfrifeg y DU, gan gynnwys FRS 102 sef y *Safon Adrodd Ariannol sydd ar waith yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon, ac â Datganiad 2019 ar Arferion Cymeradwy - Cyfrifeg mewn Addysg Bellach ac Uwch*; ac
- wedi'u paratoi'n unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Sail y farn

Fe'n penodwyd yn archwilydd yn ôl Siarteri ac Ystatudau'r sefydliad ac yn unol ag adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 (neu ei rhagflaenwyr) ac rydym yn cyflwyno ein hadroddiad yn unol â'r rheoliadau a wnaed o dan adran 154 o'r Ddeddf honno.

Cynaliasom ein harchwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y DU) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau isod. Rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol yn ôl y gofynion moesegol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesebol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rydym yn annibynnol ar y grŵp yn unol â'r gofynion hynny. Credwn fod y dystiolaeth a gawsom i'r archwiliad yn sail ddigonol a phriodol ar gyfer ein barn.

Busnes parhaus

Mae'r Cyngor wedi paratoi'r datganiadau ariannol gan ddefnyddio'r dull cyfrifeg ar sail busnes parhaus gan nad yw'n fwriad ganddo ddirwyn y Grŵp na'r Brifysgol i ben nac atal eu gweithredoedd, ac yntau wedi dod i'r casgliad bod sefyllfa ariannol y Grŵp a'r Brifysgol yn golygu bod hyn yn realistig. Mae hefyd wedi dod i'r casgliad nad oes unrhyw elfennau sylweddol o ansicrwydd a allai fod wedi bwrw amheuaeth sylweddol ar y gallu i barhau ar sail busnes parhaus am flwyddyn o leiaf ar ôl dyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol ("cyfnod busnes parhaus").

Wrth inni bwysu a mesur casgliadau'r Cyngor, ystyriasom y risgiau ymhlyg ym model busnes y Grŵp, a buom yn dadansoddi sut y gallai'r risgiau hynny effeithio ar adnoddau ariannol y Grŵp a'r Brifysgol neu ar eu gallu i barhau â'u gweithrediadau dros gyfnod y busnes parhaus.

Dyma ein casgliadau ar sail y gwaith hwnnw:

- rydym o'r farn bod y sail busnes parhaus a ddefnyddir gan y Cyngor yn y cyfrifon, wrth baratoi'r datganiadau ariannol, yn briodol;
- ni ddaethom o hyd i unrhyw ansicrwydd o sylwedd o ran unrhyw ddigwyddiadau neu amgylchiadau a allai fod, yn unigol neu gyda'i gilydd, wedi bwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Grŵp neu'r Brifysgol i barhau ar sail busnes parhaus am y cyfnod busnes parhaus, ac rydym yn cytuno ag asesiad y Cyngor nad oes ansicrwydd yn hynny o beth.

Serch hynny, gan na allwn ragweld digwyddiadau ac amgylchiadau'r dyfodol a chan y gallai digwyddiadau yn y dyfodol arwain at ganlyniadau sy'n anghyson â dyfarniadau a oedd yn rhesymol ar yr adeg pan y'u gwnaed, nid yw'r casgliadau uchod yn rhoi gwarant y bydd y Grŵp neu'r Brifysgol yn parhau i weithredu.

Twyll a thorri cyfreithiau a rheoliadau - y gallu i ddarganfod achosion o'r fath

Er mwyn dod o hyd i risgiau camddatgan o sylwedd sy'n deillio o dwyll ("risgiau twyll") gwnaethom asesu digwyddiadau neu amgylchiadau a allai ddangos bod cymhelliad neu bwysau i gyflawni twyll neu ddarparu cyfle i gyflawni twyll. Roedd y camau a gymerasom i asesu'r risg yn cynnwys:

- Gofyn i'r Cyngor, y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd a'r archwiliad mewnol ynghylch polisïau a gweithdrefnau'r Grŵp, ar y lefel uchel, i ddod o hyd i dwyll ac i'w atal, gan gynnwys y swyddogaeth archwilio fewnol, a threfn y Grŵp ar gyfer "chwythu'r chwiban", yn ogystal ag unrhyw wybodaeth a fo ganddynt am dwyll gwirioneddol, neu amheuaeth neu gyhuddiadau am dwyll.
- Darllen cofnodion y Cyngor, y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd, a'r Pwyllgor Adnoddau a Pherfformiad.
- Defnyddio gweithdrefnau dadansoddi er mwyn dod o hyd i unrhyw gysylltiadau anarferol neu annisgwyl.

Gwnaethom gyfleu'r risgiau twyll a nodwyd i'r tîm archwilio i gyd, gan aros yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll yn ystod yr archwiliad.

Yn unol â gofynion y safonau archwilio, a chan roi ystyriaeth i unrhyw bwysau posib i fodloni cyfamodau benthyciadau, rydym yn cymryd camau i ymdrin â'r risg y bydd y rheolwyr yn diystyru'r rheolau, a'r risg y cofnodir refeniw yn dwyllodrus, yn benodol y risg bod incwm o incwm ymchwil yn cael eu cofnodi yn y cyfnod anghywir a bod risg y gallai rheolwyr y Grŵp fod mewn sefyllfa i wneud cofnodion cyfrifo amhriodol.

Ni ddaethom o hyd i unrhyw risgiau twyll ychwanegol.

Wrth bennu'r gweithdrefnau archwilio rhoesom ystyriaeth i ganlyniadau'r asesiad a'r profion a wnaethom ar effeithiolrwydd gweithredol y gweithdrefnau rheoli risg twyll ar gyfer y Grŵp cyfan.

Cymerasom gamau, gan gynnwys:

- Nodi cofnodion mewn dyddlyfrau ac addasiadau eraill er mwyn gwneud profion ar sail y meini prawf risg, gan gymharu'r cofnodion a nodwyd â'r ddogfennaeth ategol. Roedd y rhain yn cynnwys y dyddlyfrau a gofnodwyd ar gyfrifon refeniw gyda'r cofnodion atebol a gofnodwyd ar gyfrifon anarferol.
- Archwilio'r derbynebaw arian parod yn y cyfnod cyn 31 Gorffennaf 2012, ac wedyn, i wirio bod yr incwm o ffioedd ymchwil wedi'i gydnabod yn y cyfnod cyfrifo cywir.

Nodi risgiau camddatgan o sylwedd oherwydd diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, ac ymateb i'r risgiau hynny

Nodasom feysydd yn y cyfreithiau a'r rheoliadau y gellid yn rhesymol disgwyl y byddant yn cael effaith o sylwedd ar y datganiadau ariannol drwy ein profiad cyffredinol ym myd masnach ac yn y sector, a thrwy drafod â'r Cyngor a rheolwyr eraill (yn unol â gofynion y safonau archwilio) gan drafod â'r Cyngor a rheolwyr eraill y polisïau a'r gweithdrefnau sy'n ymwneud â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau.

Gan fod y Grŵp yn cael ei reoleiddio, roedd ein hasesiad o'r risgiau yn golygu dysgu am yr amgylchedd rheoli gan gynnwys gweithdrefnau'r corff ar gyfer cydymffurfio â gofynion rheoleiddio.

Gwnaethom gyfleu i'r tîm cyfan y cyfreithiau a'r rheoliadau a nodwyd, gan aros yn effro i unrhyw arwyddion o ddiffyg cydymffurfio drwy gydol yr archwiliad.

Mae effeithiau posib y cyfreithiau a'r rheoliadau hyn ar y datganiadau ariannol yn amrywio'n sylweddol.

Yn gyntaf, mae'r Grŵp yn ddarostyngedig i gyfreithiau a rheoliadau sy'n effeithio'n uniongyrchol ar y datganiadau ariannol, gan gynnwys y ddeddfwriaeth ar adroddiadau ariannol, y ddeddfwriaeth dreth, y ddeddfwriaeth ar bensiynau, y ddeddfwriaeth ar elusennau a'r datgeliadau penodol sy'n ofynnol gan y ddeddfwriaeth a'r rheoliadau ar addysg uwch, gan gynnwys y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, ac fe wnaethom asesu i ba raddau y cydymffurfiwyd â'r cyfreithiau a'r rheoliadau hyn, yn rhan o'n gweithdrefnau ar yr eitemau cysylltiedig ar y datganiadau ariannol.

Yn ail, mae'r Grŵp yn ddarostyngedig i lawer o gyfreithiau a rheoliadau eraill lle y gallai peidio â chydymffurfio gael effaith o sylwedd ar symiau neu ddatgeliadau yn y datganiadau ariannol, er enghraifft drwy osod dirwyon neu ddwyn achos cyfreithiol neu'r angen i gynnwys darpariaethau sylweddol. Gwnaethom nodi'r meysydd isod fel y rhai mwyaf tebygol o gael effaith o'r fath: cydymffurfio â gofynion rheoleiddio addysg uwch Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, yn cydnabod natur reoleiddiedig gweithgareddau'r Grŵp. Mae'r safonau archwilio yn cyfyngu ar y gweithdrefnau archwilio sy'n ofynnol er mwyn nodi diffyg cydymffurfio â'r cyfreithiau a'r rheoliadau hyn, sef eu cyfyngu i holi'r cyfarwyddwyr a rheolwyr eraill, ac i archwilio'r ohebiaeth reoleiddio a chyfreithiol, os oes rhai. Felly os oes achlysur lle y torrwyd y rheoliadau gweithredol ond nad yw wedi'i ddatgelu i ni, neu os nad yw'n dod i'r amlwg o'r ohebiaeth berthnasol, ni fydd yr archwiliad yn darganfod y torri rheoliadau hwnnw.

Cyd-destun gallu'r archwiliad i ddarganfod twyll neu achlysuron lle y torrwyd y gyfraith neu reoliadau

Oherwydd y cyfyngiadau sy'n gynhenid i archwiliad, mae risg anochel na fyddwn ni wedi darganfod rhai camddatganiadau o sylwedd yn y datganiadau ariannol, er i ni gynllunio a chynnal ein harchwiliad mewn modd priodol yn unol â'r safonau archwilio. Er enghraifft, po bellaf y bo unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau yn gwyro oddi wrth y digwyddiadau a'r trafodion a adlewyrchir yn y datganiadau ariannol, lleiaf tebygol yn y byd yw hi y byddai'r gweithdrefnau - sydd yn eu hanfod yn gyfyngedig - yn eu canfod.

Ar ben hynny, fel pob archwiliad, mae risg uwch na fydd twyll yn cael ei ganfod gan y gallai achosion o dwyll olygu cydgyllwynio, ffugio, hepgor bwriadol, camliwio, neu ddiystyru'r camau rheoli mewnol. Mae ein gweithdrefnau archwilio wedi'u cynllunio i ddarganfod camddatganiadau o sylwedd. Nid ydym yn gyfrifol am atal diffyg cydymffurfio nac am atal twyll ac ni ellir disgwyl i ni ddarganfod diffygion cydymffurfio â phob cyfraith a rheoliad.

Gwybodaeth arall

Y Cyngor sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall, sy'n cynnwys yr Adolygiad Strategol, ac Adroddiad y Llywodraethwyr a'r Datganiad ar Lywodraethu Corfforaethol. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys y wybodaeth arall honno ac felly nid ydym yn mynegi barn archwiliadol nac, ac eithrio fel yr hyn a ddatgenir yn ddiamwys isod, unrhyw fath o gasgliad ar sicrwydd y wybodaeth honno.

Ein cyfrifoldeb ni yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried ar sail ein gwaith archwilio ar y datganiadau ariannol, a yw'r wybodaeth yno wedi'i chamddatgan yn ei sylwedd neu'n anghyson â'r datganiadau ariannol neu ein gwybodaeth archwiliadol. Mae'n ofynnol arnom roi gwybod i chi os:

- ar sail y gwaith hwnnw yn unig, y daethom o hyd i gamddatganiadau o sylwedd yn y wybodaeth arall; ac
- yn ein barn ni, mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adolygiad Strategol, ac Adroddiad y Llywodraethwyr a'r Datganiad ar Lywodraethu Corfforaethol yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Nid oes gennym ddim i'w adrodd o ran y materion hynny.

Materion y mae'n ofynnol arnom roi adroddiad arnynt drwy eithriad

Yn ôl Deddf Elusennau 2011, mae'n ofynnol i ni roi gwybod i chi os, yn ein barn ni:

- nad yw'r elusen wedi cadw cofnodion digonol o gyfrifon; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â chofnodion y cyfrifon; neu
- na chawsom yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen i'n harchwiliad.

Nid oes gennym ddim i'w adrodd o ran y materion hynny.

Cyfrifoldebau'r Cyngor

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y ddatganiad a roddir ar dudalen 56, y Cyngor sy'n gyfrifol am: paratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn sicr eu bod yn rhoi safbwynt gwir a theg; sicrhau'r rheolaeth fewnol sydd yn ei farn ef yn angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau ariannol heb gamddatganiad o sylwedd, boed hynny'n deillio o dwyll neu o amryfusedd; pwyso a mesur gallu'r grŵp a'r Brifysgol i barhau ar sail busnes

parhaus, gan ddatgelu, fel y bo'n briodol, faterion sy'n ymwneud â'r busnes parhaus; a defnyddio'r dull cyfrifeg ar sail busnes parhaus oni bai ei bod hi'n fwriad ganddo ddirwyn y Grŵp neu'r Brifysgol i ben neu atal eu gweithredoedd; neu os nad oes ganddo ddewis amgen realistig heblaw gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilydd

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn cynnwys camddatganiadau o sylwedd, boed hynny'n deillio o dwyll neu drwy amryfusedd, ac i gyhoeddi ein barn mewn adroddiad archwilydd. Lefel uchel o sicrwydd yw 'sicrwydd rhesymol', ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y DU) bob amser yn dod o hyd i gamddatganiad o sylwedd pan fo un i'w gael. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu amryfusedd ac fe'u gwelir yn gamddatganiadau o sylwedd os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid disgwyl yn rhesymol y byddent yn dylanwadu ar benderfyniadau ariannol defnyddwyr a fyddai'n cael eu cymryd ar sail y datganiadau ariannol.

Ceir disgrifiad llawnach o'n cyfrifoldebau ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities.

ADRODDIAD AR OFYNIION CYFREITHIOL A RHEOLIADOL ERAILL

Mae'n ofynnol inni roi adroddiad ar y materion isod yn unol â'r hyn a bennir yng Nghod Ymarfer Archwilio Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ('CCAUC') a gyhoeddwyd yn ôl Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 ac yn y Cod Rheoli Ariannol a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Addysg Uwch (Cymru) 2015.

Yn ein barn ni, ym mhob agwedd o sylwedd:

- mae'r cronfeydd o ba bynnag ffynhonnell a weinyddwyd gan y Grŵp neu'r Brifysgol at ddibenion penodol wedi'i ddefnyddio yn briodol at y dibenion hynny a'u rheoli yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol;
- mae'r cronfeydd a ddarparwyd gan CCAUC wedi'u defnyddio yn unol â'r Memorandwm Sicrwydd ac Atebolrwydd ac unrhyw delerau ac amodau cysylltiedig eraill, ac wedi'u defnyddio yn unol â'r dibenion y'u derbyniwyd ar eu cyfer; ac
- mae gofynion cyfarwyddiadau Cyfrifon CCAUC wedi'u bodloni.

DIBEN EIN GWAITH ARCHWILIO AC I BWY MAE GENNYM GYFRIFOLDEBAU

Adroddiad i'r Cyngor yn unig yw hwn ac Adran 4 o Siarter ac Ystatudau'r Brifysgol ac yn unol ag adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 (neu ei rhagflaenydd) a'r rheoliadau a wnaed o dan adran 154 o'r Ddeddf honno. Mae ein gwaith archwilio wedi ei wneud er mwyn datgan i'r Cyngor y materion hynny y mae'n ofynnol arnom eu datgan iddo mewn adroddiad archwilio, ac nid at unrhyw ddiben arall. I'r graddau mwyaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac arddel cyfrifoldeb i neb ond y Brifysgol a'i Chyngor am ein gwaith archwilio, yr adroddiad hwn, a'r casgliadau yr ydym wedi eu gwneud.

Rees Batley

Ar gyfer ac ar ran KPMG LLP, Archwilydd Statudol
Cyfrifwyr Siartredig

3 Assembly Square
Britannia Quay
Caerdydd
CF10 4AX
30 Tachwedd 2021

DATGANIADAU ARIANNOL I'R FLWYDDYN

a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021

1. SAIL Y PARATOI

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â'r Datganiad o Arferion Cymeradwy (SORP): Cyfrifon ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2019; y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan CCAUC; a'r Safonau Adrodd Ariannol (FRS102).

Sefydliad er y budd cyhoeddus yw'r Brifysgol ac felly mae wedi cymhwyso gofyniad y budd cyhoeddus yn FRS102. Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â chonfensiwn y gost wreiddiol, ac eithrio'r eiddo buddsoddi a'r rhwymedigaethau pensiwn buddiannau diffiniedig sy'n cael eu dal ar eu gwerth teg.

Mae'r Brifysgol wedi cyflwyno Datganiad o Lif Arian Parod y grŵp, yn unol â'r hyn a ganiateir gan yr eithriad datgan sydd i'w gael yn FRS102 yn unig.

Mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi ar sail busnes parhaus.

Busnes Parhaus

Mae Grŵp Cyfun Prifysgol Aberystwyth wedi gwneud gwarged cyn treth, sef £4.2 miliwn (2019-20 diffyg £5.0 miliwn), ac mae hynny wedi arwain at all-lif negyddol o arian parod, sef £5.0 miliwn (2019-20 £2.0 miliwn). Ar ben hynny, mae gan y Grŵp rhwymedigaethau cyfredol net, sef £9.7 miliwn (rhwymedigaeth gyfredol net 2019-20 £2.7 miliwn) ac asedau net, sef £100.0 miliwn (2019-20 £98.0 miliwn), y mae £68.9 miliwn ohonynt (2019-20 £62.3 miliwn) yn arian digyfngiad wrth gefn. O fewn yr asedau cyfredol net y mae arian parod ac arian cyfatebol, sef £7.3 miliwn (2019-20 12.3 miliwn, mae gwerth £3.7 miliwn ohonynt yn gyfyngedig) sydd ar gael i'w defnyddio gan y Grŵp i dalu am ei rwymedigaethau parhaol ac i gefnogi Rhaglen Cyfalaf y Grŵp.

Yn ystod y flwyddyn academaidd 2020-21, roedd y Brifysgol wedi dal ati i ganolbwyntio ar gynaliadwyedd hirdymor, gan adeiladu ar sylfaen y Cynllun Gweithredu Cynaliadwyedd llwyddiannus a weithredwyd yn y blynyddoedd diweddar. Mae'r system cynllunio adnoddau yn dal i ganolbwyntio ar fuddsoddi cytbwys, ynghyd â chadw llygad gofalus ar y metrigau allweddol er mwyn sicrhau bod y Brifysgol yn aros ar sylfaen gynaliadwy at y dyfodol. Mae'r ffaith bod y Cynllun Gweithredu Cynaliadwyedd wedi'i gwblhau yn llwyddiannus, yn ogystal â'r ffaith, fel y nodwyd o'r blaen, fod gennym ddigonedd o le dros ben sydd wedi ein galluogi i ddarparu dysgu wyneb-yn-wyneb lle'r oedd modd, mewn amgylchedd sydd wedi'i ddiogelu rhag COVID-19, a'r ffaith nad oeddem ni wedi dibynnu llawer ar incwm o fyfyrwyr rhyngwladol yn y gorffennol, i gyd yn golygu bod y Brifysgol mewn sefyllfa dda i allu rheoli effeithiau ariannol andwyol parhaol y pandemig.

Mae'r rhagolygon ariannol, gan gynnwys y rhagamcanion o'r llif arian parod, wedi'u paratoi i'r Grŵp yn cwmpasu cyfnod yr asesiad ar sail busnes parhaus, sef 12 mis o ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol hyn. Yn ôl y rhagolygon hyn bydd gan y Grŵp all-lif net gyson yn ystod cyfnod yr asesiad ar sail busnes parhaus. Ar ôl adolygu'r rhagolygon hyn, mae'r Cyngor o'r farn, wedi rhoi ystyriaeth i broblemau difrifol a allai ddigwydd yn y dyfodol, y bydd gan y Grŵp ddigon o gronfeydd i barhau â chyflawni eu rhwymedigaethau wrth iddynt ddod yn ddyledus, am 12 mis ar ôl dyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol.

Mae'r Grŵp yn cadw'r gallu i ohirio cynlluniau buddsoddi cyfalaf, lle nad yw wedi ymrwymo iddynt, er mwyn cadw gweddill digonol o arian parod ac arian wrth gefn i dalu am rwymedigaethau fel y byddant yn ddyledus. I gynorthwyo â'r llif arian parod, mae gan Brifysgol Aberystwyth adnodd credyd cylchdroi, gwerth £10 miliwn, a sefydlwyd ar batrwm dwy haenen ar sail gofynion y brifysgol. Mae'r adnodd hwn ar waith tan fis Mai 2023, gyda chytundeb benthycwyr y Brifysgol. Trefnwyd £5 miliwn ychwanegol, drwy'r Cynllun Benthyciad Tarfu ar Fusnes Mawr yn sgil y Coronafeirws (CLBILS), y gwarentir 80% ohono gan y Llywodraeth, sydd hefyd wedi'i roi ar waith am dair blynedd i roi mwy o gymorth â'r llif arian parod. Yn ystod y flwyddyn cytunodd y Brifysgol ar gyfamod newydd â'i benthycwyr o'r chwarter a ddaeth i ben ym mis Gorffennaf 2021 i'r chwarter a ddaw i ben ym mis Ebrill 2022. Cydymffurfiodd y Brifysgol â chyfamodau'r adnodd ym mhob un o'r pedwar chwarter yn 2020-21. Mae'r rhagolygon yn awgrymu y bydd y Brifysgol yn bodloni goblygiadau ei chyfamod drwy'r cyfnod i fis Mai 2023. O ganlyniad, mae'r Cyngor yn ffyddiog y bydd gan y Grŵp a'r Brifysgol ddigon o gronfeydd i barhau â chyflawni eu rhwymedigaethau wrth iddynt ddod yn ddyledus, am o leiaf 12 mis o ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol ac felly y mae wedi paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes parhaus.

2. SAIL CYFUNO'R CYFRIFON

Mae'r datganiadau ariannol cyfun hyn yn cynnwys y Brifysgol, Campws Arloesi a Menter Aberystwyth (CAMA) (is-gwmni), Aber Trading Cyf (is-gwmni), Ymgynghori Busnes Aber Cyf (is-gwmni) ac Aberystwyth Limited (Prifysgol Aberystwyth Mawrисиws) (is-gwmni) am y flwyddyn ariannol hyd at 31 Gorffennaf 2021. Mae canlyniadau'r is-gwmni yn ystod y cyfnod wedi'u cynnwys yn y datganiad cyfun o incwm a gwariant. Mae trafodion o fewn y grŵp yn cael eu dileu wrth gyfuno.

Nid yw'r datganiadau ariannol cyfun yn cynnwys incwm a gwariant Undeb y Myfyrwyr gan nad yw'r Brifysgol yn dwyn rheolaeth na dylanwad llywodraethol ar ei phenderfyniadau polisi. Defnyddir y dull ecwiti ar gyfer cyfrifon cwmnïau cysylltiedig a mentrau ar y cyd.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISIAU CYFRIFEG

3. INCOME RECOGNITION

Mae incwm o werthu nwyddau neu wasanaethau yn cael ei gofnodi ar y Datganiad Cyfun a Datganiad y Brifysgol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fo'r nwyddau neu'r gwasanaethau wedi'u darparu i'r cwsmer allanol neu pan fo telerau'r contract wedi'u cyflawni.

Mae incwm o ffioedd yn cael ei ddatgan gros o unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt ac yn cael ei roi ar y Datganiad Cyfun a Datganiad y Brifysgol o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr dros y cyfnod pan fo'r myfyrwyr yn astudio. Os yw maint y ffi ddysgu wedi'i leihau, drwy ddisgownt am dalu'n brydlon neu'n ddisgownt a warentir i bob myfyriwr, mae'r incwm derbyniadwy yn cael ei ddangos wedi tynnu'r disgownt. Mae bwrsariaethau ac ysgoloriaethau nad ydynt yn gyffredinol yn cael eu cyfrif gros o fewn gwariant a heb eu tynnu o incwm.

Mae'r cronfeydd sy'n cael eu derbyn a'u dosbarthu gan y Brifysgol fel asiant sy'n talu ar ran corff cyllido yn cael eu heithrio o incwm a gwariant y Brifysgol os: nad yw'r Brifysgol yn agored ond i'r mymryn lleiaf o risg; neu os nad yw'n cael ond y mymryn lleiaf o fudd economaidd mewn cysylltiad â'r trafodyn ariannol.

Cyllid grantiau

Mae grantiau refeniwr'r Llywodraeth, gan gynnwys grantiau bloc a grantiau ymchwil y cynghorau cyllid, yn cael eu cofnodi mewn incwm dros y cyfnodau pan fydd y Brifysgol yn cofnodi'r costau cysylltiedig y rhoddwyd y grant amdanynt. Os yw rhan o grant y llywodraeth wedi'i gohirio, fe'i cofnodir fel incwm gohiriedig o fewn y credydwy'r a'i dyrannu rhwng y credydwy'r sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn, a'r credydwy'r sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn fel y bo'n briodol.

Mae grantiau (gan gynnwys grantiau ymchwil) a ddaw o ffynonellau anllywodraethol yn cael eu cofnodi yn yr incwm pan fo gan y Brifysgol yr hawl i'r incwm hwnnw, a phan fo'r amodau sy'n ymwneud â pherfformiad wedi'u bodloni. Mae'r incwm a gafwyd cyn y bodlonir yr amodau sy'n ymwneud â pherfformiad yn cael ei gofnodi fel incwm gohiriedig ar y fantolen, ac yn cael ei ryddhau i incwm wrth i'r amodau gael eu bodloni.

Grantiau cyfalaf

Cofnodir grantiau cyfalaf y llywodraeth yn yr incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased. Mae grantiau cyfalaf eraill yn cael eu cofnodi yn yr incwm pan fo gan y Brifysgol yr hawl i'r cronfeydd, yn amodol ar yr angen i fodloni unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad.

Rhoddion a gwaddolion

Mae rhoddion a gwaddolion ac arnynt gyfyngiadau a osodwyd gan y rhoddwr yn cael eu cofnodi yn yr incwm pan fo gan y Brifysgol yr hawl i'r cronfeydd. Cedwir incwm o waddolion cyfyngedig o fewn cronfa'r gwaddolion nes y bydd yn cael ei ddefnyddio yn unol â'r cyfyngiadau penodol, ac ar yr adeg honno fe ryddheir yr incwm i'r arian cyffredinol wrth gefn drwy drosglwyddiad arian wrth gefn. Mae incwm o waddolion digyfyngiad yn cael ei gofnodi yn y cyfnod pan y'i derbynnir.

Cedwir rhoddion cyfyngedig o fewn y cronfeydd cyfyngedig nes y byddant yn cael eu defnyddio yn unol â'r cyfyngiadau, ac ar yr adeg honno fe ryddheir yr incwm i'r arian cyffredinol wrth gefn drwy drosglwyddiad arian wrth gefn. Mae rhoddion heb gyfyngiadau arnynt yn cael eu cofnodi yn yr incwm pan fo gan y Brifysgol yr hawl i'r cronfeydd.

Cofnodir incwm o fuddsoddiadau ac arbriso gwaddolion yn yr incwm i'r flwyddyn pan fydd yn codi, naill ai fel incwm cyfyngedig neu ddigyfyngiad. Mae'r dosbarthiad yn dibynnu ar y telerau a'r cyfyngiadau a osodir ar y gronfa waddol unigol.

Pedwar prif fath o roddion a gwaddolion a gofnodir yn y cronfeydd wrth gefn:

1. Rhoddion cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi bod rhaid defnyddio'r rhodd at ryw fwriad penodol.
2. Gwaddolion parhaol digyfyngiad - mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaol i gynhyrchu llif incwm er budd cyffredinol y Brifysgol.
3. Gwaddolion treuliadwy cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi amcan penodol ac eithrio prynu neu adeiladu asedau cyffyrddadwy sefydlog, ac mae gan y Brifysgol yr hawl i ddefnyddio'r cyfalaf.
4. Gwaddolion parhaol cyfyngedig - mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaol i gynhyrchu llif incwm i'w ddefnyddio at ryw nod penodol.

4. CYFRIFO BUDDIANNAU YMDDEOL

Dyma'r pedwar prif gynllun pensiwn yn y Brifysgol:

- Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS), sef cynllun Aml-gyflogwr â Buddiannau Diffiniedig;
- Cynllun Pensiwn Prifysgol Aberystwyth (CPPA), sef Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig; a
- Cynllun Pensiwn ac Aswariant Prifysgol Aberystwyth (CPAPA), sef Cynllun Buddiannau Diffiniedig sydd wedi'i gau rhag cyfraniadau gan weithwyr yn y dyfodol;
- Cronfa Pensiwn Dyfed (CPD), sef Cynllun Buddiannau Diffiniedig sydd wedi'i gau rhag cyfraniadau gan weithwyr yn y dyfodol.

Cynllun Aml-gyflogwr â Buddiannau Diffiniedig

Mae cynlluniau Aml-gyflogwr â Buddiannau Diffiniedig yn cael eu prisio bob yn dair blynedd gan actiwariaid annibynnol a chanddynt gymwysterau proffesiynol. Os nad yw'r Brifysgol yn gallu nodi ei chyfran hi o asedau a rhwymedigaethau gwaelodol y cynllun ar sail gyson a rhesymol oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun, cyfrifir am y cynllun fel cynllun buddiannau ymddeol â chyfraniadau diffiniedig. Cofnodir rhwymedigaeth o fewn y darpariaethau am unrhyw ymrwymiad contractiol i ariannu unrhyw ddiffygion o'r gorffennol o fewn y cynllun.

Cynllun Cyfraniadau Diffiniedig

Mae'r Brifysgol yn talu cyfraniadau penodedig i endid ar wahân ac ni fydd rhwymedigaeth gyfreithiol, na thrwy ddehongliad, arni i dalu mwy. Mae rhwymedigaethau am gyfraniadau i gynlluniau pensiwn cyfraniadau diffiniedig yn cael eu cofnodi fel gwariant yn y datganiad o incwm yn y cyfnodau pan fo'r staff yn cyflawni eu dyletswyddau.

Cynllun Buddiannau Diffiniedig

UMewn cynlluniau buddiannau diffiniedig mae ar y Brifysgol rwymedigaeth i i ddarparu'r buddiannau y cytunwyd arnynt i aelodau presennol o staff ac i gyn-weithwyr. Y Brifysgol sy'n ysgwyddo'r risg actiwaraidd (sef bod y buddiannau yn costio'n fwy neu'n llai na'r disgwyl) a'r risg fuddsoddol (sef bod yr adenillion ar yr asedau a neilltuir i ariannu'r buddiannau yn wahanol i'r disgwyl).

Mae'r Brifysgol yn cofnodi rhwymedigaeth am ei hymrwymadau yn ôl cynlluniau buddiannau diffiniedig, net o asedau'r cynlluniau. Mae'r rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig net hon yn cael ei mesur drwy amcangyfrif y cyfanswm o fuddiannau y mae'r staff wedi'u hennill am eu gwasanaeth yn y cyfnodau presennol a blaenorol, wedi'i ostwng i bennu'r gwerth presennol, wedi tynnu gwerth teg asedau'r cynllun (yn ôl prisiau cynnig). Gwneir y gwaith cyfrifo gan actwari cymwys gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu credyd unedau. Os ased net yw canlyniad y gwaith cyfrifo hwnnw, cyfyngir ar gofnod yr ased hwnnw i'r graddau bod y Brifysgol yn gallu adfer y gweddill naill ai drwy leihau cyfraniadau yn y dyfodol, neu drwy ad-daliadau o'r cynllun. Mae cynlluniau buddiannau diffiniedig yn cael eu prisio bob yn dair blynedd gan actiwariaid annibynnol sydd â chymwysterau proffesiynol.

5. BUDDIANNAU CYFLOGAETH

Mae buddiannau cyflogaeth yn y tymor byr, megis cyflogau ac absenoldebau y telir amdanynt, yn cael eu cofnodi fel gwariant yn y flwyddyn pan fydd yr aelodau o staff dan sylw yn cyflawni eu gwasanaeth i'r Brifysgol. Cronnir unrhyw fuddiannau nas defnyddiwyd ac mae gwerth y rhwymedigaeth yn cael ei gofnodi fel y swm ychwanegol y mae'r Brifysgol yn disgwyl ei dalu o ganlyniad i'r hawliau nas defnyddiwyd.

6. PRYDLES AU CYLLID

Mae prydlesau lle mae'r Brifysgol yn arddel sylwedd yr holl risgiau a'r buddiannau sydd ynghlwm wrth berchnogaeth yr ased a brydlesir yn cael eu diffinio fel prydlesau cyllid. Mae asedau ar brydles a gafwyd drwy brydlesau cyllid a'r rhwymedigaethau prydles cyfatebol yn cael eu cofnodi ar y dechrau am swm sy'n cyfateb naill ai i'w gwerth teg neu werth presennol y taliadau prydles isafsymol, p'un bynnag fo'r isaf, ar ddechrau'r brydles.

Mae'r taliadau prydles isafsymol yn cael eu rhannu rhwng y costau cyllid a lleihad y rhwymedigaeth sy'n weddill. Mae cost y cyllid yn cael ei dyrannu i bob cyfnod yn ystod tymor y brydles er mwyn creu cyfradd llog gyson ar weddill y rhwymedigaeth.

7. PRYDLES AU GWEITHREDU

Cofnodir costau sy'n gysylltiedig â phrydlesau gweithredu ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles. Mae unrhyw breimymau neu gymhelliannau prydlesau yn cael eu lledu dros y cyfnod prydles isafsymol.

Mae incwm a gafwyd ynghylch prydlesau gweithredu a roddir yn cael eu cofnodi ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles. Rhennir unrhyw breimymau neu gymhelliannau prydlesau dros dymor isafsymol y brydles.

8. ARIAN TRAMOR

Y bunt (sterling) yw arian cyfredol gweithredol Grŵp Prifysgol Aberystwyth.

Trosir trafodion a gynhaliwyd mewn gwahanol fathau o arian tramor i'r bunt yn ôl y gyfradd gyfnewid arian tramor sy'n weithredol ar ddyddiad y trafodyn. Mae asedau ariannol a rhwymedigaethau a gofnodir mewn gwahanol fathau o arian tramor ar ddyddiad y fantolen yn cael eu trosi i'r arian cyfredol yn ôl y gyfradd gyfnewid arian tramor sy'n weithredol ar y dyddiad. Mae gwahaniaethau yn y cyfraddau newid arian tramor sy'n codi wrth drosi i'r arian cyfredol yn cael eu cofnodi yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr.

Mae asedau a rhwymedigaethau gweithrediadau tramor yn cael eu trosi i'r bunt yn ôl y cyfraddau cyfnewid arian tramor sy'n weithredol ar ddyddiad y fantolen. Mae refeniwiau a threuliau gweithrediadau tramor yn cael eu trosi ar gyfradd gyfartaleddol i'r flwyddyn lle mae'r gyfradd honno'n debyg i'r cyfraddau cyfnewid arian tramor a fu ar waith ar ddyddiadau'r trafodion. Mae gwahaniaethau cyfraddau newid sy'n codi wrth drosi gweithrediadau tramor fel hyn yn cael eu cofnodi o dan llog a chostau cyllid eraill.

9. ASED AU SEFYDLOG

Mae asedau sefydlog wedi'u datgan yn ôl y gost dybiedig wedi tynnu'r colledion dibrisio cronedig a'r colledion colli gwerth cronedig. Mae rhai eitemau o asedau sefydlog a ailbrisiwyd i werth teg ar ddyddiad y trosglwyddiad i SORP Addysg Uwch 2015, neu cyn y dyddiad hwnnw, wedi'u mesur ar sail y gost dybiedig, sef y gwerth ailbrisiu a bennwyd ar ddyddiad yr ailbrisiad hwnnw.

Os bydd oes ddefnyddiol wahanol gan wahanol rannau o ased sefydlog, cyfrifir amdanynt fel eitemau o asedau sefydlog ar wahân.

Mae dulliau dibrisio, oesau defnyddiol a gwerthoedd gweddillion yn cael eu hadolygu ar ddyddiad paratoi pob mantolen.

Tir ac adeiladau

Cafodd eiddo rhydd-ddaliad y Brifysgol, ac eithrio Neuaddau Preswyl ac adeiladau eraill sy'n gysylltiedig â masnachu, eu ailbriso ar sail gwerth adnewyddu ar ôl dibrisiant ar 31 Gorffennaf 2014. Mae'r asedau hyn yn parhau yn ôl prisiad 2014. Mae ychwanegiadau eraill yn cael eu dal yn ôl y gost.

Mae adeiladau rhydd-ddaliad yn cael eu dibrisio ar sail llinell syth dros gyfnod eu hoes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig, yn unol â'u rhannau cyfansoddol, sef:

Tymor hir e.e. sylfeini ac adeiladwaith	40 i 60 o flynyddoedd
Tymor Canolig e.e. gwasanaethau	10 i 30 o flynyddoedd
Tymor Byr e.e. gosodiadau mewnol	5 i 10 o flynyddoedd

Mae costau sy'n codi mewn cyswllt â thir ac adeiladau, ar ôl eu prynu neu eu hadeiladu ar y cyntaf, yn cael eu cyfalafu i'r graddau eu bod yn cynyddu'r budd disgwyliedig i'r Brifysgol yn y dyfodol. Ni ddibrisir asedau tra byddant yn cael eu hadeiladu.

Nid yw tir ar rydd-ddaliad yn cael ei ddibrisio gan yr ystyrir bod iddo oes ddefnyddiol am gyfnod amhenodol. Mae tir ar brydles yn cael ei ddibrisio dros gyfnod y brydles.

Offer

Y mae gwariant ar offer sy'n costio llai na £10,000 fesul eitem unigol yn cael ei ddileu yn y flwyddyn pan y'u prynwyd. Mae'r offer eraill yn cael eu cyfalafu.

Cofnodwyd offer a gyfalafwyd yn ôl eu cost a'u dibrisio drwy'r dull llinell syth, dros gyfnod disgwyliedig eu defnyddioldeb, sef pum mlynedd, heblaw am offer a gafwyd ar gyfer prosiectau ymchwil penodol sy'n cael eu dibrisio dros oes y prosiect (sef fel arfer 3 blynedd).

Meddalwedd

Mae costau datblygu meddalwedd sy'n gysylltiedig yn uniongyrchol â sicrhau bod system gyfrifiadurol neu beirianwaith arall a weithredir yn gyfrifiadurol yn gallu cael eu defnyddio o fewn y busnes yn cael eu rhoi yn nosbarth asedau sefydlog anniriaethol (anghyffyrddadwy) o fewn offer a pheiriannau.

Asedau treftadaeth

Ystyr asedau treftadaeth yw paentiadau, darnau o waith celf a darnau seramig a delir gan y Brifysgol. Maent yn cael eu dal a'u cynnal yn bennaf oherwydd eu cyfraniad at wybodaeth a diwylliant. Mae'r eitemau hynny y pennwyd eu gwerth dros £10,000 wedi'u cyfalafu a'u cofnodi yn ôl y gost neu eu gwerth caffael, lle y bo modd cael amcan rhesymol o'r gost neu'r gwerth. Nid yw asedau treftadaeth yn cael eu dibrisio gan fod eu bywyd economaidd hir a'u gwerth gweddilliol uchel yn golygu na fyddai sylwedd i unrhyw ddibrisio o'r fath.

Mae unrhyw gostau sy'n codi o waith adfer neu gadwriaethol i'r asedau hyn yn cael eu cynnwys yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr yn y flwyddyn pan fo'r costau hynny'n codi.

10. EIDDO BUDDSODDI

Ystyr eiddo buddsoddi yw tir ac adeiladau a ddelir er mwyn cael incwm o'u llogi neu er mwyn arbriso cyfalaf, yn wahanol i'r eiddo a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau.

Mesurir eiddo buddsoddi yn ôl y gost ar y cychwyn, ac wedyn yn ôl eu gwerth teg, ac mae unrhyw newidiadau yn cael eu cofnodi yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr. Nid ydynt yn cael eu dibrisio ond yn hytrach yn cael eu hailbriso neu eu hadolygu yn unol ag amodau'r farchnad ar 31 Gorffennaf bob blwyddyn.

11. BUDDSODDIADAU ERAILL

Mae buddsoddiadau a restrir yn cael eu priso yn ôl eu gwerth teg ar y farchnad ac mae enillion a cholledion yn cael eu cofnodi yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr.

Mae buddsoddiadau asedau anghyfredol yn cael eu cofnodi ar y Fantolen yn ôl eu cost wedi'u hamorteiddio, wedi tynnu unrhyw addasiadau am golli gwerth.

Mae buddsoddiadau mewn endidau a gyd-reolir, cwmnïau cysylltiedig ac is-gwmnïau yn cael eu cofnodi yn ôl y gost wedi tynnu addasiadau am golli gwerth yng nghyfrifon y Brifysgol.

Delir buddsoddiadau asedau cyfredol yn ôl eu gwerth teg, ac mae unrhyw newidiadau yn cael eu cofnodi yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr.

12. STOC

Prisiwyd stoc yn ôl y gost neu'r gwerth gwireddadwy net, p'un bynnag fo'r isaf.

13. ARIAN PAROD A CHYFWERTH AG ARIAN PAROD

Mae Arian Parod yn cynnwys arian parod mewn llaw, adneuron sydd i'w had-dalu ar gais, a gorgodiadau. Cyfrifir bod adneuron i'w had-dalu ar gais os ydynt ar gael i bob pwrpas o fewn 24 awr heb gosb ariannol.

Mae arian cyfatebol yn fuddsoddiadau byrdymor a hylifol iawn y gellir yn hawdd eu trosi'n symiau hysbys o arian parod, heb risg sylweddol o newid yn eu gwerth.

14. DARPARIAETHAU, RHWYMEDIGAETHAU AMODOL AC ASED AU AMODOL

Cydnabyddir darpariaethau yn y datganiadau ariannol pan:

- (i) fo gan y Brifysgol ymrwymiad (cyfreithiol neu ddeongliadol) yn y presennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol;
- (ii) fo'n debygol y bydd angen gwario buddiannau economaidd er mwyn bodloni'r ymrwymiad hwnnw; a phan
- (iii) fo modd gwneud amcangyfrif dibynadwy am swm yr ymrwymiad.

Mae'r maint a gofnodir yn ddarpariaeth yn cael ei bennu drwy dynnu'r llif disgwylidig o arian parod yn y dyfodol, ar gyfradd, cyn tynnu treth, sy'n adlewyrchu'r risgiau sy'n berthnasol i'r rhwymedigaeth.

Mae rhwymedigaethau amodol yn codi o ddigwyddiad yn y gorffennol sy'n gosod ymrwymiad posib ar y Brifysgol ac ni fydd modd ei gadarnhau nes y bo digwyddiadau posib yn y dyfodol, y tu allan i reolaeth y Brifysgol, yn digwydd ai peidio. Mae rhwymedigaethau amodol hefyd yn codi mewn amgylchiadau lle y byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall, ond naill ai ei bod hi'n annhebyg y bydd angen i adnoddau fynd allan, neu ei bod hi'n amhosib mesur maint yr ymrwymiad yn ddibynadwy.

Mae ased amodol yn codi lle mae digwyddiad yn golygu ei bod hi'n debygol y bydd y Brifysgol yn cael ased ond ni fydd modd ei gadarnhau nes y bo digwyddiadau posib yn y dyfodol, y tu allan i reolaeth y Brifysgol, yn digwydd ai peidio.

Nid yw asedau a rhwymedigaethau amodol yn cael eu cofnodi ar y Fantolen, ond fe'u datgenir yn y nodiadau.

15. TRETH

Mae'r Brifysgol yn elusen eithriedig o fewn ystyr Rhan 3 o Ddeddf Elusennau 2011. Felly mae'n elusen yn unol â'r ystyr ym Mharagraff 1 o atodlen 6 o Ddeddf Cyllid 2010 ac felly mae gan y Brifysgol botensial i gael ei heithrio rhag talu treth ar incwm neu enillion cyfalaf a geir o fewn y categorïau sy'n cael eu cwmpasu gan adrannau 478-488 o Ddeddf Treth Gorfforaethol 2010 (CTA 2010) neu adran 256 o Ddeddf Trethu Enillion Taladwy 1992 i'r graddau bod yr incwm neu'r enillion dan sylw wedi eu defnyddio at ddibenion cwbl elusennol.

Mae is-gwmnïau'r Brifysgol yn talu Treth Gorfforaethol yn union fel unrhyw gorff masnachol arall.

Byddai treth ohiriedig yn cael ei darparu'n llawn ar wahaniaethau amseru sy'n golygu bod rhwymedigaeth ar ddyddiad y fantolen i dalu mwy o dreth, neu hawl i dalu llai o dreth, ar ddyddiad yn y dyfodol.

Mae prif gylchoedd gweithredu'r Brifysgol yn cael eu hesgusodi rhag Treth ar Werth (TAW), ond mae rhai cyflenwadau a gwasanaethau ategol yn talu TAW ar wahanol gyfraddau. Mae Gwariant yn cynnwys Treth ar Werth anadferadwy a godwyd gan gyflenwyr i'r Brifysgol.

16. ARIAN WRTH GEFN

Mae arian wrth gefn wedi'i bennu naill ai'n gyfyngedig neu'n ddigyfyngiad. Mae gwaddolion cyfyngedig wrth gefn yn cynnwys gweddillion a ddelir, drwy eu gwaddoli i'r Brifysgol, mewn cronfeydd sydd wedi'u cyfyngu yn barhaol ac y mae'n rhaid i'r Brifysgol eu dal am byth.

Mae cronfeydd cyfyngedig eraill wrth gefn yn cynnwys gweddillion lle y mae'r rhoddwr wedi pennu amcan penodol iddynt ac felly dim ond at ddibenion cyfyngedig y mae'r Brifysgol yn cael defnyddio'r cronfeydd hynny.

17. OFFERYNNAU ARIANNOL SYLFAENOL

Masnach a dyledwyr / credydwyr eraill

Mae dyledwyr a chredydwyr nad oes ganddynt gyfradd log ddatganedig neu sy'n daladwy o fewn un flwyddyn yn cael eu cofnodi yn ôl pris y trafodyn. Cofnodir unrhyw golledion sy'n deillio o golli gwerth yn y datganiad o incwm cynhwysfawr o fewn y costau gweithredu eraill.

Rhwymedigaethau ariannol hirdymor

Mae rhwymedigaethau ariannol hirdymor yn cael eu dosbarthu yn ôl sylwedd goblygiadau contractiol yr offeryn ariannol, yn hytrach na ffurf gyfreithiol yr offeryn ariannol. Mae'r holl fenthyciadau a ddelir gan y Grŵp yn cael eu dosbarthu fel offerynnau ariannol sylfaenol yn unol â gofynion FRS 102, ac yn cael eu dal yn ôl eu cost wedi'u hamorteiddio. Nid yw benthyciadau a buddsoddiadau sy'n daladwy neu'n ddyledus o fewn un flwyddyn yn cael eu disgowntio.

Cafwyd y llety myfyrwyr, Fferm Penglais, drwy ddefnyddio cyllid oddi wrth Legal & General (L&G) a Balfour Beatty. Mae'r adeilad wedi'i gofnodi yn ôl y gost. Mae'r cyllid a ddarparwyd gan L&G a Balfour Beatty wedi'i gofnodi o dan gredydwyr hirdymor ar sail y gyfradd log ymhlyg yn y trefniadau.

DATGANIAD CYFUN A DATGANIAD Y BRIFYSGOL O INCWM CYNHWYSFAWR i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021

	Nodiadau	2021		2020	
		Cyfun £000	Y Brifysgol £000	Cyfun £000	Y Brifysgol £000
INCWM					
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	1	53,989	53,989	53,514	53,514
Grantiau cyrff cyllido	2	22,054	22,054	14,997	14,997
Grantiau a chontractau ymchwil	3	20,217	20,217	15,566	15,566
Incwm arall	4	21,707	19,652	22,252	22,366
Incwm o fuddsoddiadau	5	233	233	521	521
Cyfanswm yr incwm cyn gwaddolion a rhoddion		118,200	116,145	106,850	106,964
Rhoddion a gwaddolion	6	642	642	684	684
Cyfanswm yr incwm		118,842	116,787	107,534	107,648
GWARIANT					
Costau staff	7/9	66,187	65,734	56,802	56,550
Costau ailstrwythuro sylfaenol	7/9	184	184	103	103
Gwariant gweithredu arall	9	38,544	37,949	39,278	39,632
Dibrisiant	10	11,946	10,891	9,884	9,884
Llog a chostau cyllid eraill	8/9	4,003	4,003	4,484	4,484
Cyfanswm y gwariant	9	120,864	118,761	110,551	110,653
Diffyg cyn enillion/colledion eraill a chyfran o ddiffyg gweithredol o fentrau ar y cyd a mentrau cysylltiedig.		(2,022)	(1,974)	(3,017)	(3,005)
Cyfran o warged gweithredol o fentrau ar y cyd		-	-	-	-
Enillion ar ôl gwerthu asedau sefydlog		243	243	35	35
Enillion / (colledion) o fuddsoddiadau		6,020	6,020	(2,060)	(2,060)
Gweddill/(Diffyg) cyn treth		4,241	4,241	(5,042)	(5,030)
Treth		-	-	-	-
Gweddill/(Diffyg) ar ôl treth		4,241	4,289	(5,042)	(5,030)
(Colledion) actiwaraidd ar y cynlluniau pensiwn	29	(2,298)	(2,298)	(11,147)	(11,147)
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn		1,943	1,991	(16,189)	(16,177)
Cynrychiolir gan:					
Incwm cynhwysfawr o waddolion am y flwyddyn	21	(4,611)	(4,611)	(1,089)	(1,089)
Incwm (gwariant) cynhwysfawr am y flwyddyn	22	(7)	(7)	(22)	(22)
Incwm cynhwysfawr digyfngiad am y flwyddyn		6,561	6,609	(15,078)	(15,066)
		1,943	1,991	(16,189)	(16,177)
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn a briodolir i:					
Cyfran anreolaethol		-	-	-	-
Y Brifysgol		1,943	1,991	(16,189)	(16,177)

MANTOLEN GYFUN A MANTOLEN Y BRIFYSGOL

ar 31 Gorffennaf 2021

	Nodiadau	2021		2020	
		Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
		£000	£000	£000	£000
ASEDAU ANGHYFREDOL					
Asedau sefydlog	10	252,144	222,857	244,815	217,380
Asedau treftadaeth	11	1,898	1,898	1,347	1,347
Eiddo buddsoddi	12	5,223	5,223	5,723	5,723
Buddsoddiadau	14	37,765	37,765	31,943	31,943
Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau		-	-	-	-
		297,030	267,743	283,828	256,393
ASEDAU CYFREDOL					
Stoc	15	1,684	1,684	1,603	1,603
Masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	16	13,387	13,870	15,029	12,515
Buddsoddiadau	17	2,495	2,495	1,487	1,487
Arian parod a chyfwerth ag arian parod		7,290	6,548	12,325	12,207
		24,856	24,597	30,444	27,812
Tynnu: Credydwy: symiau sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn	18	34,582	33,214	33,157	32,124
(Rhwymedigaethau) cyfredol net		(9,726)	(8,617)	(2,713)	(4,312)
Cyfanswm asedau wedi tynnu rhwymedigaethau cyfredol		287,304	259,126	281,115	252,081
Credydwy: symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn	19	133,149	104,923	127,734	100,299
DARPARIAETHAU					
Darpariaethau pensiynau	20	52,392	52,392	52,046	52,046
Darpariaethau eraill	20	1,813	1,813	3,328	1,729
Cyfanswm asedau net		99,950	99,998	98,007	98,007
ARIAN CYFYNGEDIG WRTH GEFN					
Arian wrth gefn o incwm a gwariant - arian wrth gefn o waddoliadau	21	30,946	30,946	35,557	35,557
Arian wrth gefn o incwm a gwariant - arian cyfyngedig wrth gefn	22	148	148	155	155
ARIAN DIGYFYNGIAD WRTH GEFN					
Arian wrth gefn o incwm a gwariant - digyfyngiad		68,856	68,904	62,295	62,295
Cyfanswm arian wrth gefn		99,950	99,998	98,007	98,007

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Gyngor y Brifysgol ar 26 Tachwedd 2021 ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan:

Dr Emyr Roberts,
Cadeirydd y Cyngor

Yr Athro Elizabeth Treasure,
Is-Ganghellor

DATGANIAD CYFUN A DATGANIAD Y BRIFYSGOL O NEWIDIADAU YN YR ARIAN WRTH GEFN ar 31 Gorffennaf 2021

CYFUN	Cyfrif incwm a gwariant			Cyfanswm Yn Cynnwys Cyfran Anreolaethol
	Gwaddolion £000	Cyfyngedig £000	Digyfyngiad £000	£000
Gweddill ar 1 Awst 2020	36,646	177	77,373	114,196
Gwarged/(diffyg) o'r datganiad o incwm cynhwysfawr	(1,089)	(22)	(15,078)	(16,189)
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(1,089)	(22)	(15,078)	(16,189)
Gweddill a ailddatganwyd ar 31 Gorffennaf 2020	35,557	155	62,295	98,007
Gwarged/(diffyg) o'r datganiad o incwm cynhwysfawr	(4,611)	(7)	6,561	1,943
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(4,611)	(7)	6,561	1,943
Gweddill ar 31 Gorffennaf 2021	30,946	148	68,856	99,950

Y BRIFYSGOL	Cyfrif incwm a gwariant			Cyfanswm yn Cynnwys Cyfran Anreolaethol
	Gwaddolion £000	Cyfyngedig £000	Digyfyngiad £000	£000
Gweddill ar 1 Awst 2020	36,646	177	77,361	114,184
Gwarged/(diffyg) o'r datganiad o incwm cynhwysfawr	(1,089)	(22)	(15,066)	(16,177)
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(1,089)	(22)	(15,066)	(16,177)
Gweddill a ailddatganwyd ar 31 Gorffennaf 2020	35,557	155	62,295	98,007
Gwarged/(diffyg) o'r datganiad o incwm cynhwysfawr	(4,611)	(7)	6,609	1,991
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(4,611)	(7)	6,609	1,991
Gweddill ar 31 Gorffennaf 2021	30,946	148	68,904	99,998

Mae cyfran anreolaethol yn ymwneud â CAMA Cyf werth £25 ac felly mae hi wedi'i thalgrynnu i sero ac nid yw'n cael ei dangos ar wahân yn y nodyn uchod. Crëwyd yr arian wrth gefn wrth ailbrizio pan drosglwyddwyd i FRS102 ac fe gofnodwyd yr eiddo yn ôl eu cost dybiedig. Gan nad yw'n bolisi gan y Grŵp ailbrizio ei asedau sefydlog, mae wedi tybio ei bod hi'n fwy priodol eu dangos o fewn ei gronfa wrth gefn o incwm a gwariant.

DATGANIAD CYFUN O'R LLIF ARIAN PAROD i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021

	Nodiadau	2021	2020
		£000	£000
Llif arian parod o weithgareddau gweithredol			
Gweddill/(diffyg) am y flwyddyn		4,241	(5,042)
Addasiad am eitemau heb gynnwys arian parod			
Dibrisiant	11	11,946	9,884
Colli gwerth asedau sefydlog		897	7,720
(Enillion)/colled o fuddsoddiadau gwaddolion	21	(3,950)	1,473
(Enillion)/colled o fuddsoddiadau eraill		(2,070)	587
(Cynnydd) yn y stoc	15	(81)	(175)
Gostyngiad mewn dyledwyr	16	1,643	7,347
Gostyngiad/(cynnydd) mewn credydwyr	18/19	1,492	(4,413)
Costau llog pensiynau	29	649	1,130
Cyfraniad at bensiynau yn fwy na chost y gwasanaeth cyfredol	29	(2,030)	(1,872)
Newid yn nhybiaethau cynllun lleihau diffyg yr USS	29	(574)	(10,947)
(Gostyngiad)/cynnydd mewn darpariaethau eraill	20	(1,516)	511
Cyfran o'r diffyg gweithredol o is-gwmnïau		41	11
Addasiadau am weithgareddau buddsoddi neu gyllido			
Incwm o fuddsoddiadau	6	(233)	(521)
Llog taladwy	9	3,296	3,290
Incwm o waddolion	21	(330)	(291)
Elw ar ôl gwerthu asedau sefydlog		(243)	(35)
Incwm o grantiau cyfalaf o fewn grantiau ymchwil	3/5	(3,874)	(2,845)
Mewnlif arian parod net o weithgareddau gweithredol		9,304	5,812
Llif arian parod o weithgareddau buddsoddi			
Enillion ar ôl gwerthu asedau sefydlog		868	2,059
Derbyniadau o grantiau cyfalaf		12,768	20,378
Incwm o fuddsoddiadau	6	233	521
Taliadau a wnaed i brynu asedau sefydlog		(20,941)	(34,273)
Buddsoddiadau asedau anghyfredol newydd		(810)	31
		(7,882)	(11,284)
Llif arian parod o weithgareddau cyllido			
Llog a dalwyd		(3,287)	(3,282)
Benthyciadau newydd heb sicrwydd		(3,500)	6,500
Arian parod a dderbyniwyd o waddolion	21	330	291
		(6,457)	3,509
Gostyngiad mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn y flwyddyn			
		(5,035)	(1,963)
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	23	12,325	14,288
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	23	7,290	12,325

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2021

Nodiadau	2021		2020	
	Cyfun £000	Y Brifysgol £000	Cyfun £000	Y Brifysgol £000
1 FFFIOEDD DYSGU A CHONTRACTAU ADDYSG				
Myfyrwyr amser-llawn cartref / yr UE	46,643	46,643	46,545	46,545
Myfyrwyr rhyngwladol amser-llawn	6,310	6,310	6,017	6,017
Myfyrwyr rhan-amser	752	752	693	693
Grantiau Cynnal Hyfforddiant Ymchwil	284	284	259	259
	53,989	53,989	53,514	53,514
2 GRANTIAU CYRFF CYLLIDO				
Grant adnewyddol				
Cyngor Cyllido Addysg Uwch	18,497	18,497	10,876	10,876
Rhyddhau grantiau cyfalaf CCAUC a ohiriwyd	1,172	1,172	676	676
Grantiau penodol				
Cronfa Datblygu Strategol	405	405	39	39
Adran Addysg a Sgiliau Llywodraeth Cymru	1,980	1,980	3,406	3,406
	22,054	22,054	14,997	14,997
3 GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL				
Cynghorau ymchwil	6,074	6,074	5,529	5,529
Elusennau ymchwil	1,546	1,546	757	757
Llywodraethau (y DU a thramor)	11,293	11,293	7,625	7,625
Diwydiant a masnach	1,296	1,296	1,473	1,473
Arall	8	8	182	182
	20,217	20,217	15,566	15,566
4 INCWM ARALL				
Llety, arlwy a chynadleddau	8,176	8,176	9,351	9,351
Grantiau refeniw eraill	1,457	459	561	462
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd	2,948	2,941	3,559	3,559
Canolfan y Celfyddydau	1,991	1,991	1,917	1,917
Ffermydd	1,474	1,474	1,472	1,472
Rhyddhawyd o grantiau cyfalaf gohiriedig	2,702	1,647	1,865	1,865
Incwm arall	2,959	2,964	3,527	3,740
	21,707	19,652	22,252	22,366
5 INCWM O FUDDSODDIADAU				
Incwm buddsoddi o waddolion	21	33	45	45
Incwm buddsoddi o gronfeydd cyfyngedig wrth gefn	21	182	293	293
Incwm arall o fuddsoddiadau		18	183	183
		233	521	521

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

Nodiadau	2021		2020		
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol	
	£000	£000	£000	£000	
6 RHODDION A GWADDOLION					
Gwaddolion newydd	21	260	260	291	291
Rhoddion a chyfyngiadau arnynt	22	271	271	340	340
Rhoddion digyfyngiad		111	111	53	53
		642	642	684	684
7 COSTAU STAFF					
Cyflogau		52,277	51,802	54,075	53,823
Costau nawdd cymdeithasol		4,638	4,638	4,612	4,612
Costau pensiwn yr USS		7,549	7,549	7,376	7,376
Costau pensiynau eraill		2,319	2,319	1,686	1,686
		66,761	66,308	67,749	67,497
Costau staff - (gostyngiad) yng nghynllun pensiwn yr USS		(574)	(574)	(10,947)	(10,947)
		66,187	65,734	56,802	56,550
Costau staff - ailstrwythuro		184	184	103	103
Taliadau i'r Is-Ganghellor (o 1 Ebrill 2017)					
Taliadau i'r Is-Ganghellor					
Cyflog			232		232
Lwfans amhensiyniadwy			-		-
Bonws			-		-
Buddiannau trethadwy ar ffurf llety cymorthdaliedig			23		23
			255		255
Cyfraniadau pensiwn i'r USS			5		5
			260		260

Mae'r swm a ddangosir o dan 'Buddiannau trethadwy ar ffurf llety cymorthdaliedig' yn y tabl uchod yn ymwneud â'r llety a ddarperir gan Brifysgol Aberystwyth ym Mhlas Penglais. Nid yw'r ddarpariaeth o ran y llety ei hun wedi'i chynnyddu.

Ar 21 Medi 2018, cafodd Fframwaith Cydnabyddiaeth Staff Uwch ei gymeradwyo gan y Cyngor. Mae'r fframwaith hwnnw yn gosod ymagwedd y sefydliad tuag at dalu staff mewn swyddi uwch, gan gynnwys yr Is-Ganghellor. Ceir gweld copi yn: <https://www.aber.ac.uk/cy/about-us/corporate-information/remuneration/>.

Mae'r Cyngor wedi dirprwy'r awdurdod i'r Pwyllgor Cyflogau i gytuno ar faterion sy'n ymwneud â thâl yr Is-Ganghellor. Nid oes cynllun taliadau bonws ar waith, ac nid oes buddiannau eraill yn cael eu darparu ac eithrio llety, ac aelodaeth o gynllun pensiwn yr USS, fel y gwelir yn y tabl uchod.

Mae'r Brifysgol yn cydnabod ei bod yn gweithio mewn amgylchedd cystadleuol ac mae'n awyddus i ddenu a chadw'r staff gorau posib. Serch hynny, wrth wneud unrhyw benderfyniadau sy'n ymwneud â chyflogau staff uwch, mae'n ofynnol i'r Pwyllgor Cyflogau roi ystyriaeth i ba mor fforddiadwy yw'r penderfyniadau hynny, a chyfeirio at ddata meincnodi Prifysgolion tebyg. Ar gyfer tâl yr Is-Ganghellor, mae'r data meincnodi yn dod o'r Arolwg ar Gyflogau Uwch Staff a gynhelir bob blwyddyn gan Gymdeithas Cyflogwyr y Prifysgolion a'r Colegau (UCEA), a'r Arolwg ar Gyflogau Is-Ganghellorion a gynhelir bob blwyddyn gan Bwyllgor Cadeiryddion y Prifysgolion (CUC). Ystyrir bod y cyflog sy'n cael ei dalu'n cyd-fynd â swyddi tebyg mewn sefydliadau sydd o faint a natur debyg.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

7 COSTAU STAFF (parhad)

Mae pob aelod o'r staff uwch yn y Brifysgol - gan gynnwys yr Is-Ganghellor - yn awtomatig yn cael unrhyw ddyfarniadau tâl 'costau byw' sy'n cael eu darparu gan y Brifysgol i'w staff ar y meingefn tâl sengl y cytunwyd arno yn genedlaethol.

Mae'n rhaid i'r Is-Ganghellor gymryd rhan ym mhroses arfarnu'r sefydliad hefyd, sef y Cynllun Cyfraniad Effeithiol. Cynhelir yr arfarniad blynyddol hwn gan Gadeirydd y Cyngor, ac mae'r broses yn rhoi ystyriaeth i ba mor dda mae'r sefydliad yn ei gryswth yn gwneud yn ôl y Dangosyddion Perfformiad Allweddol y cytunwyd arnynt gan y Cyngor er mwyn monitro cyflawniad y Cynllun Strategol Sefydliadol. Mae canlyniad yr arfarniad hwnnw wedyn yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Cyflogau ac fe'i defnyddir yn sylfaen ar gyfer unrhyw argymhellion i'r Pwyllgor Cyflogau ynghylch unrhyw newidiadau i gyflog yr Is-Ganghellor.

Ceir mwy o wybodaeth am y Datganiad Polisi Tâl Blynyddol ar dudalen 37, ac am y Pwyllgor Cyflogau a Chyflogau Staff Uwch ar dudalen 50.

Mae cyfanswm cyflog yr Is-Ganghellor, wedi'i roi ar ffurf lluosrif cyflog y cyflogeion eraill i gyd, yn 6.77 gwaith (2019-20 6.83 gwaith) yn fwy na chanolrif cyflog y staff, lle y cyfrifir canolrif y cyflog ar sail y cyflogau amser-llawn a delir gan y Brifysgol i'r staff.

Mae cyfanswm cyflog yr Is-Ganghellor, wedi'i roi ar ffurf lluosrif y cyflogeion eraill i gyd, yn 7.55 gwaith (2019-20 7.65 gwaith) yn fwy na chanolrif cyflog y staff, lle y cyfrifir canolrif y cyflog ar sail y cyflogau amser-llawn a delir gan y Brifysgol i'r staff.

Dangosir taliadau'r Is-Ganghellor ar yr un sail â'r staff eraill sydd ar daliadau uwch. Telir cyfraniadau'r Brifysgol i'r USS ar yr un raddfa ag a wneir i staff academiaidd eraill.

Mae'r taliadau i'r staff eraill ar gyflogau uwch, ac eithrio cyfraniadau pensiwn y cyflogwr (yn amodol ar gyfarwyddiadau perthnasol ar gyfrifon), wedi'u dangos isod. Dangosir yr holl daliadau cyn tynnu unrhyw symiau 'aberthu cyflog':

	Nifer o Staff 2021	Nifer o Staff 2020
£100,001-£105,000	5	4
£105,001-£110,000	2	2
£110,001-£115,000	-	-
£115,001-£120,000	1	1
£120,001-£125,000	1	1
£125,001-£130,000	-	-
£130,001-£135,000	-	-
£135,001-£140,000	1	1
	10	9

CYFARTALEDD NIFEROEDD Y STAFF YN ÔL PRIF GATEGORÏAU	2021	2020
Academaidd	391	377
Ymchwil	126	140
Rheoli ac arbenigol	344	328
Technegol	135	135
Arall	398	399
	1,394	1,379

PERSONÉL RHEOLI ALLWEDDOL

Mae personél rheoli allweddol yn ymwneud â'r aelodau hynny sydd ar fwrdd gweithredol y Brifysgol yn unig, sef wyth aelod.

	2021	2020
	£000	£000
Taliadau i bersonél rheoli allweddol	1,295	1,282

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

7 COSTAU STAFF (parhad)

Aelodau'r Cyngor

Ni chafodd yr un o aelodau'r Cyngor unrhyw daliad gan y Brifysgol am fod yn aelod o'r Cyngor yn ystod y flwyddyn (2019-20 £dim). Nid yw aelodau staff y brifysgol a benodir ar y Cyngor yn derbyn taliad ychwanegol o unrhyw fath yn gysylltiedig â'u haelodaeth o'r Cyngor.

Ni chafodd yr un o aelodau'r Cyngor unrhyw daliad am wasanaethau eraill a ddarparwyd i'r Brifysgol, heblaw o dan contract cyflogaeth i'r aelodau o'r Cyngor sydd hefyd yn staff cyflogedig y Brifysgol, yn ystod y flwyddyn (2019-20: £dim).

Cyfanswm y treuliau a dalwyd i un aelod o'r cyngor, neu ar ei ran, oedd £400 (2019-20 £6,709 i 8 aelod o'r Cyngor). Talwyd hyn am gostau teithio a chynhaliadaeth yn codi o ganlyniad i'w presenoldeb yng nghyfarfodydd y Cyngor a chyfarfodydd eraill yn rhinwedd eu dyletswyddau swyddogol.

	2021		2020	
	Cyfun £000	Y Brifysgol £000	Cyfun £000	Y Brifysgol £000
8 LLOG A CHOSTAU CYLLID ERAILL				
Llog ar Lety Myfyrwyr Fferm Penglais	3,295	3,295	3,290	3,290
Gwahaniaethau cyfraddau cyfnewid		59	64	64
Cost llog ar rwymedigaeth pensiwn yr USS		135	658	658
Tâl net ar gynlluniau pensiwn		514	472	472
	4,003	4,003	4,484	4,484

9 DADANSODDIAD O GYFANSWM GWARIANT Y BRIFYSGOL YN ÔL GWEITHGAREDDAU

	Costau staff		Dibrisiant	Arall		Llog taladwy	Cyfanswm 2021	Cyfanswm 2020
	Costau gweithredol staff	Costau ailstrwythuro		Gwariant gweithredu arall				
Adran Academaidd	27,479	-	845	4,374	-	32,698	31,670	
Gwasanaethau Academaidd	5,976	-	211	2,319	712	9,218	9,616	
Grantiau a Chontractau Ymchwil	11,315	-	669	8,105	-	20,089	15,228	
Llety, Arlwyo a Chynadleddau	4,935	-	1,429	4,332	-	10,696	12,330	
Tir ac adeiladau	1,171	-	7,109	5,515	3,291	17,086	15,808	
Gwariant Cyffredinol ar Addysg	4,017	-	29	3,161	-	7,207	6,653	
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	4,732	184	268	5,212	-	10,396	914	
Cyfleusterau ac adnoddau i'r myfyrwyr a'r staff	2,263	-	61	2,603	-	4,927	2,936	
Colli gwerth asedau sefydlog	-	-	-	(907)	-	(907)	7,720	
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd	1,726	-	17	1,429	-	3,172	2,994	
Canolfan y Celfyddydau	1,604	-	126	478	-	2,208	2,334	
Ffermydd	490	-	127	1,128	-	1,745	2,175	
Taliad i'r archwilydd	-	-	-	140	-	140	142	
Treuliau Eraill	26	-	-	60	-	86	133	
	65,734	184	10,891	37,949	4,003	118,761	110,653	

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

9 DADANSODDIAD O GYFANSWM Y GWARIANT CYFUN YN ÔL GWEITHGAREDDAU (parhad)

	Costau staff		Arall			Cyfanswm 2021	Cyfanswm 2020
	Costau gweithredol staff	Costau ailstrwythuro	Dibrisiant	Arall Gwariant gweithredu	Llog Taladwy		
Adran Academaidd	27,479	-	845	4,374	-	32,698	31,670
Gwasanaethau Academaidd	5,976	-	211	2,319	712	9,218	9,616
Grantiau a Chontractau Ymchwil	11,315	-	669	8,105	-	20,089	15,228
Llety, Arlwyo a Chynadleddau	4,935	-	1,429	4,332	-	10,696	12,330
Tir ac adeiladau	1,171	-	7,109	5,515	3,291	17,086	15,808
Gwariant Cyffredinol ar Addysg	4,017	-	29	3,161	-	7,207	6,653
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	5,185	184	1,323	5,793	-	12,485	799
Cyfleusterau ac adnoddau i'r myfyrwyr a'r staff	2,263	-	61	2,603	-	4,927	2,936
Colli gwerth asedau sefydlog	-	-	-	(907)	-	(907)	7,720
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd	1,726	-	17	1,429	-	3,172	2,994
Canolfan y Celfyddydau	1,604	-	126	478	-	2,208	2,334
Ffermydd	490	-	127	1,128	-	1,745	2,175
Taliad i'r archwilydd	-	-	-	154	-	154	155
Treuliau Eraill	26	-	-	60	-	86	133
	66,187	184	11,946	38,544	4,003	120,864	110,551

MAE'R TALIAD I'R ARCHWILYDD YN CYNNWYS

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000
Taliad i archwilwyr allanol am wasanaethau archwilio	70	56	66	53
Taliad i archwilwyr allanol am wasanaethau heblaw archwilio:				
Pob gwasanaeth yswirio arall	31	31	20	20
Pob gwasanaeth arall heblaw archwilio	53	53	69	69

Diswyddo Gwirfoddol

Mae'r ymrwymiad i ariannu diswyddiadau gwirfoddol sydd yn y costau ailstrwythuro yn ymwneud â threfniadau y cytunwyd arnynt a disgwyli'r bydd costau i'w talu ymhen un flwyddyn.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

10 ASEDAU SEFYDLOG

Cyfun	Rhydd-ddaliad Tir ac Adeiladau	Prydles Tir ac Adeiladau	Cyfarpar a Pheiriannau	Asedau sydd yn cael eu hadeiladu	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
COST A PHRSIAD					
Ar 1 Awst 2020	226,842	53,156	47,314	48,772	376,084
Ychwanegiadau	8,460	-	7,025	5,456	20,941
Trosglwyddiadau	36,685	-	962	(37,647)	-
Gwaredu	(125)	-	(841)	-	(966)
Ar 31 Gorffennaf 2021	271,862	53,156	54,460	16,581	396,059
DIBRSIANT					
Ar 1 Awst 2020	74,734	7,348	41,717	7,470	131,269
Cost dibrsiant am y flwyddyn	7,768	1,347	2,831	-	11,946
Colli gwerth	1,444	-	-	-	1,444
Gwaredu	-	-	(744)	-	(744)
Ar 31 Gorffennaf 2021	83,946	8,695	43,804	7,470	143,915
Gwerth net yn ôl y llyfr					
Ar 31 Gorffennaf 2021	187,916	44,461	10,656	9,111	252,144
Ar 31 Gorffennaf 2020	152,108	45,808	5,597	41,302	244,815
Y BRIFYSGOL					
Cost a phrsiad					
Ar 1 Awst 2020	226,842	53,156	47,314	21,337	348,649
Ychwanegiadau	8,460	-	4,124	5,450	18,034
Trosglwyddiadau	9,812	-	400	(10,212)	-
Gwaredu	(125)	-	(841)	-	(966)
Ar 31 Gorffennaf 2021	244,989	53,156	50,997	16,575	365,717
DIBRSIANT					
Ar 1 Awst 2020	74,734	7,348	41,717	7,470	131,269
Cost dibrsiant am y flwyddyn	6,895	1,347	2,649	-	10,891
Colli gwerth	1,444	-	-	-	1,444
Gwaredu	-	-	(744)	-	(744)
Ar 31 Gorffennaf 2021	83,073	8,695	43,622	7,470	142,860
Gwerth net yn ôl y llyfr					
Ar 31 Gorffennaf 2021	161,916	44,461	7,375	9,105	222,857
Ar 31 Gorffennaf 2020	152,108	45,808	5,597	13,867	217,380

Mae rhydd-ddaliad tir ac adeiladau yn cynnwys £3,132,000 (2019-20 £9,327,000) sy'n ymwneud ag eiddo gwaddol (gweler nodyn 21).

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

11 ASEDAU SEFYDLOG - ASEDAU TREFTADAETH

Y Brifysgol ac yn Gyfun

	Asedau Treftadaeth	Cyfanswm
	£000	£000
COST A PHRSIAD		
Ar 1 Awst 2020	1,347	1,347
Ychwanegiadau	724	724
Ar 31 Gorffennaf 2021	2,071	2,071
DIBRSIANT		
Ar 1 Awst 2020	-	-
Colli gwerth	173	173
Ar 31 Gorffennaf 2021	173	173
Gwerth net yn ôl y llyfr		
Ar 31 Gorffennaf 2021	1,898	1,898
Ar 31 Gorffennaf 2020	1,347	1,347

Cynhaliwyd y prisiad allanol llawn ar yr asedau treftadaeth gan Webb Valuations Fine Art Ltd ym mis Mawrth 2011 i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2011. Eleni cynhaliwyd adolygiad ar yr holl asedau treftadaeth gwerth mwy na £10,000; fe'i cynhaliwyd gan staff profiadol yn adran Ysgol Gelf y Brifysgol. Er bod yr adolygiad hwnnw'n gyfyngedig i aelodau o'r staff mewnol, mae ganddynt brofiad helaeth o ymdrin â'r eitemau hyn ac yn ymwybodol o'u gwerth yn ôl prisiau'r farchnad bresennol. Penderfynwyd na fyddai'n rhoi gwerth da am arian pe byddai'r asedau hyn yn cael eu hailbrisiu'n allanol gan fod ein staff ein hunan yn fwy ymwybodol o werth ein hasedau yn ôl y farchnad bresennol. Mae unrhyw eitemau y mae eu gwerth wedi disgyn ers y prisiad llawn yn 2011 wedi'u dibrisio, ac mae'r lleihad hwnnw yn eu gwerth wedi'u cofnodi yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn. O ran unrhyw asedau y mae eu gwerth wedi cynyddu, ni wnaethpwyd unrhyw addasiadau i'r gwerth a gofnodwyd yn y prisiad llawn yn 2011. Mae unrhyw asedau newydd nad oeddent wedi'u cynnwys yn y prisiad llawn yn 2011 wedi'u cynnwys yn y ffigurau uchod fel ychwanegiadau yn ystod y flwyddyn.

12 ASEDAU SEFYDLOG - EIDDO BUDDSODDI

Y Brifysgol ac yn Gyfun

	Buddsoddi Rhydd-ddaliad Tir ac Adeiladau	Cyfanswm
Prisiad	£000	£000
Ar 1 Awst 2020	5,723	5,723
Trosglwyddiadau	-	-
Symudiad yn y prisiad teg	-	-
Gwaredu	(500)	(500)
Ar 31 Gorffennaf 2021	5,223	5,223

Tir ac adeiladau buddsoddi rhydd-ddaliad

Cynhaliwyd y prisiad llawn diwethaf ar yr asedau hyn gan Cooke & Arkwright yng Ngorffennaf 2016 i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2016. Yn ystod y flwyddyn cynhaliwyd adolygiad ar yr holl eiddo buddsoddi ar 31 Gorffennaf 2021 ac fe ddaethpwyd i'r casgliad na fyddai'n werth da am arian pe byddai'r asedau hyn yn cael eu hailbrisiu'n allanol, felly ni chofnodwyd nac enillion na cholledion yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn. Cynhaliwyd adolygiad colli gwerth ar asedau a farnwyd yn ddiangen gan yr adran ystadau ac fe'u hail-ddosbarthwyd yn asedau ar gael i'w gwerthu. Am ragor o wybodaeth gweler nodyn 30.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

13 BUDDSODDIADAU YN IS-GWMNIAU'R BRIFYSGOL

Cwmni	Prif Weithgareddau	Status	Shareholding
Campws Arloesi a Menter Prifysgol Aberystwyth (CAMA) Limited	Darparu ymchwil i ddiogelu cyflenwadau bwyd, maeth ac ynni; ynni adnewyddadwy a biotechnolegau ym Mhrydain	Perchen 75%	75 Cyfranddaliad Dosbarth A
Aber Trading Limited	Darparu gwaith ymgynghori ac ymchwil ym Mhrydain	Perchen 100%	1 Cyfranddaliad Cyffredin
Aberystwyth Limited	Darparu addysg Prifysgol Aberystwyth ym Mawrisiws	Perchen 100%	100,000 Cyfranddaliad cyffredin
Ymgynghori Busnes Aber Bangor Cyfyngedig	Darparu gwaith ymgynghori ym Mhrydain	Perchen 100%	2 Gyfranddaliad Cyffredin
Ceredigion Limited	Cwmni cwsg a sefydlwyd i ddarparu addysg ym Mawrisiws	Perchen 100%	1,000 Cyfranddaliad Cyffredin
IOMICS Limited	Gwaith ymchwil a datblygu arbrofol ar fiotechnoleg ym Mhrydain	Perchen 15%	150 Cyfranddaliad Cyffredin

Buddsoddiad yn Aberystwyth Limited

Ar ddiwedd y flwyddyn roedd yn gwmni segur ac mae wrthi'n cael ei ddiddymu.

Buddsoddiad yng Ngheredigion Limited

Ers ei gorffori nid yw'r cwmni wedi masnachu; bwriad y bwrdd yw diddymu'r cwmni hwn o fewn y flwyddyn ariannol bresennol.

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000

14 BUDDSODDIADAU ANGHYFREDOL

Stociau llog sefydlog	5,430	5,430	5,412	5,412
Buddsoddiadau di-ecwiti	108	108	108	108
Ecwitiau	22,386	22,386	17,938	17,938
Adenillion absoliwt	7,791	7,791	6,547	6,547
Ymddiriedolaeth unedol eiddo	2,050	2,050	1,938	1,938
	37,765	37,765	31,943	31,943

Mae buddsoddiadau anghyfredol yn cynnwys £22,702,000 (2019-20 £22,139,000) sy'n gysylltiedig â gwaddolion (gweler nodyn 21) a £15,063,000 (2019-20 £9,804,000) sy'n ymwneud â buddsoddiadau a ddelir gan Brifysgol Aberystwyth nad ydynt yn waddolion.

Mae'r Brifysgol wedi cynnal adolygiad mewnol o'r cronfeydd gwaddolion a'u rhesymoli er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd ag amcanion a bwriadau dymuniadau'r rhoddwyr.

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000

15 STOC

Defnyddiau treuliadwy cyffredinol	1,684	1,684	1,603	1,603
-----------------------------------	-------	-------	-------	-------

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000
16 MASNACH A SYMAU ERAILL SY'N DDERBYNIADWY				
Symiau sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn:				
Grantiau ymchwil sy'n dderbyniadwy	6,902	6,902	6,551	6,551
Symiau masnachol eraill sy'n dderbyniadwy	2,970	2,936	6,701	3,443
Ased treth - credyd RDEC	16	16	16	16
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	3,499	3,499	1,761	1,761
Symiau sy'n ddyledus o'r is-gwmnïau	-	517	-	744
	13,387	13,870	15,029	12,515

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000
17 BUDDSODDIADAU CYFREDOL				
Biliau Trysorlys	2,495	2,495	1,487	1,487

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000
18 CREDYDWYR: SYMAU SY'N DDYLEDUS O FEWN UN FLWYDDYN				
Taliadau a dderbyniwyd yn ernes	6,622	6,622	4,765	4,765
Gweddillion grantiau ymchwil	6,647	6,863	7,331	5,779
Incwm gohiriedig o Brydles Pentref y Myfyrwyr	680	680	680	680
Benthyciad Salix	182	182	-	-
Buddiannau byrdymor y staff	1,841	1,841	2,055	2,055
Eitemau taladwy o fasnach	5,678	5,678	3,393	3,393
Nawdd cymdeithasol a threth daladwy arall	2,856	2,900	2,222	2,796
Adnodd Credyd Cylchdroi	3,000	3,000	6,500	6,500
Croniadau ac incwm gohiriedig	2,559	1,986	3,262	3,207
Grantiau cyfalaf gohiriedig am lai nag un flwyddyn	4,517	3,462	2,949	2,949
	34,582	33,214	33,157	32,124

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
19 CREDYDWYR: SYMIAU SY'N DDYLEDUS AR ÔL MWY NAG UN FLWYDDYN				
Incwm gohiriedig o Brydles Pentref y Myfyrwyr	4,071	4,071	4,750	4,750
Benthyciad Salix	1,636	1,636		
Rhwymedigaethau â sicrwydd				
- Cyllid L&G	45,008	45,008	44,840	44,840
- Cydnabyddiaeth ohiriedig Balfour Beatty	5,163	5,163	5,065	5,065
Grantiau cyfalaf gohiriedig am dros un flwyddyn	77,271	49,045	73,079	45,644
	133,149	104,923	127,734	100,299
Dadansoddiad o fenthyciadau â sicrwydd a benthyciadau heb sicrwydd:				
Yn ddyledus ymhen pum mlynedd neu fwy	50,171	50,171	49,905	49,905
Cyfanswm y benthyciadau â sicrwydd a'r benthyciadau heb sicrwydd	50,171	50,171	49,905	49,905
Benthyciadau â sicrwydd sy'n daladwy erbyn 2048	50,171	50,171	49,905	49,905
	50,171	50,171	49,905	49,905

Ae rhwymedigaethau L&G a Balfour Beatty yn cael eu had-dalu drwy daliadau blynyddol sy'n cynyddu yn ôl y mynegai prisiau manwerthu tan 2048. Y cyfraddau llog ymhlyg yw 6 y cant (2019-20 6%) am gyllid L&G, a 12.6% (2019-20 12.5%) am Balfour Beatty.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

20 DARPARIAETHAU AM RWYMEDIGAETHAU AR 31 GORFFENNAF 2020

	Ymrwymiad i ariannu'r diffyg ar bensiynau'r USS	Ymrwymadau buddiannau diffiniedig	Cyfanswm darpariaethau'r pensiynau	Treth	Diswyddo gwirfoddol	Arall	Arall - cyfanswm
Cyfun	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2020	18,459	33,587	52,046	1,859	44	1,425	3,328
Defnyddiwyd yn y flwyddyn	-	-	-	(1,599)	(44)	-	(1,643)
Symudiadau yn y cynllun pensiynau	(1,229)	1,575	346	-	-	-	-
Ychwanegiadau yn 2020-21	-	-	-	-	27	101	128
Ar 31 Gorffennaf 2020	17,230	35,162	52,392	260	27	1,526	1,813
Y Brifysgol							
Ar 1 Awst 2020	18,459	33,587	52,046	260	44	1,425	1,729
Defnyddiwyd yn y flwyddyn	-	-	-	-	(44)	-	(44)
Symudiadau yn y cynllun pensiynau	(1,229)	1,575	346	-	-	-	-
Ychwanegiadau yn 2020-21	-	-	-	-	27	101	128
Ar 31 Gorffennaf 2021	17,230	35,162	52,392	260	27	1,526	1,813

Diffyg yr USS

Mae'r rhwymedigaeth i ariannu diffyg gorffennol Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) yn codi o'r rhwymedigaeth contractiol gyda'r cynllun pensiwn am daliadau llawn am fuddiannau sy'n deillio o'r perfformiad yn y gorffennol. Mae'r rheolwyr wedi asesu'r rhagolygon am y staff yng nghynllun yr USS yn y dyfodol a'r rhagolygon am daliadau cyflog dros gyfnod y rhwymedigaeth contractiol wrth asesu gwerth y ddarpariaeth hon. Ceir mwy o fanylion yn nodyn 29.

Darpariaeth Treth

Mae'r ddarpariaeth treth yn ymwneud ag adolygiad treth sy'n cael ei gynnal ar hyn o bryd, a disgwylir i'r taliadau gael eu gwneud o fewn un flwyddyn.

Darpariaeth Arall

O'r cyfanswm, sef £1,526,000, mae £1,326,000 o'r ddarpariaeth arall yn ymwneud ag ôl-groniad o waith cynnal a chadw ar eiddo prydles y mae'r brifysgol dan rhwymedigaeth contractiol i'w adfer i'w gyflwr gwreiddiol a lle mae disgwyl talu am y gwaith hwnnw ymhen cyfnod rhwng un flwyddyn a phum mlynedd. Mae'r gwerth hwnnw wedi'i seilio ar y costau disgwylidiedig ar hyn o bryd.

Cymerir bod y llifoedd hyn o adnoddau economaidd yn debygol ac felly darpariaeth sydd wedi'i gwneud ar eu cyfer, yn hytrach na rhwymedigaeth amodol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

21 GWADDOLION WRTH GEFN

Dyma'r asedau net cyfyngedig sy'n ymwneud â gwaddolion:

	Restricted permanent endowments	Unrestricted permanent endowments	Expendable endowments	Total
	£000	£000	£000	£000
Cyfalaf wedi'i ailddatgan a ddygwyd ymlaen	24,077	8,476	400	32,953
Incwm cronedig wedi'i ail-ddatgan a ddygwyd ymlaen	2,595	-	9	2,604
Gweddill a ail-ddatganwyd ar 1 Awst 2018	26,672	8,476	409	35,557
(Colled) ar ôl gwerthu asedau sefydlog	44	-	-	44
Cynnydd (gostyngiad) mewn tir ac adeiladau buddsoddi	-	-	-	-
Gwaddolion newydd	10	-	250	260
Incwm o fuddsoddiadau	182	23	10	215
Trosglwyddiadau	(863)	(8,898)	865	(8,896)
Gwariant	(146)	(5)	(33)	(184)
Cynnydd yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	3,479	404	67	3,950
Cyfanswm incwm cynhwysfawr gwaddolion am y flwyddyn	2,706	(8,476)	1,159	(4,611)
Gweddill ar 31 Gorffennaf 2021				
	29,378	-	1,568	30,946
Cyfalaf a ddygwyd ymlaen				
Incwm cronedig a ddygwyd ymlaen	26,824	-	1,505	28,329
Ar 31 Gorffennaf 2021	2,554	-	63	2,617
At 31 July 2020	29,378	-	1,568	30,946

Ar ben y cynnydd yng ngwerth y buddsoddiadau uchod yn ôl y farchnad (£3,950,000) yn ystod y flwyddyn (2019-20 gostyngiad £1,373,000) sydd wedi'i gynnwys uchod, bu symud yng ngwerth eiddo buddsoddi yn ôl y farchnad (Dim) (2019-20 £100,000) heb gyfrif y gwerthu a'r colli gwerth a ddangosir uchod.

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
Dadansoddiad yn ôl y math:	£000	£000	£000	£000
Darlithyddiaethau	2,242	2,242	1,957	1,957
Ysgoloriaethau a Bwrsariaethau	18,837	18,837	16,547	16,547
Cymorth ymchwil	6,380	6,380	5,536	5,536
Cronfeydd gwobrau	1,426	1,426	1,269	1,269
Cyffredinol	2,061	2,061	10,248	10,248
	30,946	30,946	35,557	35,557
Dadansoddiad yn ôl yr ased:	£000	£000	£000	£000
Buddsoddiadau	22,702	22,702	22,139	22,139
Tir ac adeiladau	3,132	3,132	9,327	9,327
Arian parod gwaddolion a biliau trysorlys	5,112	5,112	4,091	4,091
	30,946	30,946	35,557	35,557

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

22 GWADDOLION WRTH GEFN (parhad)

Mae'r incwm cronedig sy'n ymwneud â'r gwaddolion parhaol isod mewn diffyg ar hyn o bryd. Ym mhob achos, disgwylir y bydd incwm i dalu am y diffygion hyn yn cael ei dderbyn erbyn 31 Gorffennaf 2022.

	Captial	Income
Balansau ar 31 Gorffennaf 2021	£000	£000
Evan Morgan	1,431	(33)
Gwobr Llyfrau Glaxo (Biocemeg)	1	(1)
Cronfa Ysgoloriaethau Agored	2,544	(360)
	3,976	(394)

Mae gan y Sefydliad y gwaddolion isod o sylwedd sydd i gyd yn gyfyngedig o ran sut y'u defnyddir.

	Natur a diben	Asedau	Rhwymedig aethau	Incwm	Gwariant
Balansau ar 31 Gorffennaf 2021	£000	£000	£000	£000	£000
Cronfa Rhodd Gregynog	(a)	6,366	-	28	48
Cadair Wilson mewn Gwleidyddiaeth Ryngwladol	(b)	1,896	-	15	24
Cronfa Ysgoloriaethau Agored	(c)	2,544	-	20	5
Efrydiaeth Ymchwil David & Eleanor James	(d)	2,447	-	19	24
		13,253	-	82	101

- (a) Cronfa Rhodd Gregynog - Dyrennir y cronfeydd i Ddaearyddiaeth, y Gymraeg ac Astudiaethau Celtaidd, Cerddoriaeth, ac Efrydiau Allanol ar gyfer darlithoedd cyhoeddus a grantiau teithio i fyfyrwyr.
- (b) Cadair Wilson mewn Gwleidyddiaeth Ryngwladol - Talu am swydd Athro i ddysgu Gwleidyddiaeth Ryngwladol, cynorthwyo â chostau teithio'r Athro, prynu llyfrau i gynorthwyo â darlithoedd a myfyrwyr. Talu am gostau argraffu a chyhoeddi llyfrau. Ysgoloriaethau i israddedigion ac uwchraddedigion a gwobrau i fyfyrwyr.
- (c) Cronfa Ysgoloriaethau Agored - Ym mis Chwefror 1984 cymeradwyodd y Comisiynwyr Elusennau gronni incwm o'r cronfeydd gwaddol cwsg.
- (d) Efrydiaeth Ymchwil David & Eleanor James - Diben y rhodd yw sefydlu Cronfa Efrydiaeth Ymchwil David ac Eleanor James i ariannu cyfnodau astudio am dair blynedd o leiaf i fyfyrwyr sy'n ymgymryd â gwaith ymchwil yn y brifysgol ac sydd yn bodloni o leiaf un o'r pedwar maen prawf isod:
- Maent wedi cael eu haddysg uwchradd yng Nghymru
 - Maent wedi byw yng Nghymru am 10 mlynedd o leiaf
 - Maent wedi graddio o'r Brifysgol
 - Fe'u ganed yng Nghymru.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

22 ARIAN CYFYNGEDIG WRTH GEFN				
Manylion y cronfeydd cyfyngedig wrth gefn	2021		2020	
	Y Brifysgol ac yn Gyfun		Y Brifysgol ac yn Gyfun	
	Rhoddion	Cyfanswm	Rhoddion	Cyfanswm
Cyfalaf a ddygwyd ymlaen	116	116	116	116
Incwm cronedig a ddygwyd ymlaen	39	39	61	61
Ar 1 Awst 2020	155	155	177	177
Rhoddion newydd	271	271	340	340
Incwm o fuddsoddiadau	-	-	-	-
Gwariant	(278)	(278)	(362)	(362)
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr cyfyngedig am y flwyddyn	(7)	(7)	(22)	(22)
Cyfalaf a ddygwyd ymlaen	116	116	116	116
Incwm cronedig a ddygwyd ymlaen	32	32	39	39
Ar 31 Gorffennaf 2021	148	148	155	155
Dadansoddiad o gronfeydd a rhoddion cyfyngedig eraill yn ôl eu diben:				
Darlithyddiaethau	-	-	-	-
Ysgoloriaethau a Bwrsariaethau	110	110	120	120
Cymorth ymchwil	-	-	-	-
Cronfeydd gwobrau	2	2	2	2
Cyffredinol	36	36	33	33
	148	148	155	155

23 CYSONIAD CYFUN O'R DDYLET NET

	Ar 1 Awst 2020	Llif arian parod	Ar 31 Gorffennaf
Cyfun	£000	£000	£000
Arian parod ar gael i'r brifysgol	7,969	(4,417)	3,552
Arian parod o waddolion cyfyngedig	4,356	(618)	3,738
Adnodd Credyd Cylchdroi	(6,500)	3,500	(3,000)
	5,825	(1,535)	4,290

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

24 OFFERYNNAU ARIANNOL	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000
Asedau ariannol				
Asedau ariannol yn ôl eu gwerth teg drwy'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr				
Buddsoddiadau a Restrir	37,654	37,654	31,830	31,830
	37,654	37,654	31,830	31,830
Asedau ariannol sydd yn offerynnau ecwiti wedi'u mesur yn ôl y gost wedi tynnu dibrisiant				
Buddsoddiadau eraill	111	111	113	113
	111	111	113	113
Asedau ariannol sydd yn offerynnau dyled wedi'u mesur yn ôl y gost wedi'i hamorteiddio				
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	7,290	6,548	12,325	12,207
Buddsoddiadau eraill	2,495	2,495	1,487	1,487
Dyledwyr eraill	15,071	15,554	16,632	14,118
	24,856	24,597	30,444	27,812
Ymrwymadau ariannol				
Ymrwymadau ariannol yn ôl eu gwerth teg drwy'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr				
Gorddrafft banc	-	-	-	-
Benthyciadau RCF - Natwest	3,000	3,000	6,500	6,500
Benthyciadau Selix	1,818	1,818	-	-
Benthyciad Legal & General	45,008	45,008	44,840	44,840
Ystyriaeth ohiriedig Balfour Beatty	5,163	5,163	5,065	5,065
Incwm gohiriedig o brydles Pentre'r Myfyrwyr	4,071	4,071	4,750	4,750
Grant Cyfalaf Gohiriedig	81,788	52,507	76,028	48,593
Symiau taladwy masnachol	5,678	5,678	3,393	3,393
Credydwyr eraill	21,204	20,891	20,315	25,782
	167,730	138,136	160,891	138,923

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25 ATODLEN ATODOL AR GYFRIFOLDEB ARIANNOL

Mae'r darnau isod o'r tri thabl yn dangos dull o ddefnyddio'r ddwy golofn tua'r chwith i adlewyrchu'r addasiad lleol angenrheidiol ar gyfer rhifau tudalennau a'r chyfeiriadau at y prif ddatganiadau/nodiadau/eitemau llinell yng nghyfrifon y sefydliad ei hunan:

CYMHAREB Y PRIF GRONFEYDD WRTH GEFN			2021		2020	
Tudalen	Eitem y llinell /datgeliadau cysylltiedig	Asedau Net Treuliadwy	£000	£000	£000	£000
67	Asedau net digyfngiad	Cronfeydd Digyfngiad		68,904		62,295
67	Asedau net gyda chyfyngaid rhoddwyr	Cronfeydd Cyfyngedig		31,094		35,712
80 a 82	Cyfyngedig am byth	Nodyn 21 & 22		(29,526)		(35,303)
74 a 75	PPE	Nodyn 10, 11 & 12		(229,978)		(224,450)
	a. Blwydd-daliadau	-		-		-
	b. Gwaddolion am gyfnod penodol	-		-		-
	c. Cronfeydd incwm am oes	-		-		-
	ch. Ewyllys dal	-		-		-
77	Tynnu rhwymedigaeth prydles gynweithredol hawl-defnyddio asedau	Nodyn 16		9,105		13,867
	d.Prydles - hawl defnyddio, net			-		-
79	Rhwymedigaeth pensiynau	Nodyn 20		52,392		52,046
	dd.Llinell credyd - tymor byr ar gyfer CIP	-		-		-
	e.Nodiadau taladwy	-		-		-
78	Llinell credyd at ddibenion byrdymor	Nodyn 19		104,923		100,299
	f.Addasu ar gyfer y sefyllfa ôl-weithredol	-		-		-
	ff. Dyled heb fod yn gysylltiedig â phrynu asedau	-		-		-
	g.Rhwymedigaeth prydles hawl defnyddio asedau	-		-		-
	Ng. Tynnu'r brydles gynweithredol hawl defnyddio asedau	-		-		-
	h.Symiau derbyniadwy partïon cysylltiedig					
				6,914		4,466

CYMHAREB ECWITI

Tudalen	Cyfanswm y Treuliau a'r Colledion heb Gyfyngiadau Rhoddwyr			
72	Cyfanswm y costau gweithredu	Nodyn 9 wedi tynnu Datbrisiant, llog & newidiadau i dybiaethau pensiynau	116,157	97,834
68	Cyfansoddiadau eraill y costau pensiwn cyfnodol net	Datganiad Llif Arian Parod	(2,030)	(1,872)
	Newid yng ngwerth cytundebau buddion hollt		-	-
	i.Enillion (colledion) eraill		-	-
			114,127	95,962

Tudalen	Asedau Net wedi'u Haddasu			
67	Asedau Net heb Gyfyngiadau Rhoddwyr	Cronfeydd Digyfngiad	68,904	62,295
67	Asedau Net gyda Chyfyngiadau Rhoddwyr	Cronfeydd Cyfyngedig	31,094	35,712
	Ewyllys da		-	-
	Symiau derbyniadwy partïon cysylltiedig		-	-
			99,998	98,007

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25 ATODLEN ATODOL AR GYFRIFOLDEB ARIANNOL (parhad)

CYMHAREB YR INCWM NET

Tudalen	Asedau wedi'u Haddasu			
67	Cyfanswm yr Asedau	Mantolen	292,340	284,205
	Ewyllys da			
	Symiau derbyniadwy partïon cysylltiedig			
74	Ased Prydles Gynweithredol	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	(9,105)	(13,867)
			283,235	270,338

Tudalen	Newid yn Asedau Net heb Gyfyngiadau Rhoddwyr			
65	Newid yn yr asedau net heb gyfyngiadau rhoddwyr	Incwm a Gwariant masnachu wedi'u haddasu am newidiadau yn nhybiaethau'r pensiynau	9,497	20,608
			9,497	20,608

Tudalen	Cyfanswm Refeniwiau ac Enillion heb Gyfyngiadau Rhoddwyr			
65	Cyfanswm y refeniw gweithredol - digyfyngiad	Cyfanswm yr incwm ar Incwm a Gwariant	116,787	107,648
65	Adenillion ar fuddsoddiadau a ddefnyddiwyd ar gyfer gwariant	Nodiadau 5 & 6, incwm o fuddsoddiadau a rhoddion digyfyngiad	(400)	(576)
65	Gwerthu asedau sefydlog	Gwaredu asedau sefydlog	243	35
			116,630	107,107

26 CYFALAF AC YMRWYMIADAU ERAILL

	2021		2020	
	Cyfun	Y Brifysgol	Cyfun	Y Brifysgol
	£000	£000	£000	£000
Ymrwymadau cyfalaf	118	118	4,909	2,915
	118	118	4,909	2,915

27 RHWYMEDIGAETHAU AC ASED AU AMODOL

Nid oes rhwymedigaethau nac asedau amodol ar ddiwedd y cyfnod

28 DIGWYDDIADAU A GODODD AR ÔL CYFNOD YR ADRODDIAD

Yn unol â'r hyn a gofnodwyd yn Nodyn 29 ynghylch cynllun pensiwn yr USS, ers diwedd y flwyddyn, ar ôl i brisiad actiwaraid 2020 gael ei gwblhau, cytunwyd ar gyfradd ddeuol newydd o gyfraniadau (yn amodol ar ymgynghoriad), a ddaw'n weithredol ar 1 Hydref 2021. Byddai ailgyfrif darpariaeth yr USS ar sail y cyfraniadau hyn yn arwain at ofyniad i gynyddu'r taliadau tuag at y diffyg, sef £63,620,085, sydd yn £46.40 miliwn yn fwy na'r ddarpariaeth yn y datganiadau ariannol hyn.

Bydd newid pellach i'r cyfraniadau i adfer y ddyled yn unol â phrisiad 2020 os nad yw gweithred gymeradwy'r Cydbwyllgor Negodi ar newidiadau i'r buddiannau wedi'i rhoi ar waith erbyn 28 Chwefror 2022. Yn y sefyllfa honno, bydd cyfraniadau uwch tuag at adfer y ddyled yn dechrau o 1 Hydref 2022 ar 3% ac yn cynyddu bob yn chwe mis wedyn tan gyrraedd 20% ar 1 Hydref 2025. Byddant yn aros ar y lefel honno tan 31 Gorffennaf 2032. Os bydd darpariaeth yr USS yn cael ei hailgyfrif ar sail y cyfraniadau hyn, gan dybio bod yr holl dybiaethau eraill a ddefnyddir i gyfrifo'r ddarpariaeth yn aros heb eu newid, byddai'r rhwymedigaeth i ariannu'r ddyled yn cael ei newid i £81,423,584 ar 31 Gorffennaf 2021. Mae'r trafodaethau yn parhau, ac fe ystyrir ei bod hi'n annhebygol y gwelir cynnydd i'r lefel honno.

Os bydd Atodlen y Cyfraniadau yn aros heb ei newid, bydd Datganiadau Ariannol y Brifysgol i'r flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Gorffennaf 2022 yn adlewyrchu'r newidiadau hyn i'r ddarpariaeth, yn ddibynnol ar unrhyw newidiadau eraill yn y tybiaethau ariannol a gweithredol.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN Y BRIFYSGOL A'R CYNLLUNIAU CYFUN

Mae'r Brifysgol yn rhan o bedwar cynllun gwahanol:

Cynllun Pensiwn Prifysgol Aberystwyth (CPPA)	cyfraniadau diffiniedig
Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS)	buddiannau diffiniedig aml-gyflogwr
Cynllun Pensiwn ac Aswariant Prifysgol Aberystwyth (CPAPA)	buddiannau diffiniedig - wedi'i gau
Cronfa Pensiwn Dyfed (CPD)	buddiannau diffiniedig - wedi'i gau i aelodau newydd

Mae CPAPA ar gau i gyfraniadau pellach gan aelodau ers Ebrill 2015. Nid yw Cronfa Pensiwn Dyfed yn derbyn aelodau newydd

EFFAITH AR Y DATGANIAD CYFUN O INCWM CYNHWYSFAWR	2021	2020
Tâl gweithredu mewn costau staff	£000	£000
CPPA	-	1,671
USS	6,975	(3,571)
CPAPA	-	-
CPD	16	15
Cyfanswm taliadau pensiwn mewn costau staff	6,991	(1,885)
Costau llog		
USS	135	658
CPAPA	500	466
CPD	14	6
Cyfanswm y costau llog	649	1,130
Enillion/(colledion) actiwaraid ar y cynlluniau pensiwn		
CPAPA	(3,336)	(10,440)
CPD	1,038	(707)
Cyfanswm yr enillion/(colledion) actiwaraid	(2,298)	(11,147)
Effaith ar y Fantolen		
Darparu Pensiynau		
USS	17,230	18,459
CPAPA	35,240	32,559
CPD	(78)	1,028
Cyfanswm y rhwymedigaeth pensiynau	52,392	52,046

(i) CYNLLUN PENSIWN PRIFYSGOL ABERYSTWYTH

Cynllun cyfraniadau diffiniedig yw Cynllun Pensiwn Aberystwyth, yn cael ei weinyddu gan Legal & General. Mae'r holl gyfraniadau gan yr aelodau a'r sefydliad yn cael eu buddsoddi yn un o Gynlluniau Pensiwn Personol Grŵp Legal & General. Mae'r Brifysgol yn cyfrannu 10% o'r cyflog i'r cynllun pensiwn. Yn 2020-21, £1,065,000 oedd cyfanswm y cyfraniad (2019-20 £1,671,000).

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN Y BRIFYSGOL A'R CYNLLUNIAU CYFUN (pahard)

(ii) CYNLLUN PENSIWN Y PRIFYSGOLION

Mae'r sefydliad yn rhan o Gynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS), sef y prif gynllun sy'n cynnwys y rhan fwyaf o'r staff academaidd ac academaidd-berthynol. Cynllun pensiwn cymysg yw'r cynllun hwn, yn darparu buddiannau diffiniedig (i bob aelod), yn ogystal â buddiannau cyfraniadau diffiniedig. Cedwir asedau'r cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr.

Cynllun aml-gyflogwr yw'r USS ac fe gyfrifir amdano yn unol â'r hyn a gofnodwyd yn y polisïau cyfrifo.

Cyfanswm cost yr addasiad sy'n ei gofnodi ar y Datganiad Cyfun o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw £6,975,000 (2019-20 credyd £3,571,000) gan gynnwys PensionChoice, ond heb gynnwys effaith y newid yn y cynllun adfer diffyg, fel y'i dangosir yn nodyn 7.

Cyfraniadau'r sefydliad tuag at adfer y diffyg sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn yw £8,338,697 (2019-20 £8,018,234).

Dyddiad y prisiad actiwaraid llawn diweddaraf ar elfen Adeiladydd Incwm Ymddeoliad y Cynllun oedd 31 March 2018 ("dyddiad y prisiad"), a gynhaliwyd gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau.

Prisiad 2018 oedd y pumed prisiad i'r USS o dan y drefn ariannu gynllun-benodol a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004. Mae'r ddeddf honno yn mynnu bod cynlluniau yn mabwysiadu amcan ariannu statudol, sef bod ganddynt asedau digonol a phriodol i dalu am eu darpariaethau technegol. Ar ddyddiad y prisiad, £63.7 biliwn oedd gwerth asedau'r cynllun a £67.3 biliwn oedd gwerth darpariaethau technegol y cynllun, gan ddangos bod £3.6 biliwn o ddiffyg, ac mai 95% yw'r gymhareb ariannu.

Rhagdybiaethau

Mae'r rhagdybiaethau ariannol allweddol a ddefnyddiwyd ym mhrisiad 2018 wedi'u disgrifio isod. Rhoddir mwy o fanylion yn y Datganiad o Egwyddorion Ariannu.

Cyfradd ddisgowntio Blaengyfraddau)	Blynyddoedd 1-10: CPI + 0.14% yn gostwng yn llinol i CPI - 0.73% Blynyddoedd 11-20: CPI + 2.52% yn gostwng yn llinol i CPI + 1.55% erbyn blwyddyn 21 Blwyddyn 21 +: CPI + 1.55%
Cynnydd mewn pensiynau (CPI)	Cyfraddau cyfnod-ddibynnol yn unol â'r gwahaniaeth rhwng y cromliniau arenillion Llog Sefydlog a Mynegrifol, wedi tynnu 1.3% y flwyddyn.

Mae'r brif ragdybiaeth ddemograffig a ddefnyddir yn ymwneud â'r rhagdybiaethau am gyfraddau marw. Mae'r rhagdybiaethau hyn wedi'u seilio ar ddadansoddiad o brofiad y cynllun a gynhaliwyd yn rhan o brisiad actiwaraid 2018. Dyma'r rhagdybiaethau ar gyfraddau marw a ddefnyddiwyd yn y ffigurau hyn:

Tabl sylfaen Cyfradd Marwolaethau Cyn-ymddeol	71% o AMC00 (hyd cyfnod 0) i ddynion a 112% o AFC00 (hyd cyfnod 0) i fenywod.
Tabl sylfaen Cyfradd Marwolaethau Ôl-ymddeol	97.6% o SAPS S1NMA "ysgafn" i ddynion a 102.7% o RFV00 i fenywod.
Cyfraddau marwolaethau yn gwella yn y dyfodol	CMI_2017 gyda pharamedr llyfnhau 8.5 a chyfradd wella hirdymor 1.8% y flwyddyn i ddynion ac 1.6% y flwyddyn i fenywod.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

DYMA'R DISGWYLIADAU OES CYFREDOL WRTH YMDDEOL YN 65 OED:	2021	2020
Dynion sydd 65 oed ar hyn o bryd	24.6	24.4
Menywod sydd 65 oed ar hyn o bryd	26.1	25.9
Dynion sydd 45 oed ar hyn o bryd	26.6	26.3
Menywod sydd 45 oed ar hyn o bryd	27.9	27.7

Mae sefyllfa ariannu'r cynllun wedi'i diweddarau ers hynny ar sail FRS 102:

	2021	2020
Asedau'r cynllun	£67.3bn	£66.5bn
Cyfanswm rhwymedigaethau'r cynllun	£70.9bn	£79.4bn
Cyfanswm diffyg y cynllun yn ôl FRS102	£3.6bn	£12.9bn
Cyfanswm y lefel ariannu yn ôl FRS102	95%	84%

Rhodddwyd ar waith gynllun newydd i adfer y diffyg yn rhan o brisiad 2018, sy'n golygu bod angen talu 2% o gyflogau o 1 Hydref 2019 hyd 30 Medi 2021 ac wedyn bydd y gyfradd yn codi i 6%t o gyflogau o 1 Hydref 2021 hyd 31 Mawrth 2028. Mae'r rhwymedigaeth ar gyfer adfer y diffyg yn 2021 yn adlewyrchu'r cynllun hwnnw. Cynhyrchwyd ffigurau'r rhwymedigaeth drwy ddefnyddio'r rhagdybiaethau isod.

Cyfradd ddisgowntio	2.55%	2.55%
Twf mewn cyflogau pensiynadwy	ddim yn berthnasol	n/a
Cynnydd mewn pensiynau (CPI)	2.05%	2.05%

I'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2020, seiliwyd y rhwymedigaeth ar y cynllun blaenorol ar gyfer adfer y diffyg, a oedd yn golygu talu 5% o gyflogau dros y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2020 hyd 30 Mehefin 2034.

Mae prisiad llawn pellach o'r sefyllfa ar 31 Mawrth 2020 yn cael ei gynnal ar hyn o bryd. Mae gwaith i'w wneud o hyd ar gytuno ar ragdybiaethau'r darpariaethau technegol, faint yw'r risg fuddsoddi yn y dyfodol, pa mor hir fydd cyfnod y diffyg, a lefelau'r cyfraniadau i dalu am y diffyg. Mae newidiadau yn y rheolau o ran cryfhau cyfamod y cyflogwr wrthi'n cael eu rhoi ar waith, gan gynnwys cyfyngiadau ar gyflogwyr sydd am adael, monitro dyledion a threfniadau pari passu. Nid yw'r prisiad wedi cyrraedd y dyddiad cau statudol, sef 30 Gorffennaf 2021. Disgwylir y bydd cynnydd yn narpariaeth y diffyg ac effaith ar y llif o arian parod o ganlyniad i'r atodlen newydd o gyfraniadau.

	2021	2020
	£000	£000
Diffyg ar ddechrau'r flwyddyn	(18,459)	(29,390)
Cost gyfredol y gwasanaeth	(7,549)	(7,376)
Newid yn rhagdybiaethau'r cynllun i leihau'r diffyg	574	10,947
Cost pensiwn yr USS yn y Datganiad Cyfun o Incwm	(6,975)	3,571
Costau llog net	(135)	(658)
Cyfraniad gan y Brifysgol	8,339	8,018
Diffyg ar ddiwedd y flwyddyn	(17,230)	(18,459)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

(iii) CYNLLUN PENSIWN AC ASWIRIANT PRIFYSGOL ABERYSTWYTH

Mae'r Brifysgol yn cynnal cynllun pensiwn cyflog terfynol buddiannau diffiniedig o'r enw Cynllun Pensiwn ac Aswiriant Prifysgol Aberystwyth. Ariennir y cynllun yn allanol. Cynhaliwyd arolwg actiwaraidd teirblwydd ffurfiol diwethaf y cynllun ar 1 Awst 2020 gan actiwari annibynnol cymwys.

Yn ystod y cyfnod cyfrifo, talodd y Brifysgol £1,156,000 (2019-20 £1,146,000) o gyfraniadau i'r cynllun pensiwn fel cyfraniad i leihau gwerth y diffyg. Mae'r cynllun wedi cau ac ni wnaed cyfraniadau gan aelodau.

RHAGDYBIAETHAU	2021	2020
Dyma'r rhagdybiaethau ariannol a ddefnyddiwyd i gyfrifo rhwymedigaethau'r cynllun o dan FRS102:		
	%pa	%pa
Chwyddiant prisiau (RPI)	3.20	2.85
Chwyddiant prisiau (CPI)	2.75	2.40
Cyfradd cynnydd cyflogau	3.25	2.90
Cyfradd cynnydd y pensiynau a delir i aelodau CPAPA	2.10	2.10
Ailbrisiad pensiynau gohiriedig	2.70	2.40
Cyfradd ddisgowntio	1.65	1.55

Y rhagdybiaeth anariannol fwyaf arwyddocaol yw'r rhagdybiaeth am ddisgwyliadau oes. Mae'r tabl isod yn dangos y tybiaethau am ddisgwyliadau oes a ddefnyddiwyd yn yr asesiadau cyfrifo yn seiliedig ar ddisgwyliadau oes aelodau gwrywaidd a benywaidd yn 65 oed.

Dynion sydd 65 oed ar hyn o bryd	21.6	21.6
Menywod sydd 65 oed ar hyn o bryd	24.0	24.0
Dynion sydd 45 oed ar hyn o bryd	23.2	23.3
Menywod sydd 45 oed ar hyn o bryd	25.8	25.8

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CRYNODEB O'R CYFANSYMIAU A DDANGOSIR YN Y FANTOLEN AR GYFER CPAPA	2021	2020
	£000	£000
Asedau'r cynllun	105,192	102,274
Rhwymedigaethau'r cynllun	140,432	134,833
Rhwymedigaeth pensiynau net	35,240	32,559
Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth presennol rhwymedigaethau CPAPA		
Gwerth presennol rhwymedigaethau CPAPA ar ddechrau'r flwyddyn	134,833	123,818
Cost gyfredol y gwasanaeth (net o gyfraniadau'r aelodau)	-	-
Colled ar gwtogiadau/newidiadau	5	-
Costau llog	2,059	2,552
Cyfraniadau gwirioneddol gan aelodau (gan gynnwys cyfraniadau tybiannol)	-	-
(Enillion)/colledion actiwaraidd oherwydd newidiadau yn y rhagdybiaethau	4,534	13,013
(Enillion) / colled ar gwtogiadau/newidiadau/cyflwyno	-	-
(Enillion)/colledion actiwaraidd oherwydd effaith addasiad profiad	2,926	-
Taliadau buddiannau gwirioneddol	(3,925)	(4,550)
Gwerth presennol rhwymedigaethau CPAPA ar ddiwedd y flwyddyn	140,432	134,833
Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth teg asedau CPAPA		
Gwerth teg yr asedau ar ddechrau'r flwyddyn	102,274	101,019
Incwm llog disgwylidig ar asedau'r cynllun	1,564	2,086
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun (heb gynnwys incwm llog)	4,123	2,573
Cyfraniadau gwirioneddol a dalwyd gan y Brifysgol	1,156	1,146
Cyfraniadau gwirioneddol gan aelodau (gan gynnwys cyfraniadau tybiannol)	-	-
Taliadau buddiannau gwirioneddol	(3,925)	(4,550)
Costau gweinyddol a dalwyd o asedau'r cynllun	-	-
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	105,192	102,274
Gwerth teg asedau cynllun CPAPA		
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	12,655	295
Offerynnau ecwiti	16,733	22,809
Offerynnau dyled	45,158	45,604
Eiddo tirol	5,063	9,249
Arall	25,583	24,317
Cyfanswm gwerth teg asedau cynllun CPAPA	105,192	102,274
Nid yw asedau CPAPA yn cynnwys yr un offeryn ariannol sydd gan y Brifysgol ei hun, nac unrhyw eiddo a feddiannir gan y Brifysgol.		
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun		
Adenillion disgwylidig ar asedau'r cynllun	1,564	2,089
Enillion/(colledion) asedau	4,124	2,573
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun	5,688	4,662
Canran yr adenillion o asedau'r cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	5.6%	4.6%

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

(IV) CRONFA PENSIWN DYFED

Y mae'r Brifysgol yn aelod a dderbyniwyd i Gronfa Bensiwn Dyfed sydd yn Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i aml-gyflogwr sy'n cael ei reoleiddio trwy ystatud. Gwnaed yr arolwg actiwaraid llawn diwethaf ar 31 Mawrth 2016 gan actiwari annibynnol cymwys. Gwnaed arolwg actiwaraid bras ar 31 Gorffennaf 2020 gan actiwari annibynnol cymwys.

RHAGDYBIAETHAU	2021	2020
Dyma'r rhagdybiaethau ariannol a ddefnyddiwyd i gyfrifo rhwymedigaethau'r cynllun o dan FRS102:		
	%pa	%pa
Chwyddiant prisiau	2.3	2.3
Cyfradd cynnydd cyflogau	3.8	3.8
Cyfradd cynnydd y pensiwnau a delir i aelodau CPD	2.4	2.4
Cyfradd ddisgowntio	1.5	2.0

Y rhagdybiaeth anariannol fwyaf arwyddocaol yw'r rhagdybiaeth am ddisgwyliadau oes. Mae'r tabl isod yn dangos y tybiaethau am ddisgwyliadau oes a ddefnyddiwyd yn yr asesiadau cyfrifo yn seiliedig ar ddisgwyliadau oes aelodau gwrywaidd a benywaidd yn 65 oed.

Dynion sydd 65 oed ar hyn o bryd	23.1	23.0
Menywod sydd 65 oed ar hyn o bryd	25.0	24.9
Dynion sydd 45 oed ar hyn o bryd	24.7	24.5
Menywod sydd 45 oed ar hyn o bryd	27.2	27.1

DADANSODDIAD O'R CYFANSYMAU A DDANGOSWYD YN Y DATGANIAD CYFUN O INCWM CYNHWYSFAWR AR GYFER CPD	2021	2020
	£000	£000
Cost y pensiwn o fewn y gweddill/diffyg cyn enillion/colledion eraill		
Cost gyfredol y gwasanaeth	16	15
Cyfanswm y tâl gweithredu mewn costau staff	16	15
Llog ar asedau'r cynllun	79	114
Llog ar rwymedigaethau'r cynllun pensiwn	93	120
Costau llog net	14	6
Cost weinyddol	-	-
Cyfanswm cost y pensiwn o fewn y gweddill/diffyg cyn enillion/colledion eraill	30	21
Enillion/(colledion) actiwaraid ar y cynlluniau pensiwn		
Enillion/(colledion) o asedau	1,063	(406)
Enillion/(colledion) ar rwymedigaethau	25	(301)
Enillion/(colledion) actiwaraid net ar y cynlluniau pensiwn	1,038	(707)
Cyfanswm incwm/(costau) cynhwysfawr am y flwyddyn	1,008	(728)

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

29 CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CRYNODEB O'R CYFANSYMIAU A DDANGOSIR YN Y FANTOLEN AR GYFER CPD	2021	2020
	£000	£000
Asedau'r cynllun	6,355	5,340
Rhwymedigaethau'r cynllun	6,277	6,368
(Rhwymedigaeth) / ased pensiynau net	78	(1,028)
Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth presennol rhwymedigaethau CPD		
Gwerth presennol rhwymedigaethau CPD ar ddechrau'r flwyddyn	6,368	6,128
Cost gyfredol y gwasanaeth (net o gyfraniadau'r aelodau)	16	15
Costau llog	93	120
Cyfraniadau gwirioneddol gan aelodau (gan gynnwys cyfraniadau tybiannol)	2	2
Costau gwasanaeth y gorffennol	0	16
(Enillion) / colledion actiwaraid oherwydd newidiadau yn y rhagdybiaethau	25	301
Taliadau buddiannau gwirioneddol	(227)	(214)
Gwerth presennol rhwymedigaethau CPD ar ddiwedd y flwyddyn	6,277	6,368
Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth teg asedau'r cynllun		
Gwerth teg yr asedau ar ddechrau'r flwyddyn	5,340	5,747
Incwm llog disgwylidig ar asedau'r cynllun	79	114
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun (heb gynnwys incwm llog)	1,063	(406)
Cyfraniadau gwirioneddol a dalwyd gan y Brifysgol	98	97
Cyfraniadau gwirioneddol gan aelodau (gan gynnwys cyfraniadau tybiannol)	2	2
Taliadau buddiannau gwirioneddol	(227)	(214)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	6,355	5,340
Gwerth teg asedau cynllun CPD		
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	108	21
Offerynnau ecwiti	4,767	3,829
Offerynnau dyled	635	748
Eiddo tirol	661	635
Arall	184	107
Cyfanswm gwerth teg asedau cynllun CPD	6,355	5,340
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun		
Adenillion disgwylidig ar asedau'r cynllun	79	114
Enillion asedau	1,063	(406)
Adenillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun	1,142	(292)
Canran yr adenillion o asedau'r cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	18.0%	5.1%

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

30 RHWYMEDIGAETHAU PRYDLES I'R BRIFYSGOL A CHYFUN

	Land and Buildings	Plant and Machinery	Other leases	Total 2021	Total 2020
	£000	£000	£000	£000	£000
Taladwy yn ystod y flwyddyn	263	-	114	377	378
Taliadau prydles isafsymol y dyfodol yn ddyledus					
Heb fod yn hwyrach nag un flwyddyn	262	-	108	370	362
Yn hwyrach nag un flwyddyn a heb fod yn hwyrach na phum mlynedd	859	-	6	865	1,012
Yn hwyrach na phum mlynedd	995	-	-	995	1,229
Cyfanswm taliadau prydles yn ddyledus	2,116	-	114	2,230	2,603

31 PENDERFYNIADAU O SYLWEDD A FFYNONELLAU O ANSICRWYDD I AMCANGYFRIFON

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn cynnwys ffigurau amcan sy'n seiliedig ar dybiaethau a wneir gan y Brifysgol ynghylch y dyfodol neu faterion eraill ansicr. Gwneir amcangyfrifon gan ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau'r presennol a ffactorau perthnasol eraill. Er hynny, oherwydd na ellir pennu symiau â sicrwydd, gallai'r canlyniadau gwirioneddol fod yn wahanol eu sylwedd i'r tybiaethau a'r amcangyfrifon.

Dyma'r eitemau ym Mantolen y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2021 lle mae risg sylweddol o wneud newidiadau o sylwedd ar eu cyfer yn y flwyddyn ariannol a ddaw:

Eitem	Ansicrwydd	Yr effaith os yw'r canlyniadau go iawn yn wahanol i'r tybiaethau
Rhwymedigaeth pensiynau	<p>Cyflogwyd cwmni o actiwariaid ymgynghorol (Mercers) i roi cyngor arbenigol ar y tybiaethau pensiwn a ddefnyddir.</p> <p>Mae'r amcangyfrif o'r rhwymedigaeth pensiynau net yn dibynnu ar nifer o asesiadau cymhleth, gan gynnwys y gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, y gyfradd chwyddiant, a chyfraddau marwolaeth.</p>	<p>Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn tybiaethau unigol ar y rhwymedigaeth pensiynau net.</p> <p>Mae newid 0.25% yn nhybiaeth y gyfradd ddisgownt yn newid rhwymedigaeth pensiwn CPAPA £6.1 miliwn. Mae cynnydd yn y gyfradd ddisgownt yn lleihau'r rhwymedigaeth, mae cwmp yn y gyfradd ddisgownt yn cynyddu'r rhwymedigaeth.</p> <p>Mae newid 0.25% yn nhybiaeth y gyfradd chwyddiant yn newid rhwymedigaeth pensiwn CPAPA £6.4 miliwn. Mae cynnydd yn y gyfradd chwyddiant yn cynyddu'r rhwymedigaeth; mae cwmp yn y gyfradd chwyddiant yn lleihau'r rhwymedigaeth.</p> <p>Mae newid un flwyddyn i ddisgwyliad oes yn newid y rhwymedigaeth pensiwn CPAPA £5.3 miliwn. Mae cynnydd mewn disgwyliad oes yn cynyddu'r rhwymedigaeth, mae cwmp mewn disgwyliad oes yn lleihau'r rhwymedigaeth.</p> <p>Mae newid 0.25% yn nhybiaeth y gyfradd ddisgownt yn newid rhwymedigaeth pensiwn yr USS £0.2 miliwn. Mae cynnydd yn y gyfradd ddisgownt yn lleihau'r rhwymedigaeth; mae cwmp yn y gyfradd ddisgownt yn cynyddu'r rhwymedigaeth.</p>

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

31 PENDERFYNIADAU O SYLWEDD A FFYNONELLAU O ANSICRWYDD I AMCANGYFRIFON (parhad)

Eitem	Ansicrwydd	Yr effaith os yw'r canlyniadau go iawn yn wahanol i'r tybiaethau
Eiddo buddsoddi	<p>Mae'r eiddo buddsoddi wedi'i brisio ar £5.7 miliwn gan Syrfêwr Siartredig a Phrisiwr Cofrestredig dan Gynllun Cofrestru Priswyr RICS (Cooke and Arkwright) i'r flwyddyn a ddaeth i ben 2020. Penderfynwyd peidio ag ailbrisio'r asedau hyn yn 2021 gan mai ychydig iawn o newid a fu yng ngwerth eiddo o'r fath yn yr ardal leol, ac oherwydd y gost a fyddai'n deillio o'u hailbrisio bob blwyddyn. Mae gwerth yr eiddo buddsoddi wedi gostwng £0.5 miliwn yn ystod y flwyddyn, gan fod pedwar eiddo wedi'u gwerthu.</p> <p>Maent wedi'u prasio ar werth teg, sef y gwerth y gellid cyfnewid ased amdano rhwng dwy ochr wybodus o'u gwirfodd mewn trafodyn hyd braich. Mae'r farchnad eiddo yn Aberystwyth a'r cyffiniau yn llai hylifol ac mae gwerth eiddo yn dibynnu ar y galw am yr eiddo penodol dan sylw.</p>	Os bernir bod gwerth yr eiddo buddsoddi yn is, ac fe fydd unrhyw enillion neu golledion wrth werthu yn cael eu cofnodi fel cost ar Ddatganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr y Brifysgol. Os bernir bod gwerth eiddo buddsoddi yn uwch, cydnabyddir hyn fel enillion yn y Datganiad Cyfun o Incwm Cynhwysfawr y Brifysgol.

32 TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Mae Cyngor a Senedd y Brifysgol, ac aelodau uwch y staff, yn Ymddiriedolwyr at ddibenion y gyfraith elusennol. Oherwydd natur gwaith y Brifysgol a chyfansoddiad yr ymddiriedolwyr, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd â chyrrff lle y gall fod buddiant gan aelod o'r Ymddiriedolwyr, ac mae drafodion o'r fath yn cael eu cynnal yn unol â Rheoliadau Ariannol y Brifysgol a'r gweithdrefnau caffael arferol

	Incwm	Gwariant	Dyledwr	Credydwr
	£000	£000	£000	£000
Aelodau'r Cyngor			-	-
Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant - (Elfyn Llwyd)	5	(93)	-	-
Iechyd Cyhoeddus Cymru - (Kate Eden)	63	(9)	-	-
Llyfrgell Genedlaethol Cymru - (Ms Meri Huws)	1	(1)	-	-
Coleg Cymraeg Cenedlaethol - (Ms Meri Huws)	-	(18)	-	(9)
Aelodau o'r Staff Uwch				
UCAS Media Limited - (Yr Athro Elizabeth T Treasure)	-	(347)	-	(186)
UCAS - (Yr Athro Elizabeth T Treasure)	-	(67)	-	-
UCEA - (Yr Athro Elizabeth T Treasure)	-	(20)	-	(9)

Yn ogystal â bod yn Ymddiriedolwyr y Brifysgol, roedd Mr Nate Pidcock a Mr Moc Lewis (tan 30 Mehefin 2021) a Ms Mared Edwards a Ms Sabina O'Donoghue (o 1 Gorffennaf 2021) hefyd yn aelodau o Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth.

32 TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG (PARHAD)

Buddsoddiad yng Nghampws Arloesi a Menter Prifysgol Aberystwyth (CAMA)

Yn ystod y flwyddyn anfonebwyd CAMA gan y Brifysgol am yr hyn a wariwyd gan y Brifysgol ar ran CAMA, sef cyfanswm o £630,647 (2019-20 £570,974) ac anfonebwyd y Brifysgol gan CAMA am £49,958 (2019-20 £429,339). Mae'r Brifysgol hefyd wedi benthyg gwerth £2,265,000 o arian parod (2019-20 £9,100,000) i CAMA sydd ar 5 y cant o gyfradd log. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd CAMA yn gredydwr hirdymor i'r Brifysgol, sy'n cynnwys blaenswm arian parod sef £469,960 (2019-20 £676,406). Gwerth y gyfran anreolaethol yw £25 ac felly nid yw wedi'i dangos yn y fantolen gyfun na mantolen y brifysgol gan mai mewn miloedd y dangosir y ffigurau hynny. Mae CAMA yn is-gwmni sydd 75% yn eiddo i'r Brifysgol.

Cynllun Pensiwn ac Aswiriant Prifysgol Aberystwyth (CPAPA)

Mae'r Brifysgol yn cynnal gwasanaeth cyflogres ar ran y Cynllun Pensiwn ac Aswiriant. Ni chodir tâl am ei weinyddu. Roedd y Cynllun Pensiwn yn ddyledwr ar ddiwedd y flwyddyn, sef £365,461 (2019-20 £344,146). Mae hyn yn ymwneud â thaliadau'r cynllun Talu Wrth Ennill (PAYE) a wnaed gan Brifysgol Aberystwyth ar ran CPAPA yn ystod y flwyddyn, ac mae hynny erbyn hyn yn ddyledus i'r Brifysgol.

Undeb Myfyrwyr Aberystwyth

Corff ar wahân yw Undeb Myfyrwyr Prifysgol Aberystwyth, wedi ei gyllido gan y Brifysgol trwy grant. Fe'i gweinyddir gan swyddogion a etholwyd o blith y myfyrwyr, er budd y myfyrwyr.

Rhodddwyd £782,586 o grant i Undeb y Myfyrwyr gan y Brifysgol (2019-20 £691,663).

Mae Undeb y Myfyrwyr yn defnyddio adeilad sy'n eiddo i'r Brifysgol. Ni chodir rhent am hyn, ac ni chodir tâl am wasanaethau cyflogres y mae'r Brifysgol yn eu rhoi iddi. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd £233 (2019-20 £3,758) yn ddyledus i'r Brifysgol.